

GLASNIK

Broj 12

Godina IX.

Zagreb

1. srpnja 2004.

ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

službeno glasilo

SADRŽAJ

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

1. Zaključak o prihvatanju Izvješća o izvršenju Plana upravljanja vodama za slivno područje Grada Zagreba – II odsjek za 2002. i 2003. godinu 3
2. Zaključak o prihvatanju Izvješća o izvršenju Plana upravljanja vodama za slivno područje "Kupa" za 2002. i 2003. godinu 3
3. Zaključak o prihvatanju Izvješća o izvršenju Plana upravljanja vodama za slivno područje "Lonja–Trebež" za 2002. i 2003. godinu 3
4. Zaključak o prihvatanju Izvješća o izvršenju Plana upravljanja vodama za slivno područje "Česma–Glogovnica" za 2002. i 2003. godinu 3
5. Zaključak o prihvatanju Izvješća o izvršenju Plana upravljanja vodama za slivno područje "Zelina–Lonja" za 2002. i 2003. godinu 3
6. Zaključak o davanju suglasnosti na Plan upravljanja vodama za slivno područje Grada Zagreba – II odsjek za 2004. godinu 4
7. Zaključak o davanju suglasnosti na Plan upravljanja vodama za slivno područje "Kupa" za 2004. godinu 4
8. Zaključak o davanju suglasnosti na Plan upravljanja vodama za slivno područje "Lonja–Trebež" za 2004. godinu 4
9. Zaključak o davanju suglasnosti na Plan upravljanja vodama za slivno područje "Česma–Glogovnica" za 2004. godinu 4
10. Zaključak o davanju suglasnosti na Plan upravljanja vodama za slivno područje "Zelina–Lonja" za 2004. godinu 4
11. Izmjena i dopuna Proračuna Zagrebačke županije za 2004. godinu (Rebalans I.) 5
12. Zaključak o prihvatanju Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2002. – 2004. godine 54
- Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2002. – 2004. godine 54
13. Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2004. – 2006. godine 92
14. Zaključak o dodjeli javnih priznanja Zagrebačke županije 96
15. Zaključak o razrješenju sudaca porotnika za mladež županijskog suda u Velikoj Gorici 98
16. Zaključak o imenovanju sudaca porotnika za mladež županijskog suda u Velikoj Gorici 98
17. Zaključak o imenovanju sudaca porotnika županijskog suda u Velikoj Gorici 98

AKTI ŽUPANA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

18. Odluka o proglašenju elementarne nepogode uslijed olujnog nevremena s tučom za područje grada Jastrebarskog 100
19. Odluka o proglašenju elementarne nepogode uslijed olujnog nevremena s tučom za područje grada Samobora i općina Klinča Sela, Pisarovina i Pokupsko 100

AKTI DOMA ZDRAVLJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

20. Ponovni natječaj za imenovanje ravnatelja Doma zdravlja Zagrebačke županije 101

GRAD VRBOVEC

21. Odluka o donošenju procjene ugroženosti civilnog stanovništva i materijalnih dobara na području Grada Vrbovca 102

GRAD ZAPREŠIĆ

22. Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja uz ulicu K. Š. Đalski u Zaprešiću 103

OPĆINA DUBRAVA

23. I. izmjena i dopuna Proračuna općine Dubrava za 2004. godinu 114
24. Odluka o izboru ravnatelja Dječjeg vrtića Dubrava 127
25. Zaključak o primanju na znanje Izvješća Državnog ureda za reviziju 127

OPĆINA GRADEC

26. Odluka o obvezatnom odvozu kućnog smeća i glomaznog otpada na području Općine Gradec 128
27. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o ugostiteljskoj djelatnosti 128
28. Zaključak o primanju na znanje Izvješća Državnog ureda za reviziju 128

"SAMOBORČEK" d.o.o. i "AUTOTURIST SAMOBOR" d.o.o.

29. Tarifni pravilnik 130

12 Na temelju članka 10. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98 i 61/00 i 32/02), članka 19. Statuta Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 16/01) i članka 63. Poslovnika Županijske skupštine Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 18/01), Županijska skupština Zagrebačke županije na 30. sjednici održanoj 30. lipnja 2004. godine donijela je

ZAKLJUČAK

O PRIHVAĆANJU IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2002.–2004. GODINE

I.

Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2002.–2004. godine, izrađeno po Županijskom zavodu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije.

II.

Izvješće iz točke I. objavit će se u "Glasniku Zagrebačke županije".

III.

Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Glasniku Zagrebačke županije".

Klasa: 021-01/04-01/138

Urbroj: 238/1-01-04-41

Zagreb, 30. lipnja 2004.

Potpredsjednik
Županijske skupštine
Ivan Rijetković, v. r.

IZVJEŠĆE

O STANJU U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2002.–2004. GODINE

1. UVOD

Obveza izrade dvogodišnjeg Izvješća o stanju u prostoru, na razini države, županije i grada, odnosno općine, određena je člankom 10. **Zakona o prostornom uređenju** ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98 i 61/00 i 32/02). Izvješće o stanju u prostoru, sukladno navedenom Zakonu, sadrži analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, te druge elemente od važnosti za prostor za koji se izrađuje.

Zagrebačka županija svoje je prvo Izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće) usvojila 18. veljače 1999. godine i objavila u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 4/99. Drugo Izvješće usvojeno je 22. travnja 2002. godine i objavljeno u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 8/02. Ovo je, dakle, treći po redu dokument praćenja stanja u prostoru za područje Zagrebačke županije, koji se od prethodnih bitno razlikuje zbog činjenice da su u međuvremenu izrađeni novi dokumenti važni za kreiranje cjelovite slike stanja u prostoru:

– **Prostorni plan Zagrebačke županije** ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/02), u vrijeme usvajanja pret-

hodnog Izvješća bio je tek netom donesen na prethodnoj, 7. sjednici Županijske skupštine, održanoj 18. veljače 2002. godine. Stoga se u prošlom Izvješću nije moglo pratiti njegovo provođenje, dok će u ovom Izvješću naglasak biti stavljen upravo na provođenje Županijskog prostornog plana – kroz neposrednu provedbu, ali i kroz izradu i donošenje prostornih planova užeg područja.

– **Prostorni planovi uređenja gradova i općina** – u vrijeme usvajanja prethodnog Izvješća većina ih je bila u početnim fazama izrade, dok je danas na području Zagrebačke županije gotovo pola jedinica lokalne samouprave donijelo svoje prostorne planove ili su isti pred donošenjem, a još toliko ih je u različitim fazama izrade.

– **Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske**, prvo od propisivanja te obveze 1994. godine, dovršeno je krajem 2003. godine i potom, u formi prijedloga, dostavljeno Županijskim zavodima za prostorno uređenje na korištenje. Izvješće je izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, stručnu ocjenu dao je Savjet prostornog uređenja Republike Hrvatske, a donosi ga Hrvatski sabor te se objavljuje u "Narodnim novinama". Iz ovog su Izvješća korišteni podaci o širem prostoru Zagrebačke županije, koji daju potpuniju sliku o stanju u prostoru u odnosu na Grad Zagreb, Središnju Hrvatsku, ali i cijeli prostor Države.

– **Program zaštite okoliša Zagrebačke županije** donesen je 10. studenoga 2003. godine na 23. sjednici Županijske skupštine i objavljen u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 20/03. Budući se radi o prvom županijskom programu zaštite okoliša, dokument je, osim prioritarnih mjera za unapređenje sustava zaštite okoliša, postavio i cjeloviti okvir za njegovu trajnu uspostavu i dugoročni razvoj. Iz Programa zaštite okoliša izdvojiti ćemo kratak pregled prioritarnih mjera za unapređenje stanja okoliša u Zagrebačkoj županiji.

– **Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine** proveden je u Republici Hrvatskoj 31. ožujka 2001. godine. Prvi neslužbeni rezultati Popisa uvršteni su u Prostorni plan Zagrebačke županije, te su citirani i u prošlom županijskom Izvješću. U međuvremenu je Državni zavod za statistiku objavio cjelovite službene rezultate Popisa 2001., iz kojih izvod dajemo u ovom Izvješću.

– Osim navedenih, tu su još i brojni drugi dokumenti izrađeni za područje Zagrebačke županije ili za područje cijele Republike Hrvatske u proteklom dvogodišnjem razdoblju, iz kojih podatke koristimo u ovom Izvješću. Oni će biti spomenuti u odgovarajućim poglavljima i navedeni kao izvor podataka.

Na temelju Izvješća o stanju u prostoru, a u svrhu utvrđivanja obaveze izrade i donošenja potrebnih dokumenata prostornog uređenja, predstavničko tijelo županije donosi dvogodišnji **Program mjera za unapređenje stanja u prostoru** (u daljnjem tekstu: Program mjera). Za područje Zagrebačke županije do sada su donesena dva Programa mjera, na istim sjednicama Županijske skupštine na kojima su usvojena Izvješća o stanju u prostoru. Dakle, prvi Program mjera donesen je 18. veljače 1999. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/99), a drugi, još uvijek važeći, 22. travnja 2002. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 8/02).

Ovaj, treći po redu dokument praćenja stanja u prostoru za područje Zagrebačke županije izradio je, kao i prethodni, Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, na temelju članka 7. Zakona o prostornom uređenju.

Izvješće i Program mjera za područje Zagrebačke županije, koji su usvojeni i objavljeni u travnju 2002. godine, primjenjuju se do prihvaćanja ovog Izvješća, odnosno do donošenja novog Programa mjera po Županijskoj skupštini.

2. OSNOVNA OBILJEŽJA PROSTORA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

U prethodna dva Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije izvršeno je cjelovito objedinjavanje i sistematizacija podataka za prostor cijele Županije, budući da su do tada podaci vođeni samo za područje bivših općina (Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić). Podaci su u prethodnom Izvješću ažurirani temeljem prostorno-planske i druge dokumentacije koja je služila kao polazište pri izradi Prostornog plana Zagrebačke županije. Stoga se u ovom poglavlju, kao i u poglavlju 5. Prikaz stanja u prostoru, daju samo osnovni prostorni pokazatelji, s naglaskom na podatke koji su se promijenili u protekle dvije godine.

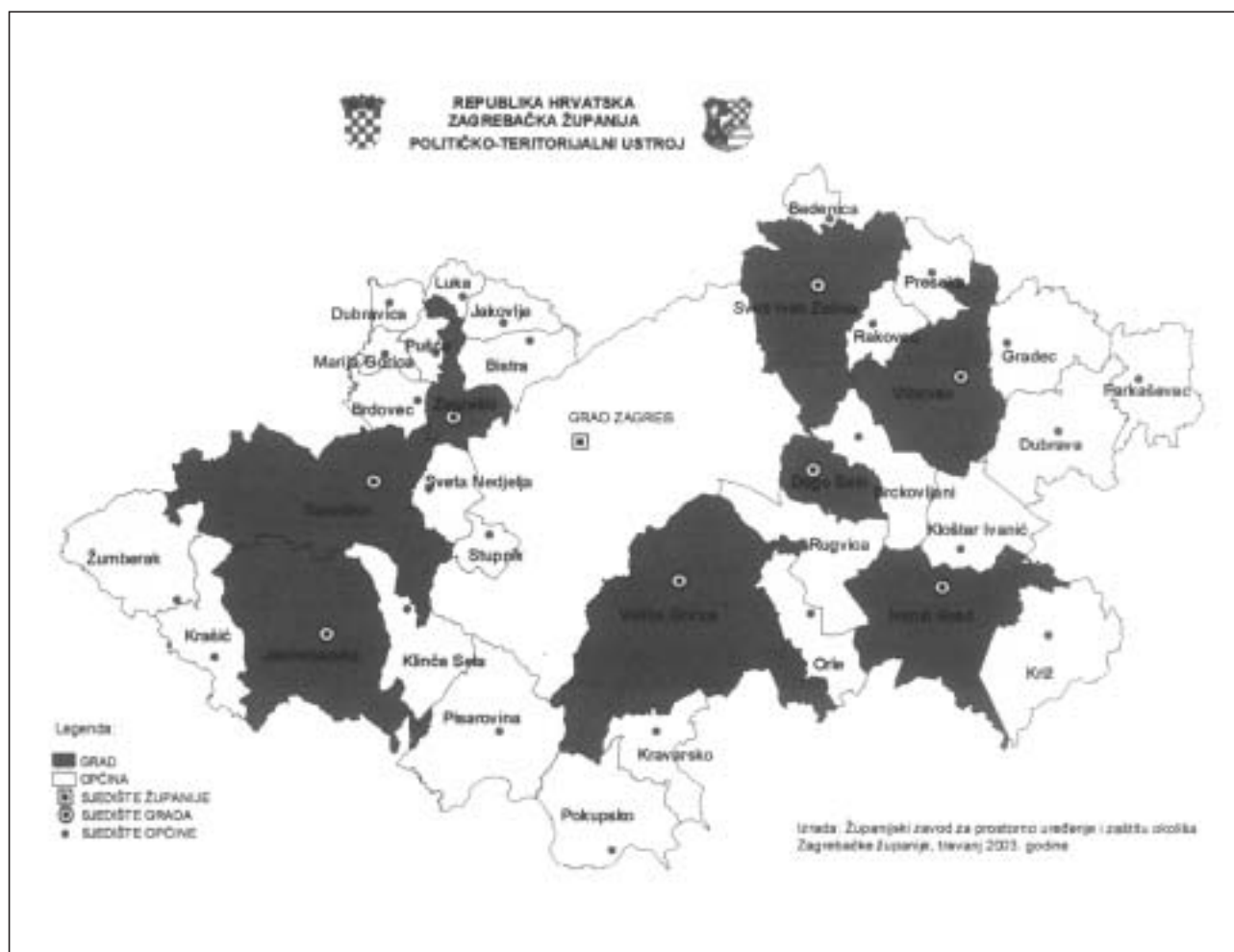
2.1. Političko-teritorijalni ustroj

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" broj 10/97) ut-

vrđeno je područje Zagrebačke županije; gradovi i općine koji ulaze u njezin sastav te obuhvat pripadajućih naselja. Osim izmjena osnovnog Zakona navedenih u prošlom Izvješću ("Narodne novine" broj 124/97, 22/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01), u protekle je dvije godine objavljeno još pet izmjena istog Zakona ("Narodne novine" broj 79/02, 83/02, 25/03, 107/03, 175/03). One se, međutim, ne odnose na političko-teritorijalni ustroj Zagrebačke županije, prema kojem se i danas u sastavu Zagrebačke županije nalazi 8 gradova i 26 općina.

Gradovi su: Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić, a općine: Bedenica, Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubrava, Dubravica, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Klinča Sela, Kloštar Ivanić, Krašić, Kravarsko, Križ, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Preseka, Pušća, Rakovec, Rugvica, Stupnik, Sveta Nedjelja i Žumberak. Sjedište Županije nalazi se u Zagrebu.

Promjene političko-teritorijalnog ustroja događale su se unutar jedinica lokalne samouprave, izmjenama granica naselja u gradovima Ivanić Grad i Zaprešić, te u općinama Kloštar Ivanić, Pokupsko i Kravarsko.

Slika 1. Administrativno-teritorijalna podjela Zagrebačke županije na gradove i općine.

Izvor: Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" broj 10/97, 124/97, 22/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01, 79/02, 83/02, 25/03, 107/03, 175/03).

2.2. Zemljopisni položaj i granice

Zagrebačka županija smještena je u središnjem dijelu Republike Hrvatske, okružujući s istočne, južne i zapadne strane glavni grad Republike Hrvatske – Zagreb. Na sjeveru graniči s Krapinsko-zagorskom, Varaždinskom i Koprivničko-križevačkom županijom, na jugozapadu s Karlovačkom županijom, na jugu sa Sisačko-moslavačkom, a na istoku s Bjelovarsko-bilogorskom županijom. Dio sjeverozapadne granice Zagrebačke županije ujedno je i državna granica Republike Hrvatske sa Republikom Slovenijom.

Zagrebačka županija, s površinom od 3058,15 km² jedna je od prostorno većih županija u Hrvatskoj. Udio površine Županije u ukupnoj površini Države iznosi 5,4%.

2.3. Stanovništvo i naseljenost

Na temelju službenih rezultata Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine Zagrebačka županija ima 309.696 stanovnika, koji obitavaju u ukupno 697 registriranih naselja. S gustoćom naseljenosti od 101 st./km², spada u iznad prosječno naseljene županije u Republici Hrvatskoj (prosječna gustoća naseljenosti iznosi 78,5 st./km²).

Ukupni demografski trend je pozitivan, tj. broj stanovnika Županije raste iz popisa u popis: 9.1%, u razdoblju od 1981.–1991. i 9.4% u razdoblju od 1991.–2001. godine. Prirodni prirast, prema podacima popisa stanovnika, negativan je na gotovo cijelom području Županije, no značajna imigracija čini da je ukupni trend pozitivan.

U nastavku dajemo usporedni pregled broja stanovnika u općinama i gradovima Zagrebačke županije, koristeći podatke Popisa 1991. i 2001. godine. Treba, međutim, napomenuti da zbog metodoloških razlika Popisa 1991. i Popisa 2001. nije moguća direktna usporedivost podataka.

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj stanovnika Popis 1991.	Broj stanovnika Popis 2001.	Prostorna gustoća 2001. (st/ km ²)
Gradovi ukupno	1.428,00	182.834	199.486	140
Dugo Selo	52,22	9.969	14.300	274
Ivanić Grad	173,57	13.494	14.723	85
Jastrebarsko	226,50	17.895	16.689	74
Samobor	250,73	35.017	36.206	144
Sveti Ivan Zelina	184,68	15.552	16.268	88
Velika Gorica	328,65	56.884	63.517	193
Vrbovec	159,05	13.303	14.658	92
Zaprešić	52,60	20.720	23.125	440
Općine ukupno	1.630,15	100.155	110.210	68
Bedenica	21,70	1.600	1.522	70
Bistra	52,74	5.512	6.098	116
Brckovljani	71,14	4.802	6.816	96
Brdovec	37,27	8.762	10.287	276
Dubrava	115,18	5.511	5.478	48
Dubravica	20,46	1.519	1.586	78
Farkaševac	73,66	2.181	2.102	29
Gradec	88,85	3.788	3.920	44

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj stanovnika Popis 1991.	Broj stanovnika Popis 2001.	Prostorna gustoća 2001. (st/ km ²)
Jakovlje	35,71	3.819	3.952	111
Klinča Sela	77,64	4.537	4.927	63
Kloštar Ivanić	77,59	4.771	6.038	78
Krašić	69,45	3.855	3.199	46
Kravarско	58,03	1.842	1.983	34
Križ	118,46	7.327	7.406	63
Luka	17,17	1.373	1.419	83
Marija Gorica	17,10	1.923	2.089	122
Orle	57,61	2.214	2.145	37
Pisarovina	145,00	4.207	3.697	25
Pokupsko	105,73	2.703	2.492	24
Preseka	47,86	1.855	1.670	35
Pučća	18,20	2.273	2.484	136
Rakovec	35,11	1.436	1.350	38
Rugvica	93,73	4.922	7.608	81
Stupnik	23,20	2.536	3.251	140
Sveta Nedjelja	41,43	12.988	15.506	374
Žumberak	110,17	1.899	1.185	11
Županija ukupno	3.058,15	282.989	309.696	101

Izvor prostornih podataka: Državna geodetska uprava, 1999. godine.

Izvor statističkih podataka: Državni zavod za statistiku (Knjiga Popisa 1991. i CD Popis stanovništva 2001.).

3. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Obveze i nadležnost Zagrebačke županije u procesu izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98 i 61/00 i 32/02), Zagrebačka županija izrađuje i donosi dokumente prostornog uređenja iz svoje nadležnosti. Na temelju članka 19., 22. i 57. navedenog Zakona, Županijska skupština donosi sljedeće dokumente prostornog uređenja:

1. Prostorni plan županije (PPŽ),
2. Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPPO),

3. te izmjene i dopune prostornih planova bivših općina (PPO), kao i izmjene i dopune ostalih prostornih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

3.1.1. Prostorni plan županije (PPŽ)

Prostorni plan županije, uvažavanjem društveno gospodarskih, prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora. Sadržaj Prostornog plana županije detaljno je određen Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokaza-

teljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" broj 106/98, 39/04).

Prostorni plan županije donosi Županijska skupština, po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Države, te s odredbama Zakona o prostornom uređenju. O prijedlogu prostornog plana županije provodi se javna rasprava, sukladno Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova ("Narodne novine" broj 101/98).

3.1.2. Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

Prostorni plan područja posebnih obilježja utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te po potrebi određuje obvezu izrade detaljnih planova uređenja prostora za uža područja unutar prostornog plana. Donosi se obvezno za područje nacionalnog parka i parka prirode, te za područja za koja je ta obveza određena Programom prostornog uređenja Države ili Prostornim planom županije.

Prostornim planom Zagrebačke županije određena je obveza izrade prostornih planova područja posebnih obilježja za parkove prirode (što je i Zakonska obaveza), kao i za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb.

Prostorni plan područja posebnih obilježja donosi Županijska skupština, ukoliko posebnim zakonom to nije drukčije određeno. Na području Zagrebačke županije proglašena su dva zakonom zaštićena parka prirode: Park prirode Medvednica – zapadni dio ("Narodne novine" broj 24/81) i Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje ("Narodne novine" broj 58/99). Prostorne planove za područje parkova prirode na temelju Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 30/94), donosi Hrvatski Sabor.

3.1.3. Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju – PPO

Sukladno odredbi članka 57. i 63. Zakona o prostornom uređenju, na županijskoj se razini planiranja još uvijek primjenjuju prostorni planovi bivših općina kao planovi šireg područja prema kojima se utvrđuje usklađenost planova užih područja – sve do donošenja prostornih planova uređenja svih općina i gradova na području obuhvata tih planova. Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina, kao i generalnih urbanističkih planova i provedbenih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dviju ili više općina odnosno gradova, donosi Županijska skupština, uz pribavljenu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

3.2. Obveze i nadležnost gradova i općina u procesu izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju, gradovi i općine izrađuju i donose dokumente prostornog uređenja iz svoje nadležnosti. Na temelju članaka 24, 26, 26b, 28. i 57. navedenog Zakona, gradsko ili općinsko vijeće donose sljedeće dokumente prostornog uređenja:

1. Prostorni plan uređenja općine ili grada (PPUO/G),
2. Generalni urbanistički plan (GUP)
3. Urbanistički plan uređenja (UPU),
4. Detaljni plan uređenja (DPU),

5. te izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog Zakona (Generalni urbanistički plan – GUP i Provedbeni urbanistički plan – PUP).

U ovom ćemo Izvješću dati prikaz stanja izrade i donošenja prostornih planova čija je obveza izrade određena važećim Zakonom o prostornom uređenju i na čiji konačni prijedlog Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, na temelju navedenog Zakona, izdaje mišljenje o usklađenosti sa Prostornim planom Zagrebačke županije. Od gore nabrojanih planova navedeno se odnosi na: prostorni plan uređenja (PPUO/G), generalni urbanistički plan (GUP) i urbanistički plan uređenja (UPU). Pregled ostalih važećih planova čije je donošenje u nadležnosti općina gradova, kao i stanje njihove izrade i donošenja, obradit će jedinice lokalne samouprave u svojim izvješćima o stanju u prostoru.

3.2.1. Prostorni plan uređenja općine ili grada (PPUO/G)

Prostorni plan uređenja općine ili grada utvrđuje uvjete za uređenje općinskog i gradskog područja, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode. Zakonom o prostornom uređenju određena je obveza njegove izrade za sve jedinice lokalne samouprave. Prostorni plan uređenja općine ili grada donosi općinsko odnosno gradsko vijeće, po pribavljenoj suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za poslove prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Prostornim planom Županije. Ured državne uprave suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

3.2.2. Generalni urbanistički plan (GUP)

Generalni urbanistički plan utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina sa prijedlogom prvenstva njihova uređenja. Generalni urbanistički plan donosi se za naselja u kojima je sjedište tijela županija, Grad Zagreb te druga naselja koja imaju više od 15.000 stanovnika. Prostornim planom Zagrebačke županije određena je obveza njegove izrade za gradove Samobor, Velika Gorica i Zaprešić. Generalni urbanistički plan donosi općinsko ili gradsko vijeće, po pribavljenoj suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za poslove prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Prostornim planom Županije. Ured državne uprave suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

3.2.3. Urbanistički plan uređenja (UPU)

Urbanistički plan uređenja utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene javnih i drugih površina za naselje, odnosno dio naselja, prometnu, odnosno uličnu i komunalnu mrežu te, ovisno o posebnosti prostora, smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora. Urbanistički plan uređenja donosi se za naselja, odnosno dijelove naselja koja su sjedišta Gradova (a koja imaju manje od 15.000 stanovnika), za naselja odnosno dijelove naselja registrirana kao povijesne urbanističke cjeline, te za naselja, odnosno dijelove naselja određena Prostornim planom Županije, odnosno Programom mjera. Urbanistički plan uređenja donosi općinsko ili gradsko vijeće, po pribavljenoj suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za po-

slove prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Prostornim planom Županije. Ured državne uprave suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

3.2.4. Detaljni plan uređenja (DPU)

Detaljni plan uređenja utvrđuje detaljnu namjenu površina, režime uređivanja prostora, način opremanja zemljišta komunalnom, prometnom i telekomunikacijskom infrastrukturom, uvjete za izgradnju građevina i poduzimanje drugih aktivnosti u prostoru, te druge elemente od važnosti za područje za koje se plan donosi. Obveza izrade Detaljnog plana uređenja s granicama obuhvata utvrđuje se prostornim planom šireg područja, odnosno Programom mjera. Detaljni plan uređenja donosi općinsko ili gradsko vijeće.

3.2.5. Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju – GUP, PUP

Sukladno odredbi članka 57. Zakona o prostornom uređenju, prostorni planovi doneseni u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog Zakona, osim odredaba koje su u suprotnosti s Ustavom i navedenim Zakonom, ostaju na snazi do donošenja dokumenta prostornog uređenja prema ovom Zakonu, a najduže pet godina od stupanja na snagu ovog Zakona. Iznimno od navedenog roka, prostorni plan općine, generalni urbanistički plan koji provedbene odredbe ima objavljene u glasilu jedinice lokalne samouprave i uprave i svi prostorni planovi doneseni nakon 30. travnja 1986. koji provedbene odredbe imaju objavljene u glasilu jedinice lokalne samouprave i uprave, ostaju na snazi do donošenja odgovarajućih prostornih planova prema ovom Zakonu.

Izmjene i dopune generalnih urbanističkih planova (GUP) i provedbenih urbanističkih planova (PUP) donosi općinsko ili gradsko vijeće, uz pribavljenu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Člankom 68. Zakona o prostornom uređenju, određeno je da se i provedbeni urbanistički planovi (PUP-ovi) koji su na snazi, a doneseni su prije stupanja na snagu navedenog Zakona, smatraju Detaljnim planovima uređenja.

3.3. Važeći dokumenti prostornog uređenja

3.3.1. Važeći dokumenti prostornog uređenja na razini Države

Na razini Države primjenjuju se sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena u Zastupničkom domu Republike Hrvatske u lipnju 1997. godine) i

- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 50/99).

Strategija i Program temeljni su dokumenti državne razine planiranja. Strategija je odredila dugoročne ciljeve, osnove za uravnoteženje i smjernice prostornog razvoja i prostornu organizaciju, te definirala područja sa zajedničkim prostornim i razvojnim obilježjima za koje se donose prostorni planovi područja posebnih obilježja. Program je odredio mjere i aktivnosti za primjenu Strategije.

U Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) obrazložena je potreba izrade nove Strategije i Programa prostornog uređenja Države. Realizacija će se prići tek kada Hrvatski sabor potvrdi obvezu nji-

hove izrade, donošenjem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Republike Hrvatske.

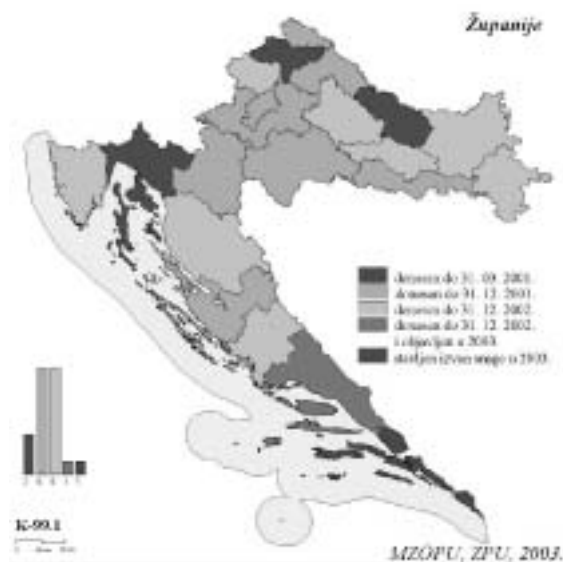
3.3.2. Prostorni plan Zagrebačke županije (PPZŽ)

Prostorni plan Zagrebačke županije donesen je na 7. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije, održanoj 18. veljače 2002. godine. Odluka o donošenju Plana objavljena je u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 3/02, od 19. veljače 2002. godine.

Prostorni plan Zagrebačke županije je osnovni, i prvi takve vrste, dokument prostornog uređenja, koji razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja, te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu cjelokupnog županijskog prostora. Izrađen je na temelju Zakona o prostornom uređenju te na osnovama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. U skladu s ovim Planom izrađuje se i donosi nova generacija dokumenata prostornog uređenja užeg područja, a to su, prije svega, prostorni planovi uređenja gradova i općina, zatim generalni urbanistički planovi, urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja.

Detaljan opis svih etapa izrade i donošenja Prostornog plana Županije objavljen je u prethodnom Izvješću. Stoga će u sljedećim poglavljima biti naglasak na njegovoj provedbi, prije svega kroz izradu i donošenje prostornih planova užeg područja na prostoru Zagrebačke županije.

Ovdje još treba istaknuti da su do kraja 2002. godine izrađeni i doneseni svi prostorni planovi županija na području Republike Hrvatske. Podatke o dinamici izrade i donošenja županijskih planova prenosimo iz Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske. Iz slike je vidljivo da se Zagrebačka županija nalazi u drugoj grupi županija, koje su Plan donijele odmah poslije Varaždinske, Primorsko-goranske i Virovitičko-podravске županije.

Slika 2. Dinamika izrade i donošenja Prostornih planova županija u Republici Hrvatskoj.

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske, MZOPUG, 2003.

3.3.3. Prostorni planovi bivših općina (PPO)

Sukladno odredbama članaka 57. i 63. Zakona o prostornom uređenju, na prostoru Zagrebačke županije još su uvijek na snazi dokumenti prostornog uređenja koji su se primjenjivali na područjima bivših općina: Dugo Selo,

Ivanić Grad, Samobor, Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić, te njihove izmjene i dopune. Prostorni plan bivše općine Jastrebarsko prestao je važiti 2003. godine, donošenjem i posljednjeg prostornog plana uređenja općine iz njegova obuhvata (Općine Pisarovina). Ostali planovi bivših općina ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja svih općina i gradova na području njihova obuhvata.

U nastavku slijedi tabelarni prikaz važećih prostornih planova (bivših) općina i njihovih izmjena i dopuna, podijeljen, radi preglednosti, prema područjima bivših općina.

	A. VAŽEĆI PROSTORNI PLANOWI BIVŠIH OPĆINA DONESENI DO 23. TRAVNJA 1994. GODINE	B. VAŽEĆI PROSTORNI PLANOWI BIVŠIH OPĆINA DONESENI NAKON 23. TRAVNJA 1994. GODINE
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE DUGO SELO (Sada Grad Dugo Selo i općine Brckovljani i Rugvica):	– Prostorni plan općine Dugo Selo ("Dugoselska kronika" broj 10/90);	– Izmjene i dopune Prostornog plana općine Dugo Selo za područje Grada Dugo Selo i naselje Donje Dvorišće ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/99); – Izmjena i dopuna Prostornog plana općine Dugo Selo za područje Općine Rugvica ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/00); – Izmjena i dopuna Prostornog plana općine Dugo Selo za područje dijela Općine Brckovljani ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/03);
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE IVANIĆ GRAD (Sada Grad Ivanić Grad i općine Kloštar Ivanić i Križ):	– Prostorni plan općine Ivanić Grad ("Službene novine" broj 41/80, 5/85 i "Službeni vjesnik" broj 1/89, 22/89, 75/91, 6/92);	– Izmjene i dopune Prostornog plana općine Ivanić Grad za područje Grada Ivanić Grada i općina Križ i Kloštar Ivanić ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/00);
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE SAMOBOR (Sada Grad Samobor i Općina Sveta Nedjelja) I OPĆINE STUPNIK:	– Prostorni plan Grada Zagreba ("Službeni glasnik Grada Zagreba" broj 38/90, 10/91, 23/93);	– Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba za područje Grada Samobora i Općine Sveta Nedjelja ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/97, 7/97); – Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba za područje Općine Stupnik ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/00);
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE ZELINA (Sada Grad Sveti Ivan Zelina i Općina Bedenica):	– Prostorni plan općine Zelina ("ZOZ", br. 8/83, "Zelinske novine" broj 1/90 i 6/92);	– Izmjene i dopune Prostornog plana općine Zelina, sada Grad Sveti Ivan Zelina i Općina Bedenica ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/97).
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE VELIKA GORICA (Sada Grad Velika Gorica i općine Kravarsko, Orle i Pokupsko):	– Prostorni plan Grada Zagreba ("Službeni glasnik Grada Zagreba" broj 33/90, 10/91, 23/93);	– Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba ("Službeni glasnik Grada Zagreba" broj 11/96); – Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba za područje Grada Velike Gorice ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 10/99);
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE VRBOVEC (Sada Grad Vrbovec i općine Dubrava, Farkaševac, Gradec, Preseka i Rakovec):	– Prostorni plan općine Vrbovec ("Službeni vjesnik općine Vrbovec" broj 12/87, 79/91);	– Izmjene i dopune Prostornog plana općine Vrbovec za područje dijela općine Dubrava ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 24/01).
PODRUČJE BIVŠE OPĆINE ZAPREŠIĆ (Sada Grad Zaprešić i općine Bistra, Brdovec, Dubravica, Luka, Marija Gorica i Pušća) I OPĆINE JAKOVLJE:	– Prostorni plan Grada Zagreba ("Službeni glasnik Grada Zagreba", br. 38/90, 10/91, 23/93); – Prostorni plan općine Donja Stubica ("Službene novine zajednice općina Zagreb", br. 15/83, 9/84, 17/84, 14/86 i "Službene novine općine Donja Stubica", br. 4/88, 10/88);	– Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba ("Službeni glasnik Grada Zagreba", br. 11/96) za područje dijela Grada Zaprešića i Općine Bistra; – Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba za područje dijela Grada Zaprešića, te općine Brdovec, Dubravica, Luka, Marija Gorica i Pušća ("Glasnik Zagrebačke županije", br. 6/00); – Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreb za područje dijela Grada Zaprešića ("Glasnik Zagrebačke županije", br. 16/01); – Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) Općine Donja Stubica za područje (današnje) Općine Jakovlje ("Glasnik Zagrebačke županije", br. 17/99).

Iz tablice je vidljivo da se broj novodonesenih izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina znatno smanjio u odnosu na prethodno Izvješće. U posljednje dvije godine donesena je samo jedna izmjena i dopuna PPO Dugo Selo za područje dijela Općine Brckovljani. Sukladno važećem Programu mjera Zagrebačke županije, radi se isključivo o "točkastoj" izmjeni manjeg obima, dok se cjelovitom uređenju prostora pristupa kroz izradu i donošenje prostornih planova uređenja općina i gradova.

3.3.4. Prostorni planovi uređenja općina i gradova (PPUO/G)

Na području Zagrebačke županije prostorne planove uređenja, sukladno članku 23. i 24. Zakona o prostornom uređenju, donijelo je jedanaest jedinica lokalne samouprave. U proteklom dvogodišnjem razdoblju doneseno je šest prostornih planova uređenja, i to za gradove Jastrebarsko i Vrbovec, te za općine Pisarovina, Pušća, Marija Gorica i Križ. Kad se tome dodaju 22 prostorna plana uređenja koji su u nekoj od faza izrade i donošenja (a što ćemo obraditi u sljedećem poglavlju), tada možemo zaključiti da je stanje izrade prostornoplanske dokumentacije za područje gradova i općina izuzetno povoljno.

Na području Zagrebačke županije na snazi su sljedeći prostorni planovi uređenja, navedeni slijedom donošenja:

1. Prostorni plan uređenja Grada Samobora* ("Službene vijesti Grada Samobora" broj 8/97);
2. Prostorni plan uređenja Općine Stupnik ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/00 i 21/02);
3. Prostorni plan uređenja Općine Klinča Sela ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 8/00, 6/01 i 21/03);
4. Prostorni plan uređenja Općine Žumberak ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 11/00 i 17/03);
5. Prostorni plan uređenja Općine Krašić ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/01);
6. Prostorni plan uređenja Grada Jastrebarsko ("Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 2/02);
7. Prostorni plan uređenja Općine Pisarovina ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/03);
8. Prostorni plan uređenja Grada Vrbovca ("Glasnik Zagrebačke županije", 12/03);
9. Prostorni plan uređenja Općine Pušća ("Službeni glasnik Općine Pušća" broj 4A/03);
10. Prostorni plan uređenja Općine Marija Gorica ("Službeni glasnik Općine Marija Gorica" broj 32/03),
11. Prostorni plan uređenja Općine Križ (u pripremi je objava u službenom glasilu).

3.3.5. Ostali važeći dokumenti prostornog uređenja čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina (GUP, UPU, DPU, PUP/DPU)

Detaljan prikaz ostalih važećih dokumenata prostornog uređenja čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina dati će se u Izvješćima o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave. Radi se većinom o urbanističkim planovima donesenim u skladu s propisima koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine. To su generalni urbanistički planovi (GUP) i pro-

vedbeni urbanistički planovi (PUP) – koji se prema navedenom Zakonu smatraju detaljnim planovima uređenja (DPU) – te njihove izmjene i dopune.

Osim navedenih urbanističkih planova donesenih prije novog Zakona, na snazi je i manji broj urbanističkih planova "nove generacije". U nastavku dajemo pregled važećih generalnih urbanističkih planova i urbanističkih planova uređenja. To su planovi na koje, temeljem navedenog Zakona, Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša izdaje mišljenje o usklađenosti sa Prostornim planom Zagrebačke županije.

Generalni urbanistički plan

Odredbama za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade generalnih urbanističkih planova za gradove Samobor, Velika Gorica i Zaprešić. Od navedenih je gradova samo Velika Gorica donijela novi Generalni urbanistički plan ("Službeni glasnik Grada Velike Gorice" broj 11/02), dok su za druga dva grada planovi u izradi.

Urbanistički plan uređenja

Odredbama za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade urbanističkih planova uređenja za gradove Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Sveti Ivan Zelina i Vrbovec, te za središnja naselja svih općina. Urbanističke planove uređenja (ili detaljne planove uređenja) treba izraditi i za prostore namijenjene eksploataciji mineralnih sirovina, prostore građevinskih područja izdvojene namjene površine veće od 25 ha i prostore športsko – rekreacijske namjene površine veće od 25 ha.

Temeljem podataka Županijskog zavoda iz veljače 2004. godine, u Zagrebačkoj je županiji na snazi sedamnaest urbanističkih planova uređenja, donesenih temeljem Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine. Od toga je najveći broj UPU-a donesen na području Grada Samobora (deset), dva na području Grada Velike Gorice, tri u Svetoj Nedjelji, jedan u Općini Stupnik i jedan u Gradu Dugom Selu. Treba ipak istaknuti da niti jedan urbanistički plan uređenja još nije donesen za središnje naselje grada ili općine, već se uglavnom radi o planovima uređenja za dio naselja i o planovima uređenja radnih zona. To znači da, nakon donošenja prostornih planova uređenja, općinama i gradovima predstoji izrada velikog broja urbanističkih planova, o čemu ćemo izvijestiti u sljedećem Izvješću.

3.4. Dokumenti prostornog uređenja u postupku izrade i donošenja

3.4.1. Stanje izrade prostornih planova uređenja općina i gradova (PPUO/G)

Kao što je već navedeno u poglavlju 3.3. o važećim dokumentima prostornog uređenja, stanje izrade i donošenja prostornih planova uređenja na području Zagrebačke županije izuzetno je povoljno. Planove je, sukladno novom Zakonu o prostornom uređenju, donijelo jedanaest jedinica lokalne samouprave. Sljedećih osam pred samim je donošenjem – utvrđen je konačni prijedlog i pla-

* Napominjemo da je Prostorni plan uređenja Grada Samobora usvojen prije donošenja Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, te je u tijeku izrada novog prostornog plana uređenja.

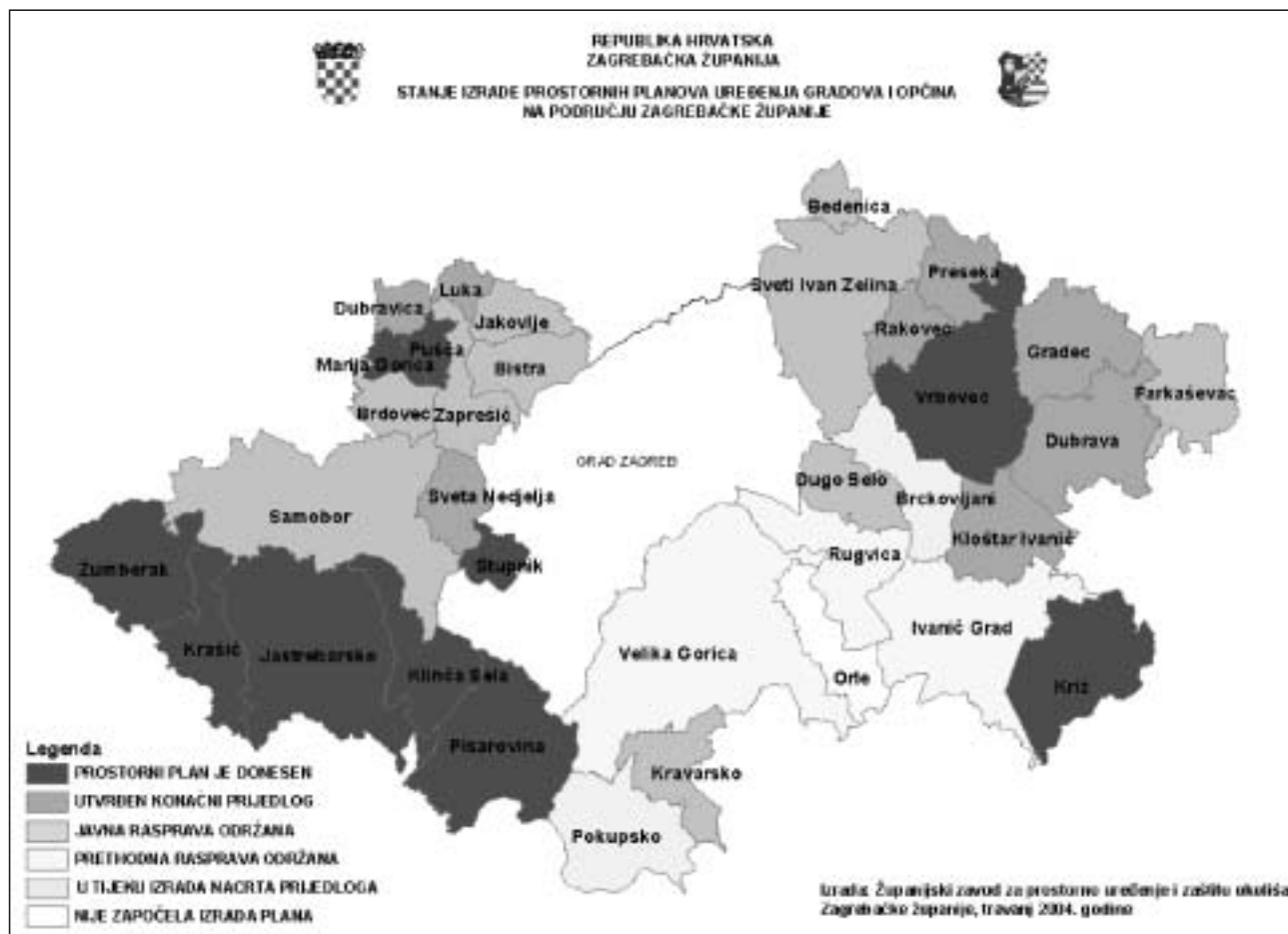
Također treba istaknuti da su u proteklom razdoblju donesene i tri izmjene i dopune prostornih planova uređenja, i to za općine Stupnik, Žumberak i Klinča Sela, što je vidljivo i iz godine koja stoji uz objavu Odluke u službenom glasilu. Radi se uglavnom o manjim "točkastim" izmjenama, vezanim uz građevinska područja naselja ili izgradnju izvan građevinskih područja.

novi su upućeni na suglasnosti u nadležna ministarstva i ured državne uprave. Do usvajanja ovog Izvješća neki od tih planova zasigurno će biti doneseni.

Preostalih četrnaest u nekoj je od faza izrade i donošenja: čak devet ih je prošlo javnu raspravu i u tijeku je izrada konačnog prijedloga te izvješća s javne rasprave (ovdje ubrajamo i Samobor, koji već ima važeći Plan

izrađen temeljem novog Zakona). Tri plana prošla su kroz prethodnu raspravu i u tijeku je izrada prijedloga plana, dva su u početnim fazama izrade (prikupljanje podataka, izrada nacrt prijedloga), a samo jedna općina (Orle) još nije započela s izradom (u tijeku je ponovljeni natječaj za izradu Plana). Navedeni podaci vidljivi su iz sljedećeg grafičkog prikaza:

Slika 3. Stanje izrade i donošenja prostornih planova uređenja gradova i općina u Zagrebačkoj županiji
Izvor: dokumentacija Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, travanj 2004. godine.

U sljedećoj tablici daje se detaljan pregled tijeka izrade i donošenja navedenih prostornih planova za sve općine i gradove Zagrebačke županije, kao i prikaz izrađivača svih planova koji su u izradi.

**PRIKAZ TIJEKA IZRADA I DONOŠENJA PROSTORNIH PLANOVA UREĐENJA OPĆINA I GRADOVA
NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE – STANJE U TRAVNJU 2004. GODINE:**

Broj	Grad/ Općina	Oznaka stanja izrade/donošenja plana:	
		Oznaka	Opis
			1 – Prostorni plan je donesen. 2 – Utvrđen konačni prijedlog Plana. 3 – Javna rasprava održana. 4 – Prethodna rasprava održana. 5 – U tijeku je izrada nacrt prijedloga Plana. 6 – Nije započela izrada Plana.
1	Dugo Selo	3	Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički zavod Grada Zagreba d.o.o., Britanski trg 12, Zagreb.
2	Ivanić Grad	4	Prethodna rasprava održana. U tijeku je izrada Prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički institut Hrvatske, Ulica F. Petrića 4, Zagreb.

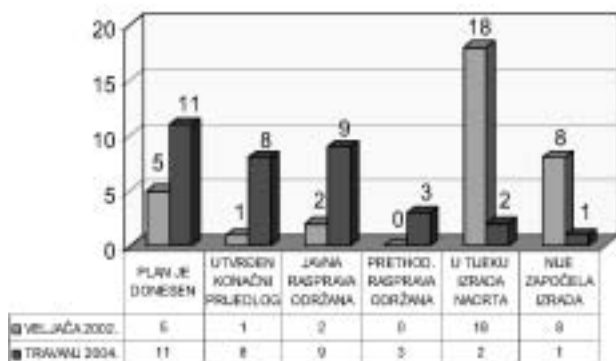
3	Jastrebarsko	1	Plan donesen 2002. godine. Objava: "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 2/02. Utvrđen Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Plana.
4	Samobor	1, 3	Važeći Plan je donesen 1997. godine prije donošenja Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. U izradi je novi Plan. Javna rasprava održana. Izrađivač: Urbanistički zavod grada Zagreba, Britanski trg 12, Zagreb.
5	Sveti Ivan Zelina	3	Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički zavod Grada Zagreba d. o. o., Britanski trg 12, Zagreb.
6	Velika Gorica	4	Prethodna rasprava održana. U tijeku je izrada Prijedloga Plana. Izrađivač: URBING d.o.o, Maksimirska 81, Zagreb.
7	Vrbovec	1	Plan donesen 2003. godine. Objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 12/03.
8	Zaprešić	3	Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički institut Hrvatske, Ulica F. Petrića 4, Zagreb.
Općine:			
1	Bedenica	3	Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o. Novakova 15, Zagreb.
2	Bistra	3	Ponovljena Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o. Novakova 15, Zagreb.
3	Brckovljani	5	U tijeku je izrada nacрта prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o., Britanski trg 12, Zagreb.
4	Brdovec	3	Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za urbanizam, Kačićeva 26 Zagreb.
5	Dubrava	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: CPA d.o.o, Odranska 2, Zagreb.
6	Dubravica	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o. Novakova 15, Zagreb.
7	Farkaševac	3	Javna rasprava održana. U tijeku je izrada Konačnog prijedloga Plana. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o., Novakova 15, Zagreb.
8	Gradec	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o. Novakova 15, Zagreb.
9	Jakovlje	3	Javna rasprava održana. U tijeku je ponovljena Javna rasprava. Izrađivač: Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za urbanizam, Kačićeva 26, Zagreb.
10	Klinča Sela	1	Plan je donesen 2000. godine. Nije izrađen po Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. Objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 8/00, 6/01, 21/03).
11	Kloštar Ivanić	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: Studio URBANA d.o.o. Livadićeva 27, Zagreb.
12	Krašić	1	Plan je donesen 2001. godine. Nije izrađen po Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. Objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/01 i 2/03.
13	Krvarsko	3	Javna rasprava u tijeku. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o., Novakova 15, Zagreb.
14	Križ	1	Plan je donesen 2004. godine. U tijeku priprema za objavu. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o. Novakova 15, Zagreb.
15	Luka	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o., Britanski trg 12, Zagreb
16	Marija Gorica	1	Plan je donesen 2003. godine. Objava: "Službeni glasnik Općine Marija Gorica" broj 32/03.
17	Orle	6	Nije započela izrada Plana. U tijeku je natječaj za izradu Plana.

18	Pisarovina	1	Plan je donesen 2003. godine. Objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/03.
19	Pokupsko	5	U tijeku je izrada nacrtu prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički zavod Grada Zagreba d.o.o., Britanski trg 12, Zagreb.
20	Preseka	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o., Novakova 15, Zagreb.
21	Pušća	1	Plan donesen 2003. godine. Objava: "Službeni glasnik Općine Pušća" broj 4A/03.
22	Rakovec	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. U tijeku je prikupljanje suglasnosti. Izrađivač: Arhitektonski atelier deset d.o.o., Novakova 15, Zagreb.
23	Rugvica	4	Prethodna rasprava održana. U tijeku je izrada Prijedloga Plana. Izrađivač: Urbanistički zavod Grada Zagreba d.o.o., Britanski trg 12, Zagreb.
24	Stupnik	1	Plan je donesen 2000. godine. Nije izrađen po Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. Objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/00 i 21/02.
25	Sveta Nedjelja	2	Utvrđen Konačni prijedlog Plana. Prikupljene sve suglasnosti. Izrađivač: Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o., Britanski trg 12, Zagreb.
26	Žumberak	1	Plan je donesen 2000. godine. Nije izrađen po Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. Objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 11/00, 17/03.

Izvor podataka: dokumentacija prostora Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, travanj 2004.

Na grafikonu se daje usporedni prikaz stanja izrade i donošenja prostornih planova uređenja općina i gradova u Zagrebačkoj županiji iz veljače 2002. godine i travnja 2004. godine. Zamjetan je značajan napredak u broju donesenih planova, kao i planova u izradi, u odnosu na stanje prije dvije godine koje je detaljno prikazano u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru. Danas su gotovo svi planovi u postupku izrade ili su doneseni, dok je prije dvije godine bilo tek pet donesenih planova, a za najveći je broj izrada tek započela.

Stanje izrade i donošenja PPUO/G u veljači 2002. i travnju 2004. godine

Slika 4. Usporedni prikaz stanja izrade i donošenja PPUO/G u veljači 2002. i travnju 2004. godine.

Izvor: dokumentacija Županijskog zavoda.

3.4.2. Stanje izrade generalnih urbanističkih planova (GUP)

Odredbama za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade generalnih urbanističkih planova za gradove Samobor, Velika Gorica i Zaprešić.

Za područje grada Velike Gorice generalni urbanistički plan izradio je URBING d.o.o. iz Zagreba. Plan je donesen 2002. godine ("Službeni glasnik Grada Velike Gorice" broj 11/02).

Za područje grada Samobora generalni urbanistički plan izrađuje Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o. O prijedlogu plana održana je javna rasprava, u tijeku je izrada konačnog prijedloga plana.

Za područje grada Zaprešića generalni urbanistički plan izrađuje Urbanistički institut Hrvatske iz Zagreba. U tijeku je izrada nacrtu prijedloga plana.

3.4.3. Stanje izrade urbanističkih planova uređenja (UPU)

Kako smo naveli u poglavlju 3.3. Važeći dokumenti prostornog uređenja, Prostornim je planom Zagrebačke županije (a sukladno Zakonu o prostornom uređenju) propisana obveza izrade većeg broja urbanističkih planova uređenja. Navedeni plan treba donijeti za gradove Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Sveti Ivan Zelina i Vrbovec, te za središnja naselja svih općina. Urbanističke planove uređenja (ili detaljne planove uređenja) treba izraditi i za prostore namijenjene eksploataciji mineralnih sirovina, prostore građevinskih područja izdvojene namjene površine veće od 25 ha i prostore športsko – rekreacijske namjene površine veće od 25 ha. Osim toga, UPU treba izraditi i za naselja odnosno dijelove naselja registrirana kao povijesne urbanističke cjeline, kao i za druge prostore čiji se obuhvat određuje prostornim planom uređenja općine ili grada.

Iz svega navedenog proizlazi da općinama i gradovima predstoji izrada velikog broja urbanističkih planova, čiji se početak očekuje odmah po donošenju prostornih planova uređenja. Danas je u tijeku izrada tek malog broja urbanističkih planova, kako navodimo:

Izradu Urbanističkog plana uređenja za središnje naselje započeli su gradovi Vrbovec i Jastrebarsko, a na području Velike Gorice u tijeku je izrada urbanističkog plana uređenja radne zone Turopolje.

- 3.4.4. Stanje izrade izmjena i dopuna prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju

Kao što je navedeno u poglavljima 3.1. i 3.2., na području Zagrebačke županije još je uvijek na snazi velik broj prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine. Radi se o prostornim planovima (bivših) općina (PPO), generalnim urbanističkim planovima (GUP) i provedbenim urbanističkim planovima (PUP). Navedeni se planovi mogu mijenjati samo uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Izmjene i dopune prostornih planova (bivših) općina donosi Županijska skupština, a urbanističkih planova gradsko ili općinsko vijeće.

Sukladno preporuci Ministarstva, važećim je Programom mjera Zagrebačke županije utvrđena potreba izrade i donošenja isključivo manjih pojedinačnih ("točkastih") izmjena i dopuna prostornih planova (bivših) općina, i to samo u slučaju potrebe za urgentnim rješavanjem problema u prostoru. Stoga je u proteklom dvogodišnjem razdoblju donesena samo jedna izmjena i dopuna prostornog plana (bivše) općine. Radi se o Izmjeni i dopuni Prostornog plana općine Dugo Selo za područje dijela Općine Brckovljani ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/03), koja se odnosi na radnu zonu.

Dovršena je izrada još jedne izmjene navedenog Prostornog plana općine Dugo Selo, na području Općine Rugvica. Izmjenu Plana izradio je Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o. Županijsko poglavarstvo utvrdilo je konačni prijedlog, a dobivene su i sve potrebne suglasnosti na Plan.

Stanje izrade izmjena i dopuna urbanističkih planova koji su doneseni prije Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine prikazat će se u Izvješćima gradova i općina. Iz Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) citiramo da se "relativno velik broj suglasnosti za izmjene i dopune GUP-a odnosi na višekratne izmjene istih planova (Split, Šibenik, Jastrebarsko), dok se oko polovina odnosi na takve planove za manja naselja koja više nemaju zakonsku obvezu izrade novog GUP-a. Osnovni razlog izmjena je neaktualno i neprimjenjivo stanje dokumentacije, novi zahtjevi uglavnom za gospodar-

sku i stambenu namjenu i legalizacija bespravne izgradnje. Analogno prethodnom ocjenjuju se i postupci za izdavanje suglasnosti na izmjene i dopune PUP-a i stavljanje velikog broja detaljne planske dokumentacije izvan snage."

3.5. Ostala dokumentacija prostora

3.5.1. Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske

Člancima 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju propisana je obveza Države, županija, gradova i općina o izradi i donošenju dvogodišnjeg Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru. Prvo takvo Izvješće za područje Republike Hrvatske dovršeno je tek krajem 2003. godine i potom, u formi prijedloga, dostavljeno Županijskim zavodima za prostorno uređenje na korištenje. Izvješće je izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, stručnu ocjenu dao je Savjet prostornog uređenja Republike Hrvatske, a donosi ga Hrvatski sabor te se objavljuje u "Narodnim novinama". Na temelju usvojenog Izvješća Hrvatski sabor će donijeti i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Republike Hrvatske u narednom dvogodišnjem razdoblju.

3.5.2. Izvješća o stanju u prostoru i Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru za Županiju, gradove i općine

Kao što je navedeno u uvodnom poglavlju, Zagrebačka je županija do sada objavila sljedeće dokumente praćenja stanja u prostoru:

– Prvo Izvješće i Program mjera doneseni su 1999. godine i objavljeni u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 4/99,

– Drugo Izvješće i Program mjera doneseni su 2002. godine i objavljeni u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 8/02.

Izvješće i Program mjera za područje Zagrebačke županije, koji su usvojeni i objavljeni u travnju 2002. godine, primjenjuju se do prihvaćanja ovog (trećeg po redu) Izvješća, odnosno do donošenja novog Programa mjera po Županijskoj skupštini.

U nastavku dajemo prikaz stanja izrade i donošenja navedenih dokumenata praćenja stanja u prostoru za sve gradove i općine Zagrebačke županije, u veljači 2004. godine.

DINAMIKA IZRADA I DONOŠENJA IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU I PROGRAMA MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE – VELJAČA 2004. GODINE

Broj	Grad / Općina	Broj objavljenih Izvješća i Programa mjera (PM)	Objava
Gradovi			
1	Dugo Selo	4 Izvješća i PM + 2 Izmjene i dop. Programa mjera	1. "Službeni glasnik općine Dugo Selo" broj 8/95, 2. "Službeni glasnik općine Dugo Selo" broj 1/97, 3. "Službeni glasnik Grada Dugo Selo" broj 5/99, 4. "Službeni glasnik Grada Dugo Selo" broj 8/02, 5. "Službeni glasnik Grada Dugo Selo" broj 4/00 (Izmjena PM), 6. "Službeni glasnik Grada Dugo Selo" broj 11/02 (Izmjena PM).
2	Ivanić Grad	2 Izvješća i PM	1. "Službeni glasnik Grada Ivanić Grada" broj 9/95, 2. "Službeni glasnik Grada Ivanić Grada" broj 2/01.
3	Jastrebarsko	2 Izvješća i PM + 7 Izmjena i dopuna Programa mjera	1. "Službeni vjesnik općine Jastrebarsko" broj 7/95, 2. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 6/99,

Broj	Grad / Općina	Broj objavljenih Izvješća i Programa mjera (PM)	Objava
			3. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 7/99 (Izmjena PM), 4. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 1/00 (Izmjena PM), 5. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 5/00 (Izmjena PM), 6. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 1/01 (Izmjena PM), 7. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 3/02 (Izmjena PM), 8. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 5/02 (Izmjena PM), 9. "Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko" broj 2/03 (Izmjena PM),
4	Samobor	3 Izvješća i PM + 4 Izmjene i dopune Programa mjera + 1 Program mjera	1. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 2/95, 2. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 3/97, 3. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 1/99, 4. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 9/98 (Izmjena PM), 5. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 4/01 (Izmjena PM), 6. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 6/02 (Izmjena PM), 7. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 7/02 (II Izmjena PM), 8. "Službene vijesti Grada Samobora" broj 2/03 (Program mjera).
5	Sveti Ivan Zelina	3 Izvješća i PM + PM 1 Izmjena i dopuna Programa mjera	1. "Zelinske novine" broj 1/95, 2. "Zelinske novine" broj 2/99, 3. "Zelinske novine" broj 5/01, 4. "Zelinske novine" broj 4/99 (Izmjena PM).
6	Velika Gorica	1 Izvješće i PM	1. "Službeni glasnik Grada Velike Gorice" broj 1/97.
7	Vrbovec	2 Izvješća i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 16/96, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 1/03.
8	Zaprešić	3 Izvješća i PM + 1 Izmjena i dop. Programa mjera	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 16/96, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 11/01, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 24/03, 4. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 25/03 (Izmjena PM).
Općine			
1	Bedenica	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Općine Bedenica" broj 2/98.
2	Bistra	1 Izvješće i PM	1. "Službeni glasnik Općine Bistra" broj 9/00.
3	Brckovljani	2 Izvješća i PM	1. "Službeni glasnik Općine Brckovljani" broj 3/96, 2. "Službeni glasnik Općine Brckovljani" broj 4/02.
4	Brdovec	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 7/97.
5	Dubrava	3 Izvješća i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 18/96, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 10/98, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 1/01.
6	Dubravica	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 12/00.
7	Farkaševac	3 Izvješća i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 16/96, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 7/99, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 17/01.
8	Gradec	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/02.
9	Jakovlje	3 Izvješća i PM	1. "Službeni glasnik Općine Jakovlje" broj 23/96, 2. "Službeni glasnik Općine Jakovlje" broj 5/99, 3. "Službeni glasnik Općine Jakovlje" broj 3/03.
10	Klinča Sela	4 Izvješća i PM	1. "Službeni vjesnik općine Jastrebarsko" broj 1/96, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 7/99, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/01, 4. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 23/02.
11	Kloštar Ivanić	2 Izvješća i PM	1. "Službeni vjesnik Općine Kloštar Ivanić" broj 15/95, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/02.

Broj	Grad / Općina	Broj objavljenih Izvješća i Programa mjera (PM)	Objava
12	Krašić	2 Izvješća i PM + 1 Izmjena i dop. Programa mjera	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 5/99, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 7/03, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 14/01 (Izmjena PM).
13	Kravarsko	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 10/03.
14	Križ	3 Izvješća i PM	1. "Službeni vjesnik Općine Križ" broj 21/95, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/98, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 12/00.
15	Luka	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/99.
16	Marija Gorica	1 Izvješće i PM	1. "Službeni glasnik Općine Marija Gorica" broj 12/00.
17	Orle	2 Izvješća i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 12/97, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 11/00.
18	Pisarovina	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 19/99.
19	Pokupsko	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/99.
20	Preseka	1 Izvješće i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 2/97.
21	Pušća	2 Izvješća i PM	1. "Službeni glasnik Općine Pušća" broj 2/96, 2. "Službeni glasnik Općine Pušća" broj 4/99.
22	Rakovec	2 Izvješća i PM + 1 Izmjena i dop. Programa mjera	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 5/97, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/03, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 5/99 (Izmjena PM).
23	Rugvica	3 Izvješća i PM + 1 Izmjena i dop. Programa mjera	1. "Dugoselska kronika" broj 2/96, 2. "Službeni glasnik Općine Rugvica" broj 1/99, 3. "Službeni glasnik Općine Rugvica" broj 6/02, 4. "Službeni glasnik Općine Rugvica" broj 1/03 (Izmjena PM).
24	Stupnik	3 Izvješća i PM + 1 Izmjena i dop. Programa mjera	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 18/96, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 10/99, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/03, 4. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/01 (Izmjena PM).
25	Sveta Nedjelja	5 Izvješća i PM	"Službeni glasnik Općine Sveta Nedjelja" broj 2/95, "Službeni glasnik općine Sveta Nedjelja" broj 4/97, "Glasnik Zagrebačke županije" broj 7/99, "Glasnik Zagrebačke županije" broj 14/01, "Glasnik općine Sveta Nedjelja" broj 6/03.
26	Žumberak	3 Izvješća i PM	1. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 2/97, 2. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 11/99, 3. "Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/03.

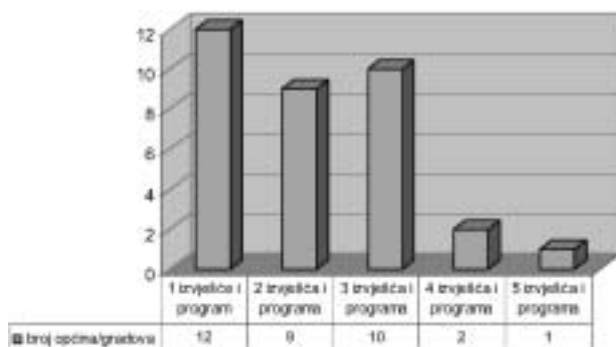
Izvor podataka: dokumentacija prostora Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, veljača 2004.

Iz tablice je vidljivo da je u protekle dvije godine za područje Zagrebačke županije usvojeno 15 Izvješća o stanju u prostoru i doneseno 16 Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, te 8 Izmjena i dopuna Programa mjera. No, usprkos velikom broju novoizrađenih Izvješća i Programa, još uvijek zabrinjava činjenica da se u općinama i gradovima radije pristupa izmjenama Programa, nego izradi novih dokumenata, mada je rok za izradu novih već istekao.

Iz grafikona je vidljiv ukupni broj do sada izrađenih i donesenih Izvješća i Programa mjera za sve općine i gradove u Zagrebačkoj županiji. Prvi dokumenti doneseni su godinu dana po donošenju Zakona o prostornom uređenju, 1995. godine. Tada ih je izradilo osam jedinica lokalne samouprave (Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Želina, Kloštar Ivanić, Križ i Sveta

Nedjelja). No, kontinuirano donošenje svake dvije godine nastavila je samo Općina Sveta Nedjelja, koja je jedina do danas izradila i usvojila svih pet dokumenata praćenja stanja u prostoru. Najveći je broj općina i gradova izradio dva ili tri Izvješća i Programa, a znakovit je i podatak da je čak dvanaest jedinica lokalne samouprave do danas izradilo i usvojilo tek jedan takav dokument.

I na kraju ove analize, naglasimo još jednom značaj izrade i donošenja dvogodišnjeg Izvješća i Programa mjera za jedinice lokalne samouprave. Izradi novih dokumenata prostornog uređenja, kao i izmjeni postojećih, može se prići samo ako je potreba njihove izrade utvrđena Programom mjera. A odredbe Programa mjera proizlaze iz kvalitetne i sveobuhvatne analize praćenja stanja u prostoru u razdoblju od donošenja prethodnih dokumenata praćenja stanja u prostoru.

Slika 5. Stanje izrade i donošenja Izvješća i Programa mjera za gradove i općine u Zagrebačkoj županiji
Izvor: dokumentacija Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, veljača 2004.

3.5.3. Studije i stručne podloge izrađene za prostor Županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju

Izvješće o studijama i stručnim podlogama izrađenim u prethodnom dvogodišnjem razdoblju započet ćemo sa netom objavljenom monografskom studijom o Zagrebačkoj županiji (autori: Zdravko Dizdar, Suzana Leček, u izdanju Zagrebačke županije, Zagreb, 2003.). Monografijom Zagrebačke županije predstavljena je povijest, gospodarstvo, sport, kultura, prirodne vrijednosti i zemljopisni položaj zagrebačkog "zlatnog prstena".

Značajan broj studija i stručnih podloga vezanih uz prostor Zagrebačke županije izrađen je za potrebe izrade Prostornog plana Zagrebačke županije, o čemu smo pisali u posljednjem Izvješću. U proteklom dvogodišnjem razdoblju izrađen je tek manji broj stručnih elaborata, a svakako treba navesti sljedeće:

1. Program zaštite okoliša Zagrebačke županije (Oikon d.o.o., Zagreb listopad 2003. godine; objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 20/03),

2. Studija zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije (Ekoneg holding d.o.o., Zagreb, 2003. godine),

3. Strategija i program održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije (Ekonomski institut, Zagreb, siječanj 2003. godine; objava: "Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/03),

4. Regionalni vodoopskrbni sustav "Zagreb", konceptijska osnova (Dippold & Gerold Hidroprojekt 91 d.o.o., Zagreb, 2003. godine),

5. Poljoprivredna proizvodnja na vodozaštitnim područjima Zagrebačke županije i Grada Zagreba (Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2003. godine),

6. Lovišta Zagrebačke županije (Trninić, Piškori, Zagreb, 2002. godine).

U tijeku je izrada nekoliko studija i stručnih podloga čiji se dovršetak planira u sljedećem dvogodišnjem razdoblju. O tim će elaboratima, kao i o ovim dovršenim, biti riječi u tematskim poglavljima (zaštita okoliša, infrastruktura, gospodarstvo, poljoprivreda, otpad).

Od brojnih studija utjecaja na okoliš i idejnih projekata koji su u proteklom dvogodišnjem razdoblju izrađeni za područje Zagrebačke županije, izdvajamo one koji se odnose na građevine od važnosti za Državu i Županiju:

7. Studija o utjecaju na okoliš – Državna cesta br. 41, dionica: Vrbovec – Gradec (Inženjerski projektni zavod d.d., Zagreb, 2001. godine),

8. Studija utjecaja na okoliš ciljanog sadržaja za autocestu Zagreb-Macelj, dionica Zaprešić-Jankomir (desni kolnik), (Oikon d.o.o., Zagreb, listopad 2002.).

9. Građevinsko-tehnička studija Brza cesta Vrbovec–Bjelovar–Virovitica (Inženjerski projektni zavod d.d., Odjel za prometnice C-3, Zagreb, srpanj 2003.)

10. Studija o utjecaju na okoliš autoceste Zagreb–Sisak (Institut građevinarstva Hrvatske, Zagreb, 2003. godine)

11. Idejni građevinski projekt rekonstrukcije autoceste s novim ČCP "Demerje" na dionici Zagreb–Karlovac (Projektni biro Palmotićeva 45 d.o.o., Zagreb, 2003. godine)

12. Studija o utjecaju na okoliš željezničke pruge II. reda Podsused tv.–Samobor–Bregana (Tehno ing. d.o.o., 2002. godine),

13. Idejni projekt željezničke pruge II. reda Podsused tv.–Samobor–Bregana (Granova d.o.o., 2002. godine),

14. Studija o utjecaju na okoliš drugog kolosjeka željezničke pruge MG1 Botovo–Zagreb–Rijeka na dionici Dugo Selo–Križevci (IPZ Uniprojekt MCF, 2004. g.)

15. Studija o utjecaju na okoliš višenamjenskog biofarmaceutskog proizvodnog postrojenja na lokaciji Plive, Savski Marof (Pliva inženjering d.d., 2002. godine),

16. Studija o utjecaju na okoliš za retencije na potoku Gradna – lokacije: Rudarska Gradna, Lipovečka Gradna, Slapnica i Ludvič, (Hidroinženjering, rujana 2002. godine).

4. ANALIZA PROVOĐENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I PROGRAMA MJERA ZA PROSTOR ZAGREBAČKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU 2002.–2004. GODINE

4.1. Provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije

Prostorni plan Zagrebačke županije provodi se, prije svega, kroz izradu i donošenje prostornih planova užeg područja, a onda, dakako, i kroz njihovu provedbu u općinama i gradovima Zagrebačke županije. Provedba prostorno-planske dokumentacije još se uvijek, velikim dijelom, realizira na temelju stare generacije planova – na županijskoj razini to su prostorni planovi bivših općina. Ti se planovi primjenjuju prema odredbi članka 57. Zakona o prostornom uređenju, iako, s obzirom na vrijeme donošenja, ne zadovoljavaju u cijelosti novonastalim potrebama za uređenjem prostora. Pojedinačni problemi u gospodarstvu prostorom rješavani su njihovim izmjenama i dopunama.

Donošenjem Strategije i Programa prostornog uređenja Države ("Narodne novine" broj 50/99), kao i donošenjem Prostornog plana Zagrebačke županije kao osnovnog dokumenta prostornog uređenja na županijskoj razini, stvoreni su svi potrebni preduvjeti da i one jedinice lokalne samouprave koje do tada to nisu učinile – izrade i donesu novu generaciju prostornih planova, sukladno Zakonu o prostornom uređenju i u skladu sa Županijskim prostornim planom.

U proteklom je razdoblju ipak vidljiv veliki pomak u aktivnostima jedinica lokalne samouprave na izradi prostornih planova nove generacije, prije svega na izradi prostornih planova uređenja. Tako je danas na području Županije na snazi jedanaest prostornih planova uređenja gradova i općina, a još toliko ih je u posljednjim fazama izrade i donošenja. Ovo je veliki napredak u odnosu na prethodno Izvješće, kada je čak osamnaest prostornih planova bilo tek u pripremnim fazama izrade. Detaljni pregled tijeka izrade i donošenja prostornih planova uređenja, generalnih urbanističkih planova i urbanističkih planova uređenja

vidljiv je u poglavlju 3.4. Dokumenti prostornog uređenja u postupku izrade i donošenja.

Prvi učinci provedbe novodonesenih planova već se mogu uočiti na primjerima realizacije gospodarskih zona, infrastrukturnih objekata, kao i zaštićenih prirodnih ili povijesnih cjelina. A i mogućnosti rješavanja toliko često spominjane neplanske gradnje sagledane su i, gdje je bilo moguće primijenjene, kroz izradu prostornih planova uređenja i njihovu daljnju provedbu.

Spomenimo ipak tek jednu od poteškoća s kojima se najčešće susreće Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša pri praćenju izrade i davanju mišljenja na prostorne planove uređenja gradova i općina. To je, prije svega, problem provođenja odredbi iz Prostornog plana Županije koje se odnose na racionalno korištenje prostora – odnosno provođenje kriterija za dimenzioniranje građevinskih područja naselja. Navedeni kriteriji proizlaze iz smjernica Strategije i Programa prostornog uređenja Države o racionalnom korištenju prostora.

Tako je najveća dopuštena površina građevinskih područja naselja u Prostornom planu Zagrebačke županije određena omjerom prognoziranog broja stanovnika do 2015. godine i određene prosječno najmanje gustoće građevinskih područja naselja, za svaku jedinicu lokalne samouprave posebno. Ove su vrijednosti rezultat detaljne analize planiranih građevinskih područja iz prostornih planova bivših općina, koje je Županijski zavod proveo tijekom izrade Prostornog plana županije, kao i prognoze broja stanovnika dobivene na temelju prethodnih demografskih istraživanja, prvih rezultata Popisa stanovništva 2001., prognoze gospodarskog razvitka u Županiji, te prognoze kretanja stanovništva u Hrvatskoj i Gradu Zagrebu.

Navedena analiza građevinskih područja iz prostornih planova bivših općina pokazala je da njihova prosječna izgrađenost u Županiji iznosi svega 35%, što je potvrdilo procjenu iz Strategije i Programa prostornog uređenja Dr-

žave o predimenzioniranosti građevinskih područja u prostornim planovima bivših općina. Zbog toga se navedenim odredbama nastojala racionalizirati njihova ukupna površina, a kriterijima razgraničenja osjetljivosti prostora spriječiti njihovo širenje na vrijedna, osjetljiva ili posebno zaštićena područja.

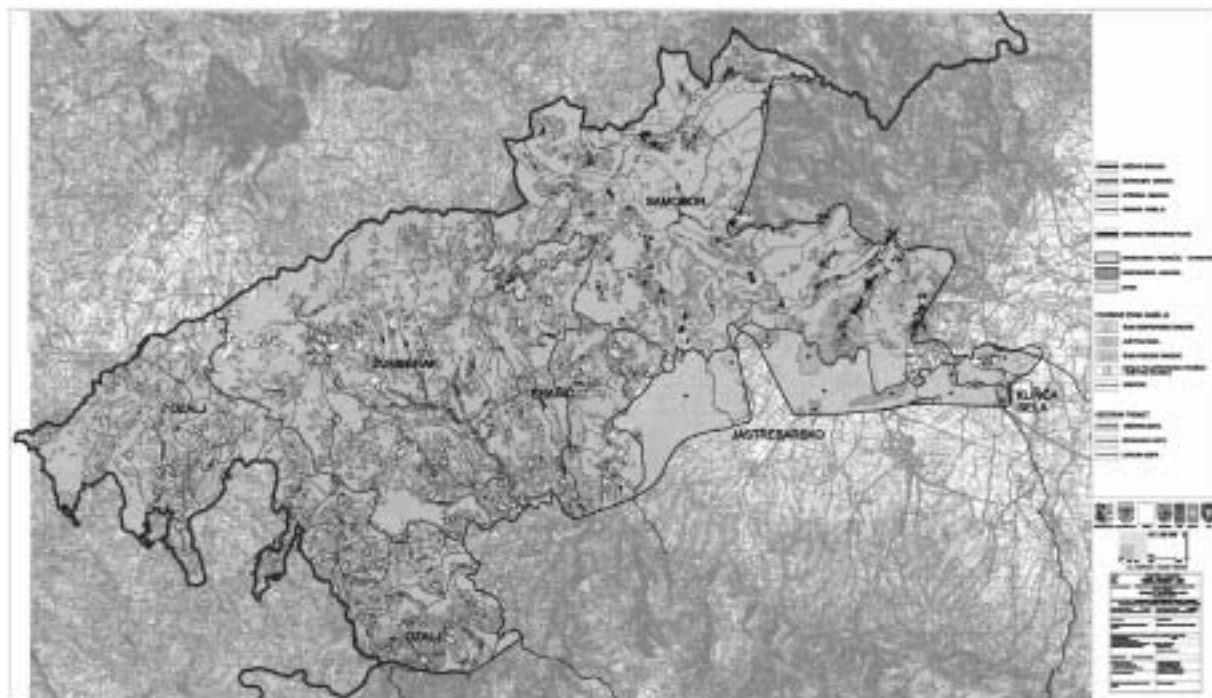
Za učinkovito praćenje provedbe Prostornog plana Županije, a osobito provedbe ovih naročito istaknutih odredbi, nužno je stalno i aktivno sudjelovanje Županijskog zavoda u svim etapama izrade i donošenja prostornih planova užeg područja. O aktivnostima Zavoda u postupku izrade i donošenja navedenih prostornih planova bit će riječi u sljedećem poglavlju.

4.2. Analiza provođenja Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije donesenog za razdoblje od 2002. do 2004. godine

4.2.1. Realizacija predviđene izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u proteklom dvogodišnjem razdoblju

Izrada Prostornog plana Parka prirode "Žumberak-Samoborsko gorje"

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za proteklo je dvogodišnje razdoblje planirana izrada Prostornog plana Parka prirode "Žumberak-Samoborsko gorje". Nositelj i koordinator izrade, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, povjerilo je izradu pripremnih radova Županijskom zavodu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije. Ova je obaveza u proteklom razdoblju izvršena, uz stručnu suradnju Urbanističkog zavoda Grada Zagreba, Županijskog zavoda za prostorno uređenje Karlovačke županije i Javne ustanove "Park prirode Žumberak-Samoborsko gorje" – što je objedinjeno u desetak elaborata pod zajedničkim nazivom Pripremi radovi.

Slika 6: Pripremi radovi na izradi Prostornog plana Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje; Analiza Prostornih planova uređenja u obuhvatu Parka prirode – Korištenje i namjena površina. Izvor: Urbanistički zavod Grada Zagreba d.o.o., 2002. godine.

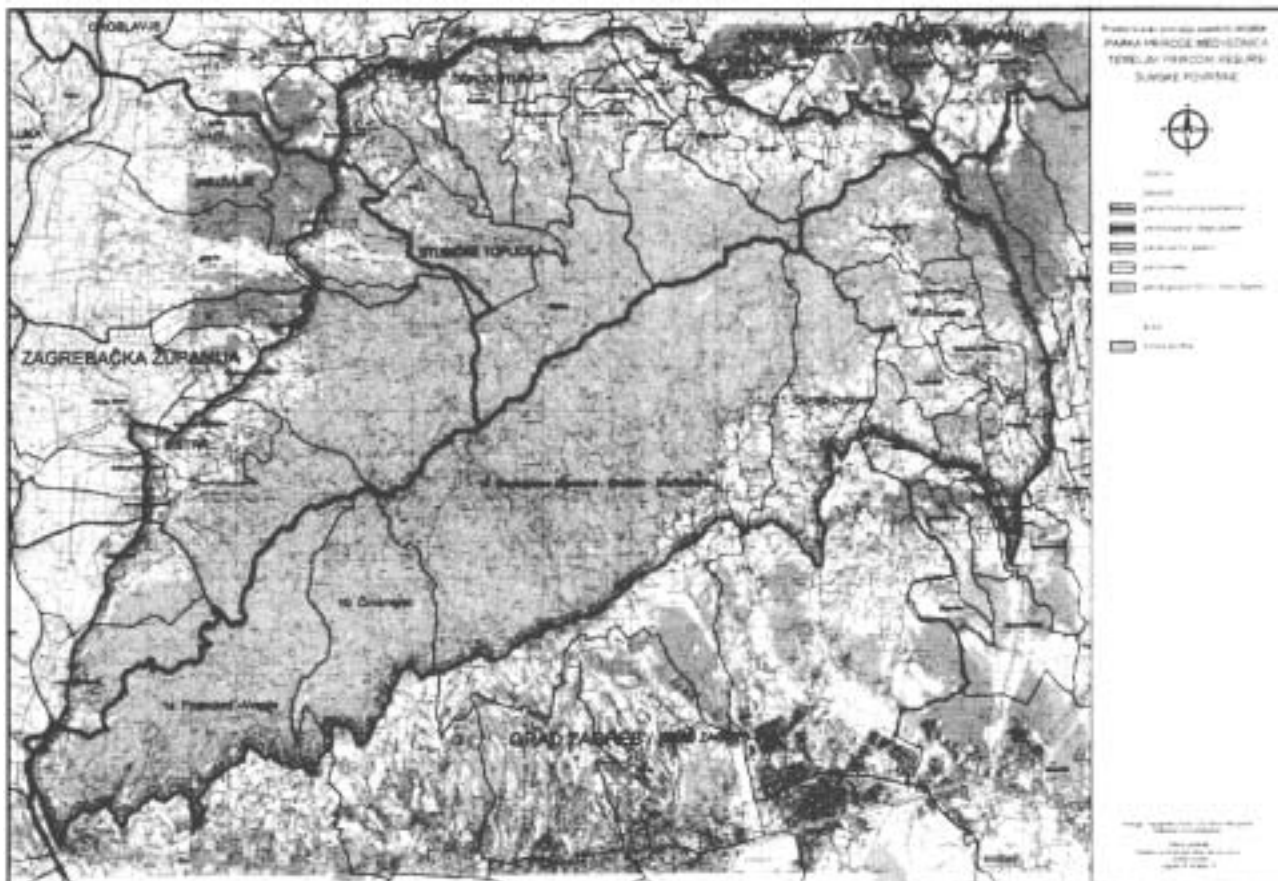

U navedenim se elaboratima analiziraju postojeći dokumenti prostornog uređenja na području Parka prirode (Prostorni planovi Zagrebačke i Karlovačke županije, Prostorni planovi uređenja Gradova Samobor, Jastrebarsko i Ozalj te Općina Klinča Sela, Žumberak i Krašić), zatim resorne i druge podloge i podaci (studije, projekti, planovi i programi), analizira se postojeće stanje (namjena površina, infrastruktura, prirodna i kulturna baština) i daju smjernice za uređenje i zaštitu prostora.

U sljedećem dvogodišnjem razdoblju planira se nastavak izrade i donošenje Prostornog plana Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje po Hrvatskom saboru.

Izrada Prostornog plana Parka prirode "Medvednica"

Izradu Prostornog plana Parka prirode "Medvednica" nadležno je Ministarstvo povjerilo Gradskom zavodu za planiranje razvoja grada i zaštitu okoliša Grada Zagreba. Županijski zavod Zagrebačke županije, zajedno sa Zavodom Krapinsko-zagorske županije, surađuje u izradi navedenog Plana. U proteklom dvogodišnjem razdoblju izrađen je Nacrt prijedloga Plana, te održano šest tematskih prethodnih rasprava.

Slika 7. Nacrt prijedloga Prostornog plana Parka prirode Medvednica – Temeljni prirodni resursi; šumske površine
Izvor: Grad Zagreb, Gradski zavod za planiranje razvoja Grada i zaštitu okoliša, svibanj, 2002.

Nakon uvodne prethodne rasprave, održane u lipnju 2002. s temama: zaštita prirode, zone odmora i rekreacije i prometna povezanost, uslijedile su tematske rasprave, kako slijedi:

- Eksploatacija mineralnih sirovina – načini i mogućnosti sanacije (lipanj, 2002.)
- Studija "Program odmora, rekreacije i sporta" (studeni, 2002.)
- Studija "Revizija zaštićenih dijelova prirode" (prosinac, 2002.)
- "Studija aktivnih ili mogućih klizišta i odrona, područja pojačane erozije, te pretežito nestabilnih područja u PP Medvednica" (prosinac, 2002.)
- Prometna (održiva) dostupnost i povezanost (siječanj 2003.)
- "Studija kulturnih dobara i evidentiranih vrijednosti prostora" (siječanj 2003.).

U tijeku je izrada Prijedloga Plana za javnu raspravu. Nakon održane javne rasprave slijedit će izrada izvješća o javnoj raspravi, izrada i utvrđivanje Konačnog prijedloga Plana, pribavljanje zakonom propisanih suglasnosti i mišljenja i, na kraju, donošenje Plana po Hrvatskom Saboru.

Izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb

Obveza izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb proizlazi iz Odredbi za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije. Nositelj izrade ovog Plana je Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije. Za proteklo je dvogodišnje razdoblje planiran dovršetak pripremnih radova za izradu Plana: prikupljanje potrebne dokumentacije prostora (važećih

prostornih planova, stručnih podloga, kartografskih podloga i dr.).

Većina je navedenih radova izvršena: prikupljena je brojna dokumentacija koja se odnosi na navedeni prostor, pribavljene digitalne rasterske podloge i zračni snimci, a započela je i izrada "Studije međutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec", koja će se koristiti kao stručna podloga za izradu navedenog Plana.

Izrada prostornih planova uređenja gradova i općina Zagrebačke županije – mišljenja Zavoda na konačni prijedlog

Prikaz realizacije izrade i donošenja prostornih planova uređenja za sve gradove i općine Zagrebačke županije vidljiv je iz poglavlja 3.4.1. Stanje izrade prostornih planova uređenja općina i gradova (PPUO/G). Temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju, Županijski je zavod u proteklom dvogodišnjem razdoblju izvršio stručne preglede te dao pozitivna mišljenja o usklađenosti sa Prostornim planom Zagrebačke županije na sljedeće konačne prijedloge prostornih planova i konačne prijedloge njihovih izmjena i dopuna:

1. Prostorni plan uređenja Grada Jastrebarsko
2. Prostorni plan uređenja Grada Vrbovca
3. Prostorni plan uređenja Općine Pisarovina
4. Prostorni plan uređenja Općine Pušća
5. Prostorni plan uređenja Općine Marija Gorica
6. Prostorni plan uređenja Općine Križ
7. Prostorni plan uređenja Općine Dubrava
8. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Žumberak
9. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Klinča Sela
10. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Stupnik
11. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Krašić.

Izrada ostalih prostornih planova čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina – mišljenja Zavoda na konačni prijedlog

Pregled važećih dokumenata prostornog uređenja čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina dali smo u poglavlju 3.3.5. ovog Izvješća, a pregled izrade generalnih urbanističkih planova i urbanističkih planova uređenja u poglavljima 3.4.2. i 3.4.3. Dinamika izrade navedenih planova određuje se Programima mjera gradova i općina, a detaljan prikaz njihove izrade daje se u Izvješćima o stanju u prostoru gradova i općina.

Temeljem članaka 26. i 26. b Zakona o prostornom uređenju, Županijski je zavod u proteklom dvogodišnjem razdoblju izvršio stručne preglede te dao pozitivna mišljenja o usklađenosti sa Prostornim planom Zagrebačke županije na konačne prijedloge sljedećih generalnih urbanističkih planova, urbanističkih planova uređenja i njihovih izmjena i dopuna:

1. Generalni urbanistički plan grada Velike Gorice
2. Urbanistički plan uređenja dijela naselja Domaševac u Samoboru
3. Urbanistički plan uređenja radne zone Celine u Samoboru
4. Urbanistički plan uređenja za područje Martin Brega u Dugom Selu

5. Urbanistički plan uređenja dijela naselja Strmec, Orešje, Bestovje i Novaki u Svetoj Nedjelji

6. Urbanistički plan uređenja radne zone Sveta Nedelja

7. Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja područja između Hebrangove i Ulice grada Wirgesa u Samoboru

8. Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja Istočni ulaz u Samobor

9. Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja dijela naselja Strmec, Orešje, Bestovje i Novaki u Svetoj Nedjelji.

Također je, temeljem članka 63. Zakona o prostornom uređenju, Županijski zavod dao pozitivna mišljenja o usklađenosti sa Prostornim planom Zagrebačke županije na konačne prijedloge izmjena i dopuna urbanističkih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog Zakona. Riječ je o izmjenama i dopunama sljedećih planova:

1. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Dugog Sela

2. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarsko

3. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Samobora

4. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Zaprešića

5. Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana (DPU) u naselju Bregana

6. Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana (DPU) zone Centar naselja Dugo Selo.

Izrada izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za proteklo je dvogodišnje razdoblje bila predviđena izrada izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/02). Izmjenu Plana treba provesti "zbog rješavanja problematike zbrinjavanja svih vrsta otpada, a posebno opasnog, i eventualno zbog određivanja novih lokacija i uvjeta za eksploataciju mineralnih sirovina. Izradi ovih izmjena i dopuna treba prethoditi izrada Studije zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije i Studija društveno-gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na prostoru Zagrebačke županije".

Izrada izmjene Prostornog plana Zagrebačke županije nije započela u protekle dvije godine, te se potreba njezine izrade prenosi u sljedeće dvogodišnje razdoblje. U proteklom je razdoblju izrađena Studija zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije, dok su za drugu navedenu studiju dovršeni tek pripremni radovi.

Izrada izmjena i dopuna prostornih planova (bivših) općina

Na temelju članka 57. i 63. Zakona o prostornom uređenju, prostorni planovi (bivših) općina ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja svih gradova i općina na području obuhvata tih planova. Pregled (još uvijek) važećih prostornih planova općina dali smo u poglavlju 3.3.3. ovog Izvješća. U vrijeme dok su na snazi, ti se planovi mogu mijenjati, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Zagrebačke županije za razdoblje 2002.–

2004. godine utvrđena je potreba izrade i donošenja isključivo manjih pojedinačnih ("točkastih") izmjena i dopuna prostornih planova (bivših) općina, i to samo u slučaju potrebe za urgentnim rješavanjem problema u prostoru. Sukladno navedenom, Županijski je zavod proveo postupak izrade izmjena i dopuna triju prostornih planova (bivših) općina i to samo u manjem dijelu općina Brckovljani, Rugvica i Sveta Nedjelja. Radi se izmjenama i dopunama sljedećih planova:

1. Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Dugo Selo ("Dugoselska kronika" broj 10/90) za područje dijela Općine Brckovljani. Izmjene i dopune donesene su na Županijskoj skupštini i objavljene u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 9/03.

2. Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Dugo Selo ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/00) za područje dijela Općine Rugvica—druga izmjena. Županijsko poglavarstvo utvrdilo je konačni prijedlog, a dobivene su i sve potrebne suglasnosti na Plan.

3. Izmjene i dopune Prostornog plana grada Zagreba ("Službeni glasnik grada Zagreba" broj 38/90,10/91,23/93) i ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/97 i 7/97) za područje dijela Općine Sveta Nedjelja. Ovoj izmjeni Plana prišlo se je po naredbi nalaza Urbanističke inspekcije Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja iz 2001. godine. Budući da je u međuvremenu Općina Sveta Nedjelja izradila Prostorni plan uređenja općine, od ovih se izmjena i dopuna odustalo, a zahtjevi Inspekcije integrirani su u prostorni plan uređenja.

4.2.2. Realizacija predviđene izrade studija i stručnih podloga u proteklom dvogodišnjem razdoblju

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za proteklo je dvogodišnje razdoblje bila utvrđena obveza izrade sljedećih studija i stručnih podloga, potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja u nadležnosti Županije, kao i za eventualne izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije:

1. Studija zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije,

2. Studija međuutjecaja Planom predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec,

3. Kategorizacija voda za lokalne vode u sastavu Županijskog plana za zaštitu voda,

4. Studija odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,

5. Studija razvoja turizma Zagrebačke županije,

6. Studija društveno-gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na prostoru Zagrebačke županije.

Koordinacija izrade studija pod točkama 1. i 2. u nadležnosti je Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša. Studija zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije izrađena je tijekom 2003. godine (izrada: Ekoneg holding d.o.o. iz Zagreba), a Studija međuutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec u početnim je fazama izrade. O ovim će studijama biti više riječi u poglavlju koje daje prikaz stanja u prostoru na području Zagrebačke županije.

Koordinacija izrade ostalih studija i stručnih podloga u nadležnosti je drugih upravnih odjela Zagrebačke županije. Njihova je izrada u pripremi, a dovršetak izrade planira se u sljedećem dvogodišnjem razdoblju.

4.2.3. Analiza provođenja ostalih mjera od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru

Zaštita osobitih vrijednosti prostora

Programom mjera za proteklo dvogodišnje razdoblje utvrđene su i ostale mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru. Tako se određuje da "za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, treba voditi osobitu brigu o sljedećim vrijednostima prostora: " vodozaštitnim područjima, šumama, poljoprivrednom zemljištu, prirodnoj i kulturnoj baštini, te posebnom studijom obraditi problem zbrinjavanja otpada i izraditi detaljnu analizu građevinskih područja naselja.

Sa sigurnošću možemo utvrditi da je navedenim vrijednostima prostora posvećena naročita pažnja, osobito kroz mjere zaštite prostora ugrađene u Prostorni plan Županije i prostorne planove uređenja gradova i općina. Sastavni dio planova posebne su odredbe kojima se sprječava prenamjena poljoprivrednih i šumskih površina i kojima se, kroz stroge kriterije, ograničava izgradnja izvan građevinskih područja. U svrhu zaštite prirodne i kulturne baštine planovima se propisuju uvjeti korištenja i posebne mjere zaštite, proizašle iz detaljnih analiza i stručnih studija izrađenih upravo u svrhu izrade prostornoplanske dokumentacije. Navedene mjere provode se u jedanaest jedinica lokalne samouprave u kojima je donesen prostorni plan uređenja "nove generacije", a u sljedećem će se dvogodišnjem razdoblju, vjerujemo, primjenjivati na cijelom prostoru Županije.

Zaštita vrijednosti prostora osigurat će se i provođenjem mjera zaštite okoliša, utvrđenih krajem 2003. godine donošenjem Programa zaštite okoliša Zagrebačke županije. Među prioritetnim mjerama zaštite okoliša posebno se ističu mjere zaštite voda, mjere očuvanja okoliša pri eksploataciji mineralnih sirovina te mjere za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Za područje cijele Županije izrađena je i Studija zbrinjavanja otpada, koja je prvi korak u sporazumnoj rješavanju gospodarenja otpadom među jedinicama lokalne samouprave i prvi korak u rješavanju otpada na nivou čitave Zagrebačke županije.

O gospodarenju otpadom, zaštiti prirodne i kulturne baštine, vodozaštitnim područjima, te šumama i poljoprivrednom zemljištu bit će više riječi u sljedećem poglavlju u kojem dajemo pregled stanja u prostoru Zagrebačke županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju.

Detaljne analize građevinskih područja naselja provode se na područjima svih općina i gradova prilikom izrade prostornoplanske dokumentacije. Analiziraju se površine za izgradnju iz važećih prostornih planova bivših općina, utvrđuje njihova izgrađenost i, uz primjenu kriterija iz Županijskog prostornog plana, planskim mjerama nastoji sprječiti njihovo daljnje širenje, odnosno nastoji smanjiti na dimenzije primjerene suvremenim potrebama.

Rješavanje problema bespravne izgradnje

Kao poseban problem u dokumentima prostornog uređenja, ali i u cjelokupnoj dokumentaciji prostora, ističe se problem bespravne izgradnje. Dodatnu poteškoću u njegovu rješavanju predstavlja činjenica da za ukupni prostor Republike Hrvatske ne postoje sustavno prikupljeni i obrađeni podaci o vrsti, starosti, lokaciji, vlasništvu i legalnosti građevina, a ti su podaci presudni u odnosu na način i mjere sankcioniranja zatečene bespravne izgradnje. Unatoč različitim višegodišnjim pokušajima rješavanja

bespravne izgradnje (kroz donošenje zakona i propisa, sankcioniranje ili uključivanje u prostornoplansku dokumentaciju, kad je to bilo moguće), ona je i nadalje u Hrvatskoj najizrazitiji pokazatelj niske kulture ponašanja određenih segmenata društva u prostoru.

Na području Zagrebačke županije bespravna je gradnja također prisutna, prije svega zbog njenog prostornog odnosa s Gradom Zagrebom i intenzivne urbanizacije županijskog prostora. Vođenje podataka o bespravnoj gradnji na području Županije u nadležnosti je Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva – Uprava za inspekcijske poslove, Odjel inspekcijskog nadzora – Područna jedinica u Zagrebu za područje Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Analiza bespravne gradnje provodi se kroz izradu dokumenata prostornog uređenja, kao i kroz izradu dokumenata praćenja stanja u prostoru jedinica lokalne samouprave. Izrađivači Planova, u suradnji s nadležnim tijelima općina i gradova, predlažu kroz utvrđivanje novih građevinskih područja uvjete za legalizaciju one bespravne gradnje koja prostorno može zadovoljiti važeće prostornoplanske normative. Ukoliko su pritom zadovoljeni i svi uvjeti iz prostornih planova šireg područja (što se utvrđuje kroz postupak prethodne i javne rasprave, mišljenja na Konačni prijedlog i stručno-savjetodavnu suradnju u Županijskom zavodu), tada su osnovni preduvjeti za legalizaciju ispunjeni. Na taj je način "riješeno" pitanje značajnog broja bespravni građevina na području općina i gradova Zagrebačke županije, što, međutim, nikako ne smije postati uobičajen postupak u prostornom planiranju ili čak poziv novim bespravni graditeljima.

Obveze Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša u procesu praćenja stanja u prostoru

A) Izdavanje mišljenja na konačne prijedloge Planova

Drugi dio mjera iz ovog poglavlja odnosi se na obveze Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša u procesu praćenja stanja i utvrđivanju mjera za unapređenje stanja u prostoru. Prije svega se to odnosi na Zakonom o prostornom uređenju utvrđenoj obavezi praćenja provedbe Prostornog plana Zagrebačke županije, odnosno praćenje izrade i donošenja prostornih planova užeg područja. Obveza izdavanja mišljenja županijskog zavoda za prostorno uređenje na konačne prijedloge prostornih planova o njihovoj usklađenosti sa Prostornim planom županije, utvrđena je Zakonom o prostornom uređenju za sljedeće prostorne planove:

1. Prostorni plan uređenja općine ili grada (PPUO/G),
2. Generalni urbanistički plan (GUP),
3. Urbanistički plan uređenja (UPU),

4. te Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog Zakona: prostorni plan općine (PPO), generalni urbanistički plan (GUP) i provedbeni urbanistički plan (PUP).

O mišljenjima izdanim na konačne prijedloge prostornih planova u proteklom dvogodišnjem razdoblju izvjestili smo u prethodnom poglavlju. Ovdje još treba istaknuti da se Županijski zavod uključuje u izradu navedenih planova i prije utvrđivanja konačnog prijedloga – kroz stručno-savjetodavnu suradnju na izradi i donošenju planova, a sa svrhom postizanja kvalitete, ispravnosti vođenje postupka i usklađenosti prostornih planova sa Prostornim planom Zagrebačke županije. Osim sudjelovanja u prethodnoj i javnoj raspravi, Zavod se u izradu planova uključuje i kroz brojne radne sastanke sa izrađivačem i predstavnicima je-

dinice lokalne samouprave, na kojima, već u ranim fazama izrade, nastoji upozoriti na eventualne neusklađenosti sa Županijskim prostornim planom. Tako se postiže da su konačni prijedlozi tih planova u najvećoj mjeri usklađeni sa Prostornim planom Županije već i prije utvrđivanja na općinskom ili gradskom poglavarstvu, stoga su i mišljenja Zavoda na utvrđeni konačni prijedlog u najvećem broju pozitivna.

B) Vođenje dokumentacije prostora

Po donošenju prostornih planova, a sukladno članku 32. Zakona o prostornom uređenju, gradovi i općine su dužni Županijskom zavodu dostaviti po jedan primjerak svakog donesenog prostornog plana (tekstualni i grafički dio), kao i objavljenu Odluku o njegovu donošenju. Time se provodi još jedna važna zadaća Županijskog zavoda, a to je vođenje dokumentacije prostora za čitavo područje Zagrebačke županije. Ono obuhvaća, osim zbirke navedenih prostornih planova, još i dokumentaciju praćenja stanja u prostoru (Izvešća o stanju u prostoru gradova i općina sa Programima mjera), studije, stručne podloge i drugu prostornoplansku dokumentaciju relevantnu za prostor Zagrebačke županije. Ovdje možemo zaključiti da je suradnja sa općinama i gradovima vrlo dobra i da najveći broj jedinica lokalne samouprave navedenu dokumentaciju dostavlja sukladno Zakonu.

O svim navedenim podacima: stanju izrade i donošenja planova u općinama i gradovima, stanju izrade i donošenja Izvešća i Programa, o mišljenjima Županijskog zavoda na konačne prijedloge planova i dr., Županijski zavod redovito izvješćuje nadležno Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

C) Uspostava GIS-a

Sukladno točki 7. Programa mjera Zagrebačke županije za proteklo dvogodišnje razdoblje, Županijski je zavod započeo s uspostavom budućeg geografsko-informatičkog sustava (GIS) prostornog uređenja i zaštite okoliša Zagrebačke županije. U prvoj fazi uspostave sustava izrađuje se baza prostornih podataka koja će se temeljiti na podacima iz Prostornog plana Zagrebačke županije, kao i podacima iz prostornih planova uređenja gradova i općina. Baza podataka također će sadržavati ažurne podatke o važećim prostornim planovima i planovima u izradi, podatke o dokumentima praćenja stanja u prostoru, o geodetskim i katastarskim podlogama, aerofoto i ortofoto snimkama, studijama, projektima i dr. Ažuriranje i arhiviranje podataka provodit će Županijski zavod, a dio podataka bit će dostupan javnosti, putem Interneta. U sljedećem se razdoblju očekuje dovršetak uspostave prve faze cjelovitog geografsko-informatičkog sustava prostornog uređenja i zaštite okoliša na području Zagrebačke županije.

D) Nabava digitalnih geodetskih podloga

Za potrebe izrade prostornih planova iz svoje nadležnosti, kao i izrade studija i stručnih podloga, Županijski je zavod u proteklom razdoblju pribavio sljedeće geodetske podloge i snimke:

1. Za potrebe izrade Studije međutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec:

– Rasterske podloge osnovne državne karte (HOK) mjerila 1:5000 – 26 sekcija, od kojih 10 novih (Državna geodetska uprava, prosinac, 2002.);

– Rasterske topografske karte TK-25 u mjerilu 1:25000, reambulirane – 4 sekcije (Državna geodetska uprava, prosinac, 2002.).

– Digitalni ortofoto snimci razlučivosti 0,5 m, listovi 1:5000 – 26 sekcija, koji pokrivaju navedeno područje, snimanje 2002. godine (Geofoto, studeni, 2003.).

2. Za potrebe izrade Prostornog plana Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje:

– Rasterske topografske karte TK-25 u mjerilu 1:25000 – 5 sekcija (Državna geodetska uprava, srpanj, 2003.).

3. Za provođenje arhitektonsko-urbanističkog natječaja za upravnu zgradu Zagrebačke županije, kao i za početak formiranja digitalne ortofoto baze podataka za područje Županije:

– Digitalni ortofoto snimci razlučivosti 0,5 m, listovi 1:5000 koji pokrivaju područje sekcije TK-25 Zagreb zapad, snimanje 2002. godine (Geofoto, studeni, 2003.);

– Digitalni ortofoto snimci razlučivosti 0,5 m, listovi 1:5000 koji pokrivaju područje sekcija TK-25 Sveti Ivan Zelina istok i Sveti Ivan Zelina zapad, snimanje 2001. godine (Geofoto, studeni, 2003.),

4. U okviru ažuriranja postojeće prostorne računalne baze podataka koja se koristi u Županijskom zavodu (GIS-DATA, 1997.) novim podacima za područje Županije:

– Digitalna satelitska slika Republike Hrvatske, korišteni LANDSAT ETM snimci, rezolucije 30 metara iz 2001. i 2002. godine (GISDATA, veljača, 2003.).

Time je dopunjena digitalna baza geodetskih podloga Županijskog zavoda, koja se sastojala od topografskih karata u mjerilu 1:100000 i 1:25000 i koje je Zavod dostavljao na zahtjev općinama i gradovima za potrebe izrade prostornih planova iz njihove nadležnosti.

E) Realizacija drugih mjera praćenja stanja u prostoru

Osim brojnih obveza Županijskog zavoda koje proizlaze iz Zakona i Županijskih Odluka, a odnose se na prostorno uređenje i zaštitu okoliša (o čemu je bilo riječi u prethodnim poglavljima i bit će riječi u sljedećem), Županijski je zavod u proteklom dvogodišnjem razdoblju realizirao i druge mjere koje se odnose na praćenja stanja u prostoru. Tako je, za potrebe istraživanja pojava i procesa u prostoru, u suradnji s odgovarajućim stručnim službama:

– Analizirao demografska kretanja u Zagrebačkoj županiji, koristeći se nedavno objavljenim službenim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine,

– Pratio način korištenja građevinskih područja naselja i predlagao mjere za njihovo učinkovito korištenje,

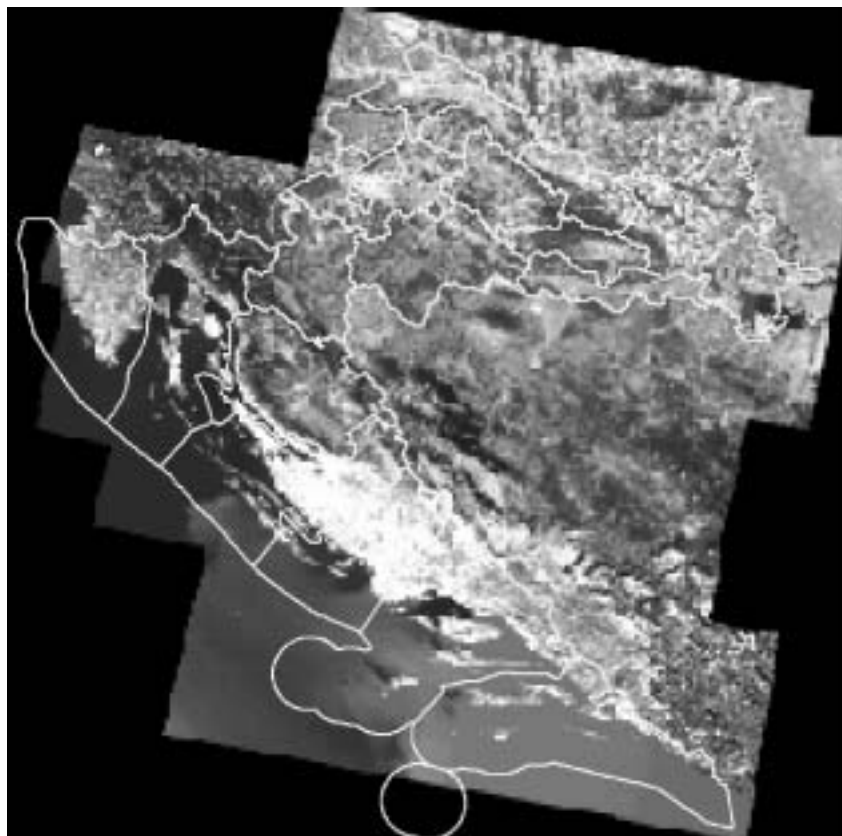
– Pratio planiranje i izgradnju kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju, te valorizirao planirane koridore u cilju zaštite prostora i interesa Županije,

– Inicirao rješavanje mogućih konflikata u prostoru – prije svega na području eventualnog proširenja Zračne luke Zagreb (zaštita podzemnih voda budućeg glavnog vodocrpilišta Županije i Grada Zagreba, zaštite područja arheološkog nalazišta "Andautonija" i dr.),

– Pratio stanja, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima,

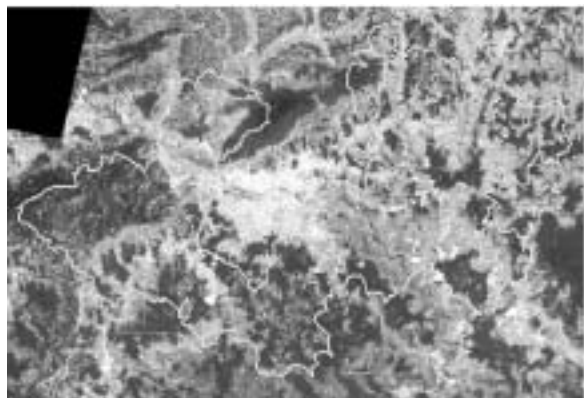
– Poticao istraživanja i provođenje mjera s ciljem učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora Zagrebačke županije,

– Pratio stanje ugroženosti okoliša te, sudjelujući u izradi Programa zaštite okoliša, predlagao mjere za poboljšanje istog.

Slika 8.: Digitalna satelitska slika Republike Hrvatske; LANDSAT ETM snimci iz 2001. i 2002. godine.

Izvor: GISDATA, veljača, 2003.

Slika 9.: Detalj digitalne satelitske slike – Zagrebačka županija.

Slika 10.: Detalj digitalne satelitske slike – Zaprešić, dio Medvednice.

5. PRIKAZ STANJA U PROSTORU

5.1. Demografska obilježja

Demografska obilježja Zagrebačke županije prikazat ćemo u širem kontekstu – u odnosu na demografsku sliku u cijeloj Republici Hrvatskoj – koristeći najnovije podatke Državnog zavoda za statistiku (Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001.) i njihovu obradu u Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.).

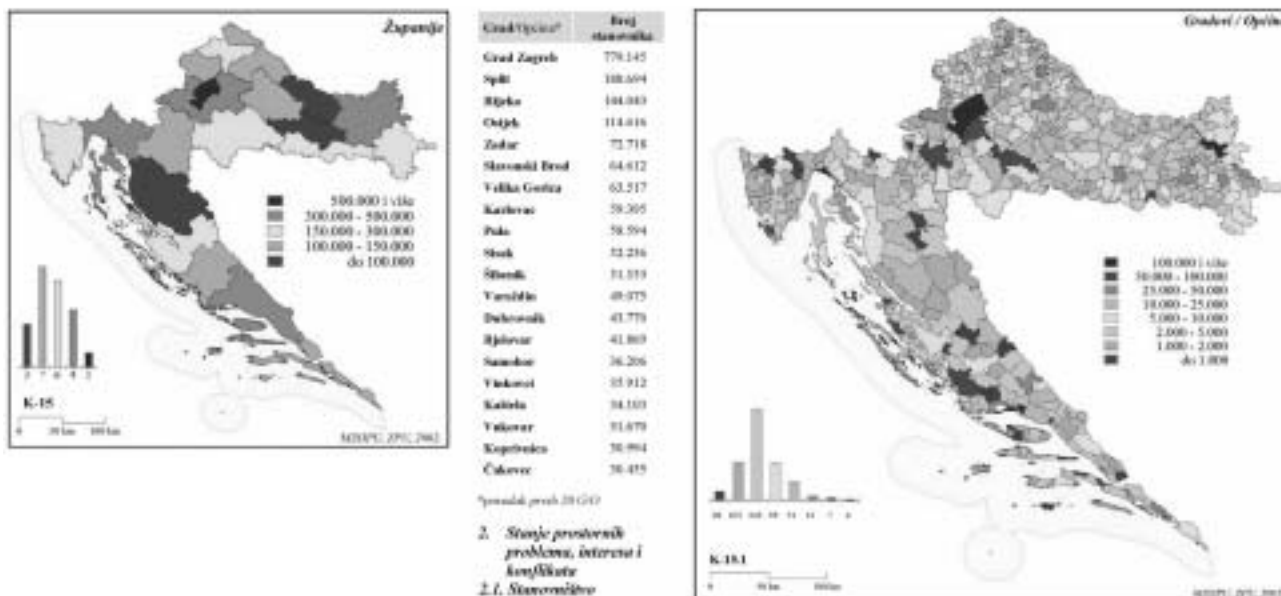
Republika Hrvatska imala je prema Popisu 2001. 4.437.460 stanovnika. Usporedba podataka iz 1991. godine pokazuje da je broj stanovnika u Hrvatskoj u padu (indeks 93,89). Od 21 županije u Hrvatskoj samo pet ima porast broja stanovnika (Zagrebačka 110,58 s najvećim porastom, zatim Brodsko-posavska 102,56, Istarska 101,40, Međimurska 100,97 i Grad Zagreb 100,82). Sve ostale županije imaju pad broja stanovnika, od kojih je najveći u Ličko-senjskoj županiji (65,06).

Grad Zagreb sa 779.145 stanovnika je najbrojniji, a s bližom okolicom (Zagrebačka županija) obuhvaća gotovo četvrtinu ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. S više od 300.000 stanovnika su četiri županije: Splitsko-dalma-

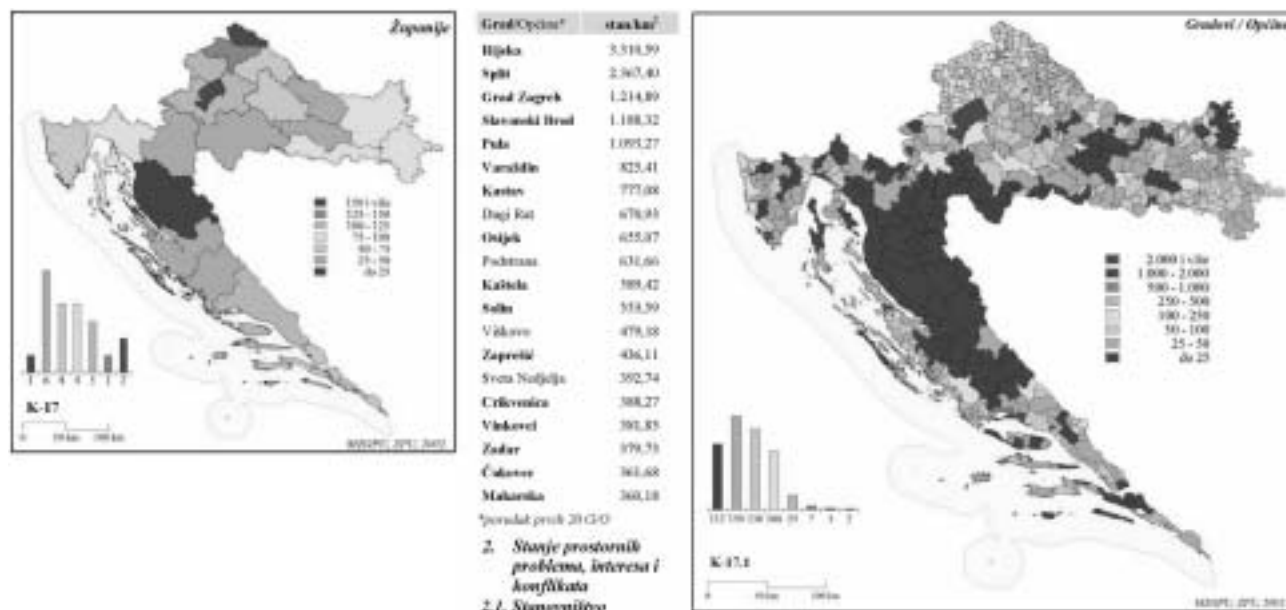
tinska (463.676), Osječko-baranjska (330.506), Zagrebačka (309.696) i Primorsko-goranska (305.505), dok manje od 100.000 stanovnika imaju Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska i Ličko-senjska županija.

Iz donje slike je vidljivo da se među prvih dvadeset stanovništvom najbrojnijih jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj nalaze čak dva grada iz Zagrebačke županije: Velika Gorica sa 63.517 stanovnika i Samobor sa 36.206 stanovnika.

Kopneni teritorij Republike Hrvatske površine 56.542 km² i s prosječnom gustoćom naseljenosti od 78,5 st./km² je nejednoliko naseljen, od vrlo rijetko naseljenih do gusto naseljenih županija u odnosu na prosjek. Ispod prosječnu gustoću naseljenosti imaju osobito Ličko-senjska, Zadarsko-kninska, Šibenska, Karlovačka, Sisačko-moslavačka Požeško-slavonska i Virovitičko-podravska županija. Iznad prosječnu gustoću naseljenosti imaju Primorsko-goranska, Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska, Splitsko-dalmatinska, Zagrebačka, Krapinsko-zagorska i Varaždinska županija, a najveću gustoću naseljenosti s više od 150 st./km² imaju Međimurska županija i Grad Zagreb. Zagrebačka županija ima gustoću naseljenosti od 101 st./km².

Slika 11. Broj stanovnika u RH po županijama i po gradovima/općinama
Izvor: Izvješće o stanju u prostoru RH (MZOPUG, 2003.)

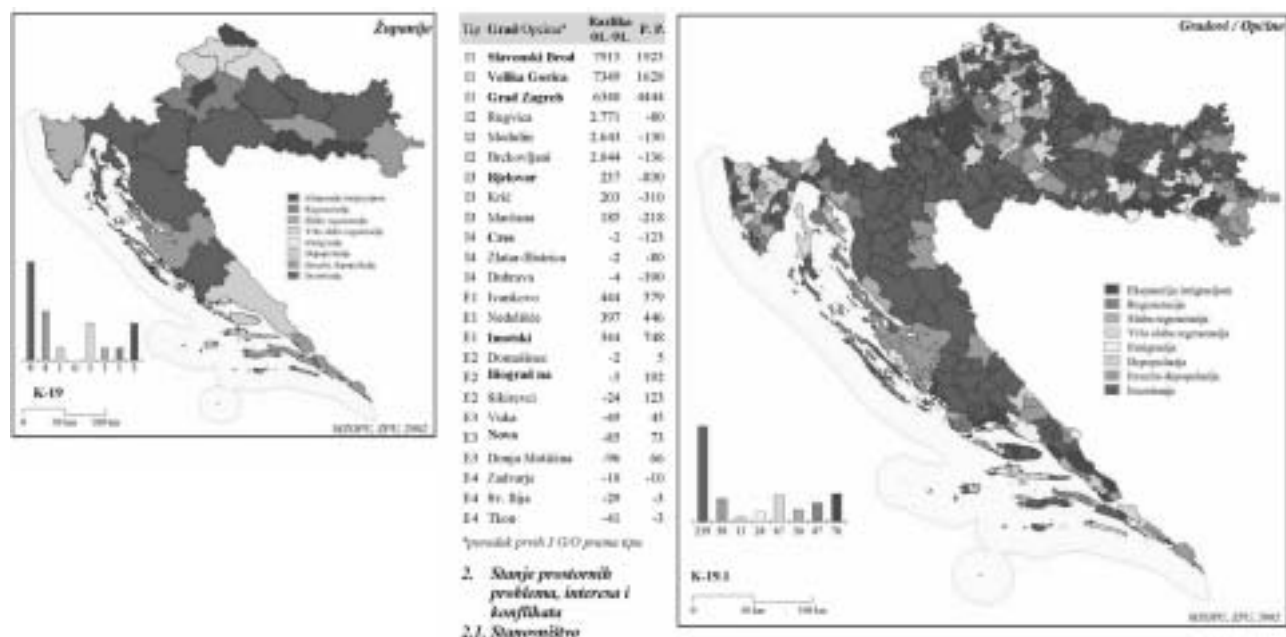

Slika 12. Gustoća naseljenosti u RH po županijama i po gradovima/općinama
 Izvor: Izvješće o stanju u prostoru RH (MZOPUG, 2003.)

Slika 12, desno, prikazuje gustoću naseljenosti po gradovima i općinama Republike Hrvatske. Iz slike je vidljivo da je najveća gustoća oko velikih gradova koji imaju i najveći broj stanovnika (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek). Među dvadeset najgušće naseljenih gradova i općina u Republici Hrvatskoj nalaze se, iz Zagrebačke županije, Grad Zaprešić sa gustoćom od 436,11 st./km² i Općina Sveta Nedjelja sa gustoćom naseljenosti od 392,74 st./km².

Prirodni prirast negativan je u većini županija (među njima je i Zagrebačka županija), a samo četiri imaju pozitivan prirodni prirast. Međutim, zbog značajne imigracije stanovnika u Zagrebačku županiju (sve više iz područja Grada Zagreba), ukupni trend je pozitivan. Tipovi kretanja

stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 1991. do 2001. pokazuju da devet županija ima značajke imigracijskih tipova – pozitivna migracijska bilanca različitog intenziteta (među njima i Zagrebačka županija), a dvanaest županija ima obilježja egzodusnih tipova – negativna migracijska bilanca različitog intenziteta. Navedeno se može jasno vidjeti na slici 13: Tipovi općeg kretanja stanovništva, gdje slika lijevo prikazuje stanje po županijama, a slika desno stanje u općinama i gradovima. Zanimljivo je da se među dvadeset gradova i općina sa najvećom pozitivnom migracijskom bilancom nalaze Grad Velika Gorica (čak ispred Grada Zagreba!), kao i općine Rugvica i Brckovljani.

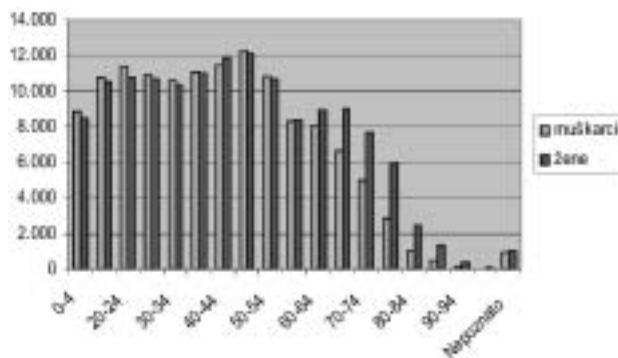

Slika 13. Tipovi općeg kretanja stanovništva u RH
 Izvor: Izvješće o stanju u prostoru RH (MZOPUG, 2003.)

U Hrvatskoj je 2001. godine bilo 48,1% muškog i 51,9% ženskog stanovništva. Veći broj ženskog od muškog stanovništva prisutan je u svim županijama. Prosječna starost stanovništva u Hrvatskoj iznosi 39,33 godine. Opća značajka sastava stanovništva prema dobi u Republici Hrvatskoj je staro stanovništvo, odnosno stanovništvo duboke starosti s koeficijentom starenja 0,907. Najveći broj starih stanovnika ima Ličko-senjska županija (1,457, s prosječnom starošću od 43,04 godine), dok najmlađu strukturu ima Međimurska županija (0,719 s prosječnom starošću od 37,58 godina). Ostale županije imaju malo iznad ili ispod prosjeka Republike Hrvatske. Znakovito je da se među dvadeset općina i gradova u Hrvatskoj sa najvećim postotkom stanovništva starog šezdeset pet i više godina nalazi i Općina Žumberak. Gledajući međutim županije u cjelini, taj postotak je najmanji u Međimurskoj i Zagrebačkoj županiji (ispod 14%).

Tijekom desetgodišnjeg razdoblja smanjio se u Hrvatskoj i udio radno aktivnog stanovništva, te on danas iznosi 44% od ukupnog stanovništva. Najveći udio aktivnog stanovništva imala je Međimurska županija (51,76%), zatim Krapinsko-zagorska i Bjelovarsko-bilogorska županija. Iznad hrvatskog prosjeka su još Istarska, Primorsko-goranska i Zagrebačka županija (46 do 48%). Najmanji udio aktivnog stanovništva i opet je u Ličko-senjskoj županiji.

Značajan udio radno aktivnog stanovništva u Zagrebačkoj županiji vidljiv je i iz grafikona na slici 14 koji prikazuje dobnu i spolnu razdiobu stanovništva Zagrebačke županije. Ovdje možemo naglasiti da je i trenutni trend daljnje pomlađivanje tog dijela populacije, jer je populacija koja imigrira uglavnom mlađe i srednje, odnosno još uvijek reproduktivne dobi.

Slika 14. Dobno-spolna razdioba stanovništva Zagrebačke županije.

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. (DZS 2001).

Iz svih naprijed navedenih podataka, kao i podataka cjelovito obrađenih u Izvješću Državnog zavoda za statistiku (Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001.) možemo ocijeniti da su sveukupna demografska kretanja na području Zagrebačke županije pretežno povoljna. Ovo se pogotovo može tvrditi nakon usporedbe s većinom županija u Republici Hrvatskoj. Zaključak iz izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske govori da je i prognoza o povećanju broja stanovnika do 2015. godine iz Prostornog plana Zagrebačke županije mnogo realnija nego u slučaju nekih drugih županija. Tako bi, prema projekciji iz navedenog izvješća, broj stanovnika rastao u pretpostavljenom planskom razdoblju do 2015. godine samo u pet županija – Zagrebačkoj, Brodsko-posavskoj, Istarskoj, Međimurskoj i Gradu Zagrebu – dok bi sve ostale županije imale pad broja stanovnika.

5.2. Gospodarstvo

Stanje gospodarstva Zagrebačke županije prikazat ćemo kroz najnovije podatke koje je u okviru svoje djelatnosti pripremio Upravni odjel za gospodarstvo.

Najznačajnije gospodarske djelatnosti Zagrebačke županije su drvoprerađivačka djelatnost, prerada voća i povrća, metaloprerađivačka djelatnost, obrada mineralnih sirovina (šljunak, pijesak, kamen), prijevozništvo, trgovina na veliko, crpljenje i distribucija pitke vode, lovni i seoski turizam i obrtništvo.

Prema podacima za 2002. godinu, u Zagrebačkoj županiji ukupan broj zaposlenih je 57.701. Od toga je u gospodarstvu zaposleno 84% (48.465), a u izvan gospodarskim djelatnostima 16% (9.236). Prema istim podacima, u Županiji ima 8.180 obrtnika i 4.139 poduzetnika. Struktura poduzetnika prema veličini je: mali poduzetnici 95% (3.946), srednji poduzetnici 4% (156) i veliki poduzetnici 1% (37).

Ukupni prihodi u gospodarstvu za 2002. godinu bili su 22 milijarde kuna, a dobit prije oporezivanja iznosila je 911 milijuna kuna. Izvoz u 2002. godini iznosio je 950 milijuna kuna. Prema pokazateljima gospodarskog rasta (ukupni prihodi, dobit prije oporezivanja, izvoz i broj zaposlenih), od 2000. godine, Zagrebačka županija jedna je od najbrže gospodarski rastućih županija. Ministarstvo obrta, malog i srednjeg poduzetništva proglasilo je Zagrebačku županiju za 2002. godinu najboljom hrvatskom županijom.

Strategija i program održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije

Pravci razvoja gospodarstva Zagrebačke županije temelje se na "Strategiji i programu održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije", koju je donijela Županijska skupština Zagrebačke županije na svojoj 15. sjednici održanoj 25. veljače 2003. godine.

Osnovno opredjeljenje Zagrebačke županije u cilju gospodarskog razvoja u sljedećih desetak godina je poduzetništvo kao pokretač i nositelj regionalnog razvoja i to na području poljoprivrede, turizma, malog gospodarstva i gospodarske infrastrukture. Nužan preduvjet za razvoj je stvaranje povoljnog gospodarskog okruženja i razvoj investicija. Tome će pridonijeti i novoosnovana Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije (osnovana u prosincu 2003. godine) koja postaje nositelj poticanja gospodarskog razvoja Županije.

Osnovne smjernice Strategije održivog gospodarskog razvoja Zagrebačke županije su održivi razvoj, briga o vlastitim resursima, otvorenost prema užem i širem okruženju, partnerstvo javnog i privatnog sektora i podizanje konkurentnosti ponude.

Smjernice razvoja detaljnije su razrađene u postavljenim ciljevima Strategije održivog gospodarskog razvoja, a to su:

- ubrzani rast domaćeg proizvoda po stanovniku
- promjena gospodarske strukture u korist proizvodnih djelatnosti
- poticanje razvoja djelatnosti s prepoznatljivim, kvalitetnim i znanjem oplemenjenim proizvodima
- poticanje razvoja djelatnosti koje ne ugrožavaju očuvan okoliš
- poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva
- smanjenje nezaposlenosti
- podizanje razine znanja

– jačanje suradnje s europskim regijama i gospodarsko integriranje Zagrebačke županije.

Zagrebačka županija provodi niz mjera i aktivnosti s ciljem stvaranja povoljnog gospodarskog okruženja. S tom namjerom, Županija je pokrenula program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva, obrazovanja za poduzetništvo, potpora inovatorima i financiranje projekata poduzetničkih centara, inkubatora i poduzetničkih zona. Velika važnost pridaje se i aktivnom uključivanju u europske i međunarodne programe i projekte, pa Županija pretpostavlja kao jednu od mjera i financiranje prekograničnih i međuregionalnih projekata kao i korištenje usluga konzultanata.

Turizam

Na području turizma Zagrebačka županija potiče, u suradnji s Turističkom zajednicom Zagrebačke županije, aktivan nastup i prezentaciju Županije kroz različite projekte, manifestacije i sajmove. Od projekata Turističke zajednice Zagrebačke županije, realiziranih u protekle dvije godine i detaljno prikazanih na Internet stranicama www.tzzz.hr, izdvajamo:

1. "Mreža biciklističkih ruta po Zagrebačkoj županiji",

Projekt je započet 2002. godine, trasiranjem potencijalnih biciklističkih ruta po svim širim gradskim područjima u ukupno osam gradova Zagrebačke županije. Rutama su obuhvaćeni dosada manje poznati ili istraženi predjeli Zagrebačke županije, uglavnom pejzažno zanimljive ravničarske i brdske dionice lokalnih asfaltiranih i bijelih (makadamskih) cesta, neopterećenih prometom. 2003. godine započela je izrada karata biciklističkih ruta po Zagrebačkoj županiji.

2. "Sustav obilježavanja i interpretacije turističkih atrakcija Zagrebačke županije";

Projekt je započet 2003. godine u suradnji s Institutom za turizam Zagreb. Istoimena studija izrađena je kao podloga za realizaciju kontinuiranog projekta prometne i turističke "smeđe" signalizacije po svim turističkim mjestima Zagrebačke županije i na svim najatraktivnijim turističkim lokalitetima, kao i njihovog potpunijeg opremanja interpretacijskim pločama.

3. Prometni projekti obavijesne i turističke signalizacije za gradove Velika Gorica, Ivanić Grad i Jastrebarsko, te općine Kloštar Ivanić i Križ.

4. Promotivni izleti na vinske ceste Zagrebačke županije,

5. Promotivni izleti "Potepuh u Zagrebačku županiju",

6. Projekt "Glazbeni prsten Zagrebačke županije",

7. Projekt "Prvi konjički maraton",

8. Akcije "Volim Hrvatsku – više cijeća, manje smeća" i "Zeleni cvijet",

9. Natječaj za najbolji fotografski zapis,

10. Natječaj za najslogan Zagrebačke županije,

11. Natječaj za originalni suvenir Zagrebačke županije,

12. Nastupi na turističkim sajmovima,

13. Tiskanje i promocija zemljovida, brošura i drugih materijala,

14. Izložbe slika, suvenira, fotografija i dr.

Poljoprivreda i šumarstvo

Brojni su projekti realizirani u Zagrebačkoj županiji i na području poljoprivrede i šumarstva u proteklom dvogodišnjem razdoblju. Detaljan pregled projekata pripremio

je Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo. U ovom izvješću daje se pregled realiziranih projekata i projekata čija je realizacija u tijeku, a koji se odnose na stanje u prostoru:

A) Projekti poticanja proizvodnje:

1. Poticanje sadnje vinograda,

2. Poticanje sadnje voćnjaka,

3. Poticanje sadnje jagoda,

4. Poticanje ekološke proizvodnje,

5. Poticanje držanja i uzgoja goveda,

6. Poticanje držanja i uzgoja autohtonih pasmina ko- nja,

7. Poticanje držanja i uzgoja autohtonih pasmina svi- nja,

8. Poticanje držanja i uzgoja rasplodnih ovaca, ov- nova, koza i jaraca,

9. Poticanje držanja i uzgoja pčelinjih zajednica.

B) Projekti stvaranja prepoznatljivih tržišno visokovrijednih županijskih proizvoda:

Nužan uvjet za poticaj razvitku županijske poljoprivrede je poticaj u stvaranju prepoznatljivih županijskih tržišno visokovrijednih proizvoda i njihovom organiziranom nastupu i promociji na, prije svega, zagrebačkom tržištu. Riječ je o stvaranju županijskih – regionalnih robnih marki proizvoda, te poticanju njihove proizvodnje i prodaje:

1. Stvaranje županijske marke vina,

2. Stvaranje županijske marke prerađevina od povrća,

3. Stvaranje županijske marke sira,

4. Stvaranje "Samoborske salame" kao županijske robne marke,

5. Županijske vinske ceste,

6. Poboljšanje kakvoće vina Chardonnay tehnologi- jom njege na kvascu,

7. Proizvodnja lana i proizvoda od lana,

8. Proizvodnja povrća u hidroponima,

9. Proizvodnja jabučnog octa.

C) Projekti ruralnog razvitka:

Cilj je održivi razvitak seoskih područja osiguranjem primjerenih radnih i životnih uvjeta te očuvanje prirodnog i kulturnog naslijeđa. Također se nastoje očuvati izvorne i zaštićene životinjske i biljne vrste, pasmine i sorte. Riječ je o sljedećim projektima:

1. Očuvanje i uređenje osobito vrijednih predjela u Zagrebačkoj županiji;

Provedena su dva projekta, jedan na području Vrbovca, a drugi na području cijele Županije. Putem tiskanih materijala s prirodnim i kulturnim osobitostima Zagrebačke županije (između ostalog, kao osnove za razvoj seoskog turizma) upoznati su i Zagrepčani na izložbama i sajmovima.

2. Razvitak ekološke poljoprivrede;

Županijska ekološka udruga provodi program Razvitak ekološke poljoprivrede u Županiji; 8 gospodarstava dobilo je certifikat za ekološku proizvodnju. Gospodarstvo Čegec je prvo hrvatsko gospodarstvo koje je proizvelo ekološko vino.

3. Stanje onečišćenje tala i trajno motrenje;

Utvrđivanje stanja tala prošireno je na cijelu Županiju. Rezultati će biti objavljeni u 2004. godini, kada završava projekt.

4. Program poljoprivredne proizvodnje na vodozaštitnim područjima Zagrebačke županije i Grada Zagreba;

Projekt je dovršen 2003. godine, kada je i predstavljen javnosti. Izrada Programa poljoprivredne proizvodnje na vodozaštitnim područjima povjerena je Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Projektom su ostvareni sljedeći ciljevi:

- U dolini Save utvrđena su postojeća vodozaštitna područja i unutar njih postojeća poljoprivredna proizvodnja,

- Potom su na temelju analize hidrogeoloških i pedoloških obilježja, te analize kakvoće tala i podzemne vode, ekološki valorizirana pojedina vodozaštitna područja,

- Utvrđena je ekonomska učinkovitost postojeće poljoprivredne proizvodnje,

- Utvrđeno je stanje biljne proizvodnje na vodozaštitnim područjima, te predložene mjere za poboljšanje iste,

- Na kraju su predloženi i alternativni oblici poljoprivredne proizvodnje na vodozaštitnim područjima.

5. Unapređenje stanja i gospodarenje privatnim šumama na području Zagrebačke županije;

Izradu projekta vodi Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Putem oglednog područja istraženo je stanje u privatnim šumama na području Vrbovca, Samobora i Jastrebarskog. Izrađuje se model uređivanja i gospodarenja na "malom" privatnom šumskom posjedu. Dovršetak projekta planiran je za 2004. godinu.

6. Razvoj lovstva i lovnog turizma;

Zagrebačka županija sufinancirala je unos sitne divljači u zajednička lovišta. Izrađen je promotivni materijal za promociju lovstva i lovnog turizma.

7. Očuvanje i uzgoj konja izvorne pasmine hrvatskog posavca i pasmine hrvatskog hladnokrvnjaka,

8. Očuvanje i uzgoj turopoljske svinje izvorne hrvatske pasmine,

9. Očuvanje Okičke trešnje autohtone sorte Zagrebačke županije.

D) Projekti institucijske potpore

E) Projekti poticanja prodaje i potrošnje

F) Kreditiranje poljoprivrede

G) Ublažavanje posljedica elementarne nepogode-suše.

Eksploatacija mineralnih sirovina

U prethodnim Izvješćima o stanju u prostoru, kao i u Izvješću o stanju okoliša Zagrebačke županije, dat je detaljan prikaz rudarskih aktivnosti na području Zagrebačke županije. U Prostornom planu Zagrebačke županije analizirane su lokacije istražnih prostora, legalne lokacije eksploatacijskih polja, te prikazane lokacije za koje su izdana odobrenja za izvođenje rudarskih radova, napuštenih lokacija i lokacija bez odobrenja.

Na temelju podataka o utvrđenim rezervama mineralnih sirovina, kao i podataka o brojnim nelegalnim rudarskim aktivnostima na području Županije, u Prostorni su plan ugrađene odredbe kojima se daljnja eksploatacija mineralnih sirovina može vršiti isključivo "na postojećim legalnim eksploatacijskim poljima. (...) Eksploatacija šljunka, pijeska i tehničkog građevnog kamena na postojećim legalnim eksploatacijskim poljima (šljunčarama i kamenolomima) može se vršiti isključivo u funkciji prostorno – oblikovno – tehničke sanacije i privođenja konačnoj namjeni, a sve u okvirima ranije odobrenih eksploatacijskih

polja. U tom smislu nisu moguća nova povećanja ovih eksploatacijskih polja, osim u dijelovima nužno potrebnim za sanaciju u funkciji privođenja konačnoj namjeni, a najviše do 10% površine polja. (...) Na prostorima parkova prirode Medvednica i Žumberak – Samoborsko gorje postojeći kamenolomi ne mogu se proširivati izvan ranije odobrenih granica."

Planiranju eventualnih novih lokacija za eksploataciju mineralnih sirovina moći će se prići tek nakon izrade Studije društveno-gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na prostoru Zagrebačke županije. Ukoliko se navedenom Studijom utvrdi potreba za novim lokacijama, tada će se njihovo utvrđivanje realizirati kroz postupak Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije.

Ured državne uprave u Zagrebačkoj županiji – Služba za gospodarstvo, izdao je u protekle dvije godine sljedeća odobrenja:

1. Za izvođenje rudarskih radova na proširenom eksploatacijskom polju "VUKOVINA", na području Grada Velike Gorice.

2. Za izvođenje rudarskih radova na eksploatacijskom polju tehničko-građevnog kamena "TRSTENICA", na području Grada Jastrebarsko.

3. Za izvođenje rudarskih radova na eksploatacijskom polju građevnog šljunka i pijeska "SAVRŠČAK I", na području Grada Samobora.

4. Za izvođenje rudarskih radova na eksploatacijskom polju građevnog pijeska i šljunka "SAVRŠČAK II", na području Grada Samobora.

5. Za izvođenje rudarskih radova na eksploatacijskom polju građevnog pijeska i šljunka "JAGODNO", na području Grada Velike Gorice.

6. Za istraživanje ciglarske gline u istražnom prostoru "ĐURĐIŠĆE II", na području Grada Vrbovca.

7. Za istraživanje arhitektonsko-građevnog kamena u istražnom prostoru "DUMIĆ", na području Grada Samobora.

8. Za istraživanje arhitektonsko-građevnog kamena u istražnom prostoru "ŠKRNI JARAK", na području Grada Samobora.

9. Za istraživanje arhitektonsko-građevnog kamena u istražnom prostoru "ŠKRNI JARAK II", na području Grada Samobora.

5.3. Prometna i komunalna infrastruktura

Prometni sustav

Detaljan opis postojećeg i planiranog prometnog sustava na području Zagrebačke županije dat je u Prostornom planu županije te, dijelom u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru. Stoga će se u ovom Izvješću biti riječi o novoizgrađenim dionicama prometne infrastrukture, kao i o studijama i projektima izrađenim u prethodnom dvogodišnjem razdoblju.

Cestovni promet

Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste ("Narodne novine" broj 79/99, 111/00 i 143/02 i 153/02) utvrđeno je da područjem Zagrebačke županije prolaze državne ceste ukupne duljine 404 km, županijske ceste ukupne duljine 806 km, te lokalne ceste ukupne duljine 715 km.

Od izgrađenih dionica i dovršenih projekata u proteklom razdoblju izdvajamo:

– U 2002. godini izgrađena je i puštena u promet 1. dionica brze ceste Sv. Helena–Vrbovec–Bjelovar–Virovitica (od čvora Sv. Helena do naselja Luka). Izradnjom gore navedene 1. dionice brze ceste, dio državne ceste D26 od Sv. Ivana Zeline preko naselja Rakovec do Vrbovca, prekategorižiran je u županijsku cestu Ž3288. U sklopu nastavka izgradnje brze ceste, u tijeku je izrada građevinsko tehničke studije za dionicu Vrbovec–Bjelovar–Virovitica.

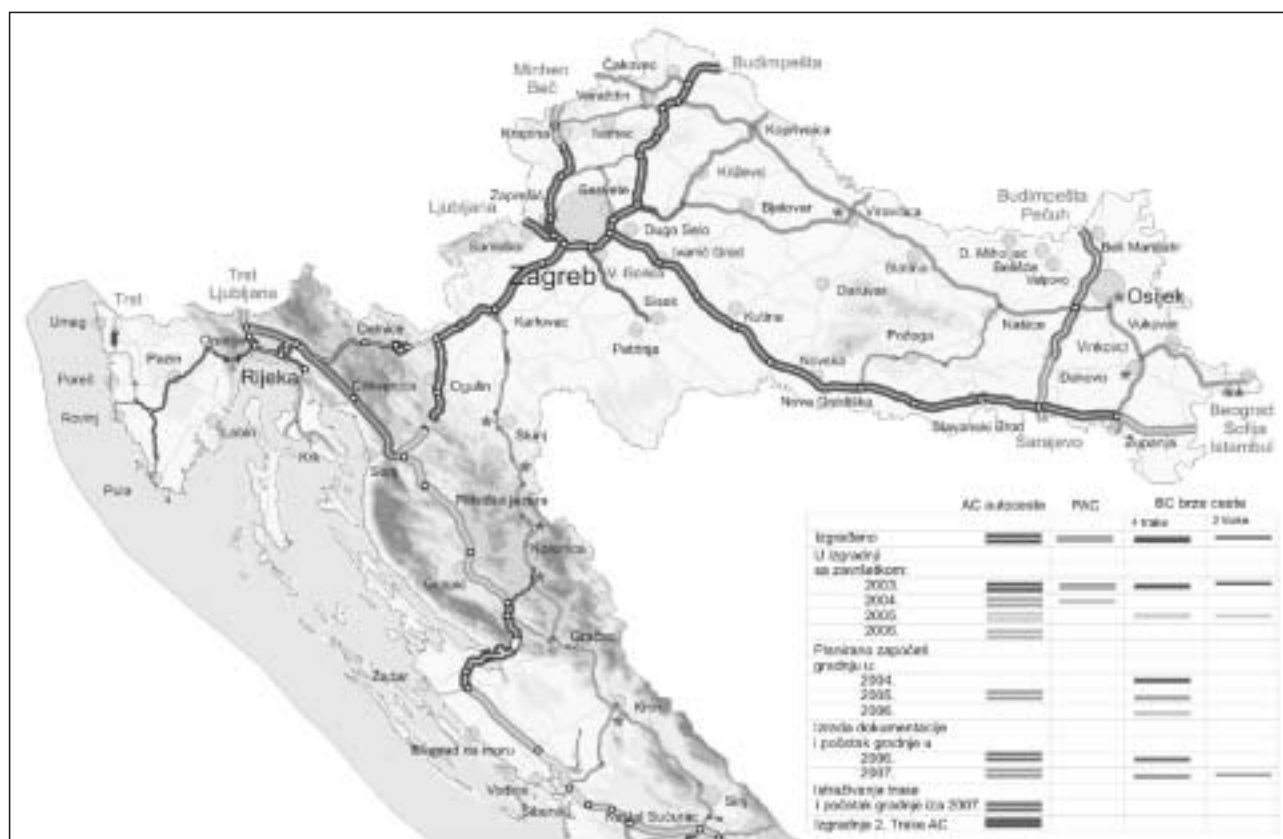
– U sklopu poboljšanja stanja autocesta planira se rekonstrukcija autoceste s novim cestovnim prijelazom “Demerje” na dionici Zagreb–Karlovac, te izvedba novog čvorišta na području općine Stupnik. U tu svrhu dovršena je izrada idejnog građevinskog projekta.

– Prostornim planom Zagrebačke županije planirana je autocesta Zagreb–Sisak–granica BiH. U proteklom je razdoblju izrađena je i prihvaćena studija o utjecaju na okoliš autoceste Zagreb–Sisak.

– Izrađena je i prihvaćena studija o utjecaju na okoliš za autocestu Zagreb–Macelj (dionica Zaprešić–Jankomir) za desni kolnik.

– Za planiranu županijsku cestu Vrbovec–Poljanski Lug–Kloštar Ivanić ishoda je lokacijska dozvola.

Iz izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) prenosimo kartografski prikaz: Dinamika izgradnje autocesta i brzih cesta (slika 15). Iz priložene je slike vidljivo da se za 2006. godinu planira dovršetak izrade dokumentacije i početak izgradnje nastavka brze ceste Vrbovec–Bjelovar–Virovitica i to dionica od čvora Luka do čvora Grabrić koja će ujedno biti obilaznica grada Vrbovca. U istoj godini predviđa se početak gradnje autoceste od Zagreba preko Velike Gorice do Siska. U 2007. godini predviđa se daljnji nastavak gradnje brze ceste Vrbovec–Bjelovar–Virovitica i to od čvora Grabrić do Virovitice. Također se u 2007. godini predviđa početak gradnje brze ceste Vrbovec–Križevci–Koprivnica (od čvora Grabrić).

Slika 15. Dinamika izgradnje autocesta i brzih cesta.

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru RH (MZOPUG, 2003.)

Od županijskih dokumenata koji se odnose na županijske i lokalne ceste, izrađenih u proteklom razdoblju, svakako treba spomenuti “Plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta u 2003. godini na području Zagrebačke županije”. Plan je donio ravnatelj Županijske uprave za suglasnost Poglavarstva Zagrebačke županije, 25. travnja 2003. godine (“Glasnik Zagrebačke županije” broj 9/03). Iz navedenog Plana izdvajamo ocjenu da je “stanje županijskih i lokalnih cesta na području Zagrebačke županije vrlo loše, gotovo alarmantno. Ono je posljedica godinama zapostavljanog održavanja i gotovo

nikakvog novog građenja ili rekonstrukcije”. Stoga je, s ciljem dovođenja mreže cesta na razinu koju nameće potreba suvremenog prometa, za potrebe Zagrebačke županije izrađena od strane IGH “Studija ocjenjivanja potreba i optimalnih strategija održavanja i rehabilitiranja županijskih i lokalnih cesta Zagrebačke županije”.

Studija je, uz ocjenu stanja, dala modele i iznose za dovođenje županijskih i lokalnih cesta u korektno stanje. Iz Studije proizlazi da bi odmah trebalo pristupiti rehabilitiranju cesta te bi u tu svrhu trebalo osigurati u slijedeće dvije godine tristo milijuna kuna, što uz sredstva za održa-

vanje iznosi više od četrsto milijuna kuna. Županijska uprava za ceste ipak je u protekloj godini osigurala dio tih sredstava, koja su upotrebljena za sanaciju postojećeg stanja – izvedeno je 170 kilometara novog asfaltnog tepiha na županijskim i lokalnim cestama.

Željeznički promet

Zadnjih petnaestak godina u željezničkom prometu nije bilo značajnijeg opremanja, a još manje proširenja željezničke mreže na prostoru cijele Republike Hrvatske. Stanje željezničkih pruga je zastarjelo, nedovoljno kapaciteta i opremljenosti uz nedovoljno ulaganje i redovito održavanje. Na području Zagrebačke županije izgrađeno je ukupno 152 km, od toga je 129 km jednokolosječnih pruga (74% je elektrificirano), te 23 km dvokolosječnih pruga (100% je elektrificirano).

U proteklom su razdoblju dovršeni sljedeći projekti i studije željezničkog prometa na području Zagrebačke županije:

– Prostornim planom Zagrebačke županije planirana je izgradnja jednokolosječne željezničke pruge drugoga reda od Gradeca (odvajanje od pruge Zagreb–Koprivnica) do Svetog Ivana Žabno (pruga se priključuje na prugu Križevci–Bjelovar), duljine oko 14 km. U proteklom je razdoblju izdana lokacijska i načelna građevinska dozvola za predmetnu prugu. U tijeku je izrada dokumentacije za glavni izvedbeni projekt.

– Županijskim prostornim planom, po trasi bivše uskotračne samoborske pruge, planirana je izgradnja željezničke pruge drugoga reda od Podsuseda preko Svete Nedelje i Samobora do Bregane. Godine 2002. izrađena je i prihvaćena Studija procjene utjecaja na okoliš te Idejni projekt za navedenu željezničku prugu.

– U cilju modernizacije i povećanja željezničkog prometa, planirana je izgradnja drugog kolosjeka željezničke pruge Botovo–Zagreb–Rijeka na dionici Dugo Selo–Križevci. U tijeku je izrada Studija o utjecaju na okoliš za predmetnu izgradnju.

Za učinkovitost gospodarskog razvoja Republike Hrvatske bitna je pretpostavka modernizacija željezničkog prometa, koju se planira izvršiti na najpotrebnijim pravcima i koridorima, u okviru gospodarskih mogućnosti, do 2008. godine. Takvi zahvati kao i odgovarajuće opremanje željezničke mreže i objekata ne zahtijevaju značajnije proširenje željezničkog koridora, pa se time čuva i štiti prostor i okoliš. Dugoročni program razvoja do 2015. godine predviđa moderniziranu magistralnu mrežu (25 t/120 km/h za teretni promet, 160 km/h za putnički promet).

Zračni promet

Na području Zagrebačke županije smještena je Zračna luka Zagreb, letjelište Buševac na području Grada Velika Gorica, te zračno pristanište Donji Šarampov na području Grada Ivanić Grad. Prostornim planom Zagrebačke županije predviđene su lokacije za eventualnu izgradnju devet letjelišta, ukoliko se za tim pokaže opravdana potreba ili interes privatnog kapitala u cilju razvoja sporta, turizma i poljodjelstva. U proteklom dvogodišnjem razdoblju nije bilo aktivnosti po pitanju izgradnje planiranih letjelišta.

Nakon izrađene i prihvaćene Studije o utjecaju na okoliš Zračne luke Pleso, obzirom na potrebe proširenja odnosno izgradnje nove putničke zgrade i stajanke, u tijeku su pripreme za organizaciju i provedbu arhitektonskog natječaja za idejno rješenje. U tijeku je i izrada Studi-

je međuutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na području Zračne luke Zagreb i vodoopskrbita Črnovec, o kojoj će detaljnije biti riječi u poglavlju Zaštita okoliša.

Riječni promet

Na području Zagrebačke županije osim skelarenja nema komercijalnog riječnog prometa. Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske na području Zagrebačke županije predviđa za razdoblje do 2020. godine uspostavu plovnog puta druge kategorije na Savi od Zagreba (Rugvica) do Siska i na Kupi od Siska do Karlovca.

Telekomunikacije i pošta

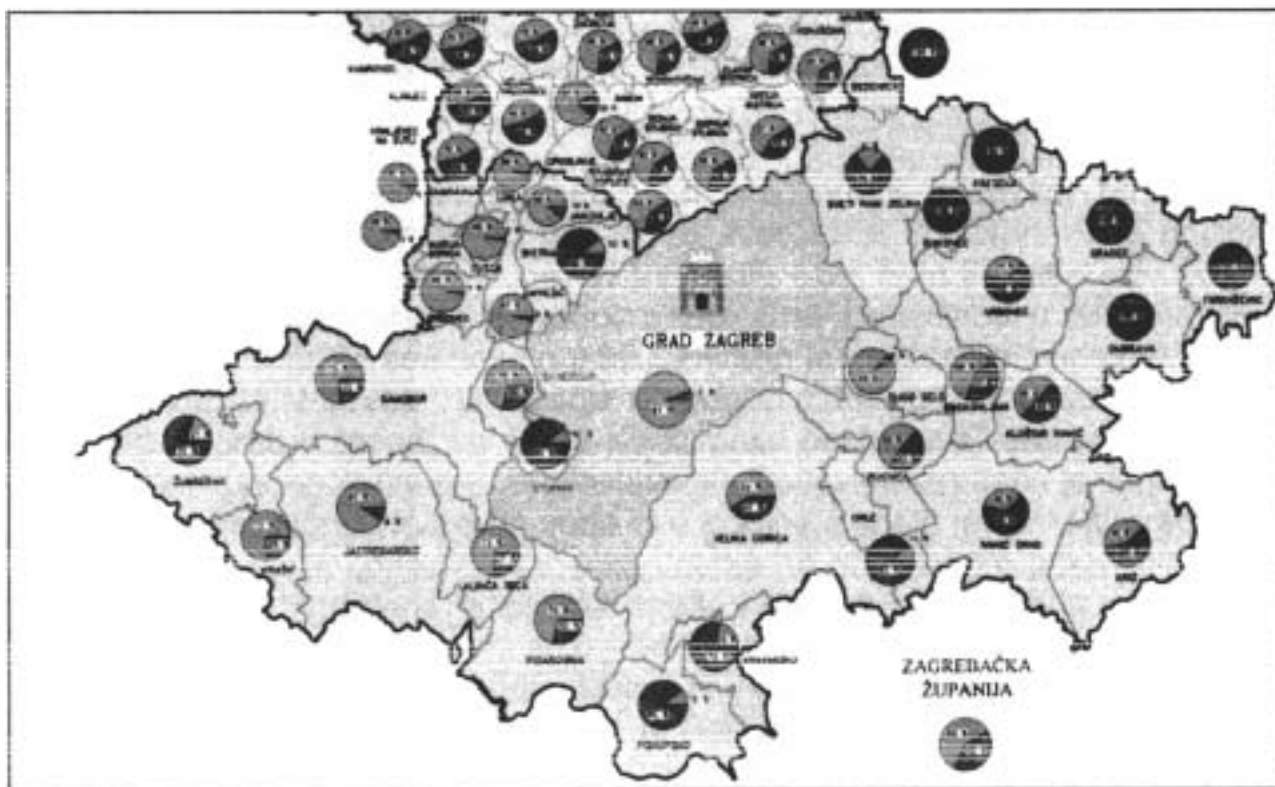
Poštanski i telekomunikacijski promet osiguran je na području Zagrebačke županije kroz četiri osnovna segmenta: javne komunikacije u nepokretnoj mreži, javne komunikacije u pokretnoj mreži, sustavi radiokomunikacija i sustavi poštanskog prometa. Osnovni trend u sustavu nepokretnih mreža je prijelaz na integralni sustav koji pruža prijenos govora, slike i podataka u jednom, te postupna zamjena bakrenih kabela optičkim vodovima znatno većih kapaciteta. Pokretna mreža odnosno sustav mobilne telefonije područje je telekomunikacija s najbržim rastom. Tehnologija koja omogućuje transfer podataka i govora među pokretnim korisnicima zasnovana je na mreži baznih radijskih stanica i antena, raspoređenih na signalom pokrivenom području. Točni podaci o broju priključaka na pokretnu mrežu spadaju u sferu poslovnih tajni, no evidentno je da je i ovaj vid komunikacije postao dio svakodnevnice. Sustav radio komunikacije služi prijenosu i distribuciji radio i TV signala i na području cijele županije kvalitetno je pokriven. Cijelo područje Zagrebačke županije pokriveno je poštanskom mrežom. Iz izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2003., a prema podacima Ministarstva pomorstva, prometa i veza, prenosimo podatak da je 2003. godine izgrađeno ukupno 631.86 km magistralnih TK kabela i 862.05 km lokalnih TK kabela na području Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

U cilju kvalitetnog rješenja vodoopkrbe na području Zagrebačke županije izrađena je 2000. godine Studija "Dugoročni program opskrbe pitkom vodom na području Zagrebačke županije" ("Dippold & Gerold, Hidroprojekt 91"), iz koje su podaci korišteni pri izradi Prostornog plana Zagrebačke županije. Također je u travnju 2003. godine izrađen projekt "Regionalni vodoopkrbni sustav Zagreb – koncepcijska osnova" ("Dippold & Gerold, Hidroprojekt 91"). U sklopu tog projekta razmatrana je vodoopkrbna problematika na području Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije, sa svrhom analize i ocjene potrebe ustrojstva Regionalnog vodoopkrbnog sustava "Zagreb" u odnosu na tehničke, pravne i ekonomske aspekte. Iz navedenog projekta prenosimo kartografski prikaz opskrbljenosti stanovništva vodom iz javnih vodoopkrbnih cjevovoda za područje Zagrebačke županije:

Iz navedenog kartografskog prikaza vidljivo je da oko 60% stanovništva Zagrebačke županije ima riješenu vodoopkrbu, dok se preostalih 40% stanovništva opskrbljuje putem manjih lokalnih vodovoda ili posredstvom individualnih zahvata (bunara). U nastavku slijedi tabelarni prikaz opskrbljenosti stanovništva u gradovima i općinama Zagrebačke županije:

Slika 16. Opskrbljenost stanovništva vodom iz javnih vodoopskrb. sustava.

Izvor: Regionalni vodoopskrbni sustav Zagreb – konceptijska osnova (Dippold & Gerold – Hidroprojekt 91, 2003.).

Prostorna jedinica	Postotak opskrbljenosti stanovništva putem javnog vodovoda (%)
Općine	
Bedenica	0
Bistra	10
Brckovljani	56
Brdovec	98
Dubrava	0
Dubravica	92
Farkaševac	0
Gradec	0
Jakovlje	90
Klinča Sela	73
Kloštar Ivanić	50
Krašić	75
Kravarско	25
Križ	40
Luka	98
Marija Gorica	98
Orle	10
Pisarovina	70
Pokupsko	15
Preseka	0
Pušća	98

Rakovec	0
Rugvica	53
Stupnik	10
Sveta Nedjelja	70
Žumberak	21
Gradovi	
Dugo Selo	95
Ivanić Grad	32
Jastrebarsko	91
Samobor	75
Sveti Ivan Zelina	21
Velika Gorica	59
Vrbovec	34
Zaprešić	97
Županija ukupno	60%

Izvor: Regionalni vodoopskrbni sustav Zagreb – konceptijska osnova.

(Dippold & Gerold – Hidroprojekt 91, 2003.)

Stupanj prosječne opskrbljenosti vodom ostao je nepromijenjen u odnosu na razdoblje razmatrano tijekom izrade Prostornog plana Zagrebačke županije. Pa ipak su, izgradnjom magistralnih cjevovoda u protekle dvije godine, stvoreni preduvjeti za razvoj lokalne vodoopskrbne mreže većeg broja naselja, a time i povećanja broja stanovnika Zagrebačke županije koji se opskrbljuje vodom iz vodovodne mreže.

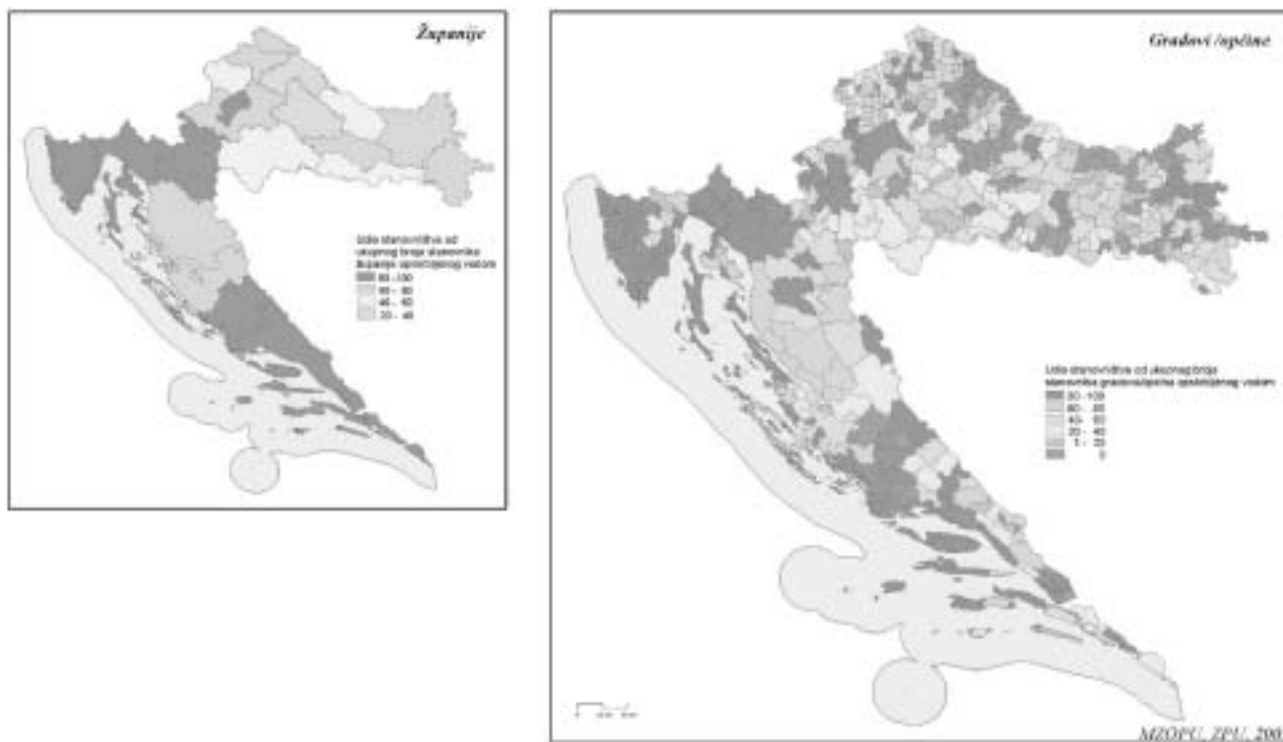
U nastavku se navode podaci Upravnog odjela za promet i komunalnu infrastrukturu Zagrebačke županije o izgrađenim vodoopskrbnim sustavima na području Županije u proteklom razdoblju:

U posljednje dvije godine izgrađeni su magistralni vodovodi na području Kravarskog, Pokupskog i Orla. Također su izgrađene dvije veće vodospreme u općinama Kravarsko i Orle. Završen je magistralni vodovod Varaždin–Sv. Ivan Zelina s odvojkom za Bedenicu. U općini Dubrava opremljeno je vodocrpilište Čret i stavljeno u funkciju, te je izgrađen dio lokalne mreže koja će se i dalje graditi. Dovođen je magistralni vodovod Zagreb–Vrbovec, od Božjakovine do Vrbovca i uključenje u vodoopskrbni sustav Grada Vrbovca. Za magistralni vodovod Zagreb–zapad, uz Staru Karlovačku cestu, dobivena je građevinska dozvola. Za magistralni vodoopskrbni sustav Moslavačka Posavina izrađena je Studija izvodljivosti i Idejni projekt. Prema planu Hrvatskih voda ove godine trebalo je dovršiti preostalih 4–5 km, što bi omogućilo spajanje područja Iva-

nečkog otoka na nove izvore pitke vode. Na području grada Sv. Ivan Zelina izgrađena je lokalna mreža i veliki broj naselja je opskrbljen pitkom vodom. Na području općine Kloštar Ivanić izgrađena je i razvedena vodovodna mreža za naselja koja gravitiraju prema susjednoj općini Dubrava. Riječ je o magistralnim vodovima Kloštar Ivanić–Stara Marča, Gornja i Donja Obreška, te Bešline–Križci–Lonjska Čemernica.

Detaljan prikaz lokalne vodoopskrbne mreže dati će općine i gradovi u svojim dokumentima prostornog uređenja i izvješćima o stanju u prostoru.

Iz Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) prenosimo kartografski prikaz: Opskrbljenost stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava. Vidljivo je da se Zagrebačka županija nalazi u skupini županija sa udjelom 60–80%. Prosječna opskrbljenost vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava u Republici Hrvatskoj iznosi 76%.

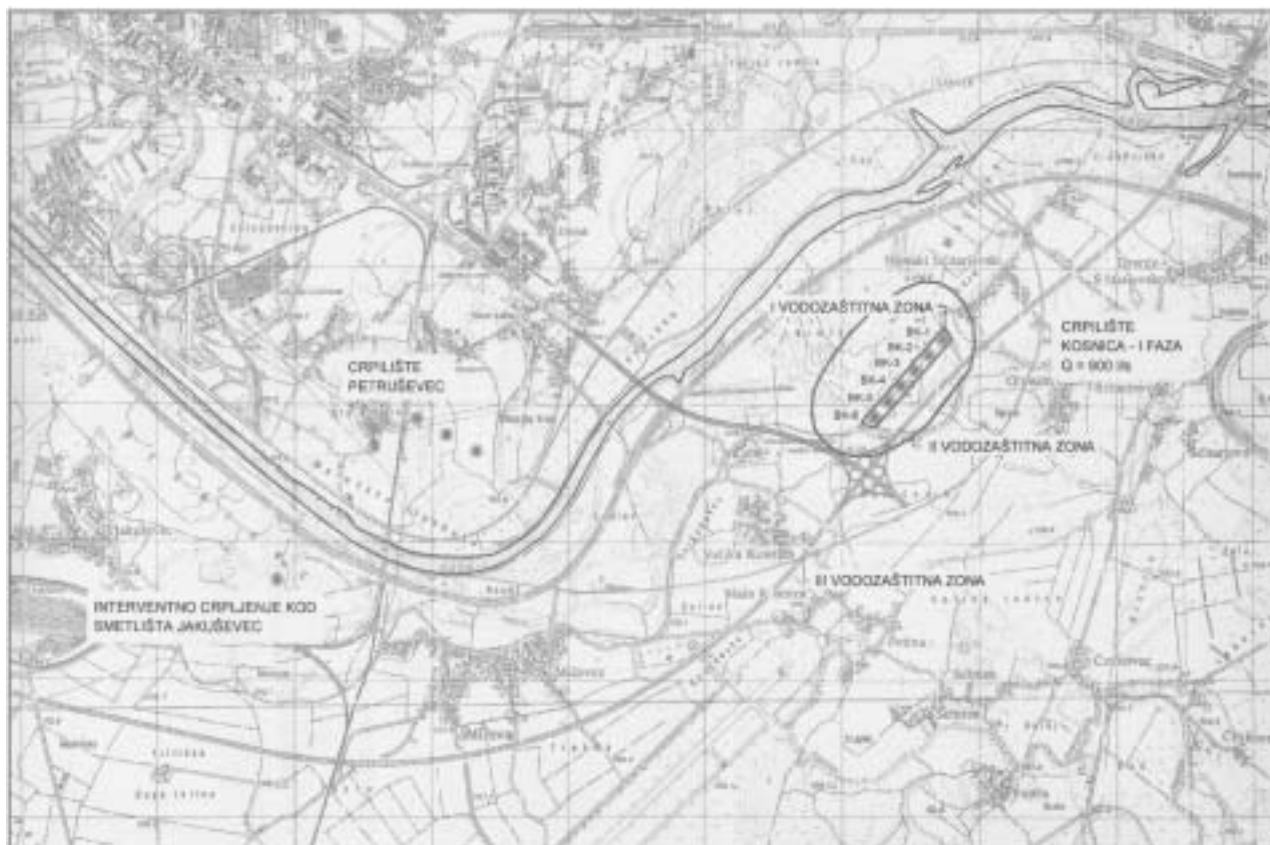
Slika 17. Opskrbljenost stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava.
Izvor: Izvješće o stanju u prostoru RH (MZOPUG, 2003.)

Za potrebe javne vodoopskrbe za Zagrebačku županiju najvećim dijelom koriste se podzemne vode Savskog aluvija. Za daljnji nesmetani razvitak vodoopskrbe na području Zagrebačke županije prioritetni zadatak je zaštita postojećih i planiranih vodocrpilišta. Zaštita crpilišta temelji se na novom Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće ("Narodne novine" broj 55/02). Jedinice lokalne odnosno regionalne samouprave moraju uskladiti Odluke o zonama izvorišta donesene prije stupanja na snagu navedenog Pravilnika sa odredbama novog Pravilnika u roku od pet godina od njegova stupanja na snagu.

U skladu s navedenim Pravilnikom započelo je usklađivanje Odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta u Prerovcu na području Grada Ivanić Grada. U proteklom razdoblju donesena je i Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta Čret za općinu Dubrava.

Za buduće vodocrpilište Kosnica (I. faza) na području Grada Velike Gorice, izrađen je projekt određivanja vodozaštitnih zona i mjera zaštite, ishođene su lokacijske dozvole za samo crpilište i za priključke crpilišta na vodoopskrbnu mrežu istočnog dijela Zagreba, na telefonsku i elektromrežu te na odvodnju. U postupku su otkup zemljišta, donošenje odluke o vodozaštitnim zonama crpilišta te ishođenje načelne dozvole za gradnju. Tijekom 2004. godine očekuje se pokretanje pripremnih radova na lokaciji (uređenje pristupa i ograde lokacije), izradba glavnih projekata za zdence i odvodnju crpilišta, te izvedba jednog zdenca za potrebe ispitivanja i pokusnog crpljenja.

Iz Elaborata o zaštitnim zonama za Vodocrpilište Kosnica I. (Elektroprojekt, 2003.) prenosimo kartografski prikaz tlocrtnog položaja vodocrpilišta Kosnica I. i prijedlog zaštitnih zona crpilišta (slika 18).

Slika 18. Vodocrpilište Kosnica – I faza : prijedlog zaštitnih zona crpilišta.
 Izvor: Vodocrpilište Kosnica – Elaborat o zaštitnim zonama (Elektroprojekt, 2003.)

Na kraju ovog poglavlja također treba spomenuti da je u tijeku izrada Studije međuutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec, o kojoj će biti riječi u poglavlju Zaštita okoliša.

Odvodnja i pročišćavanja otpadnih voda

Općenita karakteristika u Županiji, ali i u Hrvatskoj je nesklad u pogledu priključenosti stanovništva na vodoopskrbni sustav i sustav javne odvodnje. Postojeće stanje izgrađenosti kanalizacijskog sustava kao i sustava pročišćavanja otpadnih voda na području Zagrebačke županije ne omogućuje zadovoljavajući standard življenja stanovništva, a ne osiguravaju se ni potrebni uvjeti s gledišta zaštite okoliša.

U nastavku iznosimo podatke o postojećim sustavima odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, koji su sastavni dio Projektnog zadatka za izradu Studije zaštite voda Zagrebačke županije (Hrvatske vode, 2003. godine):

– Sustav odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda Velike Gorice: izgrađen je kanalizacijski sustav razdjelnog tipa, a otpadne vode se obrađuju na mehaničko-biološkom uređaju za pročišćavanje. Kapacitet uređaja je 35000 ES, a planiranom rekonstrukcijom predviđa se povećanje kapaciteta do 60000 ES.

– Kanalizacijski sustav Samobor: izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, dok je za gravitirajuća naselja predviđena izvedba razdjelnog sustava odvodnje, predviđeno je pročišćavanje otpadnih voda uređajem za pročišćavanje voda kapaciteta 20000 ES, ali trenutno se zbog evidentiranih problema u pogonu ne obavlja pročišćavanje već se otpadne vode direktno ispuštaju u vodotok. U fazi je izrada

idejne dokumentacije rekonstrukcije postojećeg uređaja za pročišćavanje.

– Kanalizacijski sustav Zaprešić: izgrađen je mješoviti sustav kanalizacije, a otpadne vode se ispuštaju u rijeku Krapinu bez prethodnog pročišćavanja. U toku su pripremni radovi na izgradnji središnjeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, gdje se u I fazi planira 136854 ES, a u II fazi kapacitet uređaja bi se povećao na 175813 ES.

– Kanalizacijski sustav Ivanić Grad: izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, izveden je I stupanj pročišćavanja odnosno samo mehanički dio uređaja.

– Kanalizacijski sustav Vrbovec: izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, a kanalizirane vode se bez prethodnog pročišćavanja upuštaju u vodotok,

– Kanalizacijski sustav Sveti Ivan Zelina: izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, a kanalizirane vode se bez prethodnog pročišćavanja upuštaju u vodotok,

– Kanalizacijski sustav Jastrebarsko: izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, a kanalizirane vode se bez prethodnog pročišćavanja upuštaju u vodotok,

– Kanalizacijski sustav Dugo Selo: izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, a kanalizirane vode se bez prethodnog pročišćavanja upuštaju u vodotok.

Prema podacima Upravnog odjela za promet i komunalnu infrastrukturu, za grad Sveti Ivan Zelina u tijeku je postupak dobivanja građevinske dozvole za pročistač otpadnih voda, a za grad Vrbovec je u tijeku postupak dobivanja građevinske dozvole za preseljenje planiranog pročistača na novu lokaciju. U postupku rješavanja i izgradnje kanalizacijske mreže i pročistača su i drugi gradovi u Županiji.

Iz priloga mjesečnika "Hrvatska vodoprivreda" (Izdavač Hrvatske vode, ožujak 2004. godine) prenosimo najnovije podatke o stanju priključenosti na sustave javne odvodnje na području cijele Zagrebačke županije. Iz tabelarnog prikaza u nastavku teksta vidljivo je da je oko 43% stanovništva Zagrebačke županije priključeno na sustav odvodnje, dok je kod preostalih 57% stanovništva odvodnja otpadnih voda riješena putem sabirnih jama ili individualnih septičkih jama.

Postorna jedinica	Postotak priključenosti stanovništva na sustav odvodnje (%)
<i>Općine</i>	
Bedenica	0
Bistra	0
Brckovljani	0
Brdovec	29
Dubrava	23
Dubravica	0
Farkaševac	0
Gradec	0
Jakovlje	0
Klinča Sela	0
Kloštar Ivanić	68
Krašić	31
Krvarsko	0
Križ	46
Luka	0
Marija Gorica	0

Orle	0
Pisarovina	0
Pokupsko	0
Preseka	0
Pušća	0
Rakovec	0
Rugvica	0
Stupnik	0
Sveta Nedjelja	55
Žumberak	0
<i>Gradovi</i>	
Dugo Selo	67
Ivanić Grad	52
Jastrebarsko	38
Samobor	51
Sveti Ivan Zelina	17
Velika Gorica	65
Vrbovec	43
Zaprešić	79
Županija ukupno	43%

Izvor: Prilog mjesečnika "Hrvatska vodoprivreda" (Hrvatske vode, ožujak 2004.)

Navedeni podaci o postotku priključenosti stanovništva na sustav odvodnje u gradovima i općinama Zagrebačke županije grafički su obrađeni u Županijskom zavodu i prikazani na sljedećoj karti:

Slika 19. Postotak priključenosti na sustave javne odvodnje na području Zagrebačke županije
Izvor: Prilog mjesečnika "Hrvatska vodoprivreda" (Hrvatske vode, ožujak 2004.); obrada: Županijski zavod, 2004.

Zaštita voda

Sukladno Zakonu o vodama ("Narodne novine" broj 107/95, 20/96), osnovni dokumenti na temelju kojih se gospodari i upravlja vodama su Vodnogospodarska osnova Hrvatske, te vodnogospodarske osnove i planovi slivnih područja. S aspekta zaštite voda, najznačajniji dokument je Državni plan za zaštitu voda ("Narodne novine" broj 08/99), kojim se, među ostalim, propisuje i donošenje niže (županijske) razine planova zaštite voda.

U cilju rješavanja cjelokupne problematike zaštite voda na području Zagrebačke županije, u tijeku je izrada Studije zaštite voda Zagrebačke županije, koja će biti podloga za donošenje Plana zaštite voda od onečišćenja Zagrebačke županije. Studija će, prema projektom zadatku, obuhvatiti:

- Analizu postojećeg stanja zaštite voda cjelokupnog prostora Zagrebačke županije koja uključuje prikupljanje podataka i podloga kojima je neophodno sagledati sve postojeće resurse (sustave odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, uključujući sustave za industrijske otpadne vode; organizacijske aspekte komunalnog sektora u Zagrebačkoj županiji; financijske aspekte vezane uz mogućnosti investiranja; aspekte zaštite okoliša, a poglavito stanje vodnih resursa);

- Koncept dugoročnog razvoja zaštite voda prostora Zagrebačke županije koji uključuje provedbu svih potrebnih analiza sagledavajući sve resurse, a prioritetno: analizu i verifikaciju postojeće, a još neostvarene relevantne projektno-tehničke dokumentacije; izradu detaljne idejne dokumentacije tamo gdje ona ne postoji; prijedloge i analize vezane uz organizacijske aspekte komunalnog sektora u Zagrebačkoj županiji; financijske aspekte s uključenim tehničko-ekonomskim analizama alternativnih rješenja; analize i predvidive učinke s aspekta zaštite okoliša;

- Prijedlog prvog stupnja razvoja zaštite voda u Zagrebačkoj županiji, temeljen na svim, u prethodnim točkama opisanim analizama;

- Zaključke i preporuke za provođenje zaštite voda na prostoru Zagrebačke županije u dugoročnom planskom razdoblju s prijedlogom prvog stupnja razvoja zaštite voda.

Nositelj izrade studije je Hidroprojekt-Consult d.o.o. iz Zagreba. Rezultati Studije trebali bi se ugrađivati u prostorne planove područja Zagrebačke županije kao i razvojne planove Hrvatskih voda, te biti osnovna podloga za izradu Županijskog plana zaštite voda.

Na kraju naglasimo da su Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije, mjere zaštite voda prepoznate kao prioritetne aktivnosti na prostoru Zagrebačke županije, te da je cjelovito razrađen sustav njihova provođenja – u smislu načina provođenja, subjekata, rokova i izvora financiranja.

Energetski sustav

Elektroopskrba

Smjernice razvitka proizvodnje i prijenosa energije definirane su u dokumentu Strategija razvitka Republike Hrvatske "Hrvatska u 21. stoljeću" – Energetska strategija ("Narodne novine" broj 38/02), kojom se naglašava rekonstrukcija i modernizacija postojećih energetskih postrojenja prijenosa i proizvodnje, uz uvjet da se u razmatranju novih proizvodnih objekata prvenstveno razmotre ona postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije (vjetar, sunce, biomase, mala postrojenja) i koja je lako spojiti na postojeću prijenosnu mrežu. Energetska strategija za razdoblje 2003.–2006. ne predviđa gradnju kapitalnih ener-

getskih objekata, osim HE Podsused koja se nalazi na području Zagrebačke županije.

Osnovni energetski sustav je električna energija kojom se opskrbljuje oko 95% korisnika u Republici Hrvatskoj, što je zadovoljavajuće. Međutim, stanje građevina za elektroopskrbu je različito, a time i stanje opskrbljenosti električnom energijom. Unutar Zagrebačke županije još uvijek postoje područja u kojima je infrastruktura pojedinih distribucijskih područja tehnički zastarjela uz nedovoljan broj trafostanica, što uzrokuje pad napona i neredovitu opskrbu (primjerice općine Krašić, Žumberak, Jastrebarsko, Rakovec, Farkaševac, Kloštar Ivanić, Orle i Brckovljani).

Plinoopskrba

Obilježje plinskog distributivnog sustava na području Zagrebačke županije je nepovezanost većeg broja distribucijskih mreža, odnosno prstena oko većih naselja. Stupanj prosječne opskrbljenosti plinom povećao se u odnosu na proteklo razdoblje, s obzirom da su uložena znatna sredstva u plinifikaciju naselja. U nastavku dajemo okvirni pregled stanja plinifikacije u općinama i gradovima Zagrebačke županije, prema dostupnim podacima iz izvješća o stanju u prostoru, te iz prostornih planova uređenja (donesenih i u izradi).

- Općine i gradovi u kojima je u većini naselja izvedena plinska mreža: Dugo Selo, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec, Zaprešić, Bedenica, Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubrava, Gradec, Jakovlje, Luka, Marija Gorica, Pušća, Rugvica.

- Općine i gradovi u kojima je djelomično izvedena plinska mreža odnosno plinifikacija je u tijeku: Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Velika Gorica, Dubrava, Farkaševac, Kloštar Ivanić, Križ, Preseka, Rakovec, Stupnik, Sveta Nedjelja.

- Općine i gradovi u kojima nema izvedene plinske mreže: Klinča Selo, Krašić, Kravarsko, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Žumberak.

5.4. Zaštita prirodnih vrijednosti

Prostornim planom Zagrebačke županije valorizirani su Zakonom zaštićeni dijelovi prirode, kao i evidentirani (za zaštitu Zakonom predloženi) dijelovi prirode, te predloženi uvjeti njihova daljnjeg korištenja. Također su prepoznati i u Planu valorizirani dijelovi prirode koji će se štiti odredbama prostornog plana. To su osobito vrijedni predjeli – prirodni i kulturni krajobrazi, na kojima se posebnim odredbama ograničava i usmjerava izgradnja, ali i svaki drugi zahvat u prostoru. Prostornim planovima uređenja gradova i općina određuje se njihova detaljna namjena te mjere zaštite navedenih prirodnih vrijednosti.

U proteklom je dvogodišnjem razdoblju na području Zagrebačke županije zaštićeno jedno novo, osobito vrijedno prirodno područje, u kategoriji zaštićenog krajolika. Riječ je o području Turopoljskog luga i vlažnih livada uz rijeku Odru, koje se nalazi na području Grada Velike Gorice i Općine Orle. Županijska skupština Zagrebačke županije donijela je Odluku o proglašenju Turopoljskog luga i vlažnih livada uz rijeku Odru zaštićenim krajolikom 12. svibnja 2003. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 9/03).

U listopadu 2003. godine izašao je, međutim, novi Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03), prema kojem "zaštićeni dijelovi prirode proglašeni na temelju Zakona iz 1994. zaštićenim krajolikom postaju značajni krajobrazi". Sukladno novom Zakonu, opisat ćemo u nastavku navedeno područje kao značajni krajobraz.

Turopoljski lug i vlažne livade uz rijeku Odru – značajni krajobraz

Površina značajnog krajobraza je 3.340,38 ha. Turopoljski lug smješten je u nizini zapadnog Posavlja i to tride-

setak kilometara jugoistočno od Zagreba i oko pet kilometara od Velike Gorice, a proteže se prosječno oko četiri kilometra jugozapadno od rijeke Save na prostoru romboidnog oblika dimenzija 22 × 8 km.

Slika 20. Lokalitet Turopoljskog luga i vlažnih livada uz rijeku Odru.

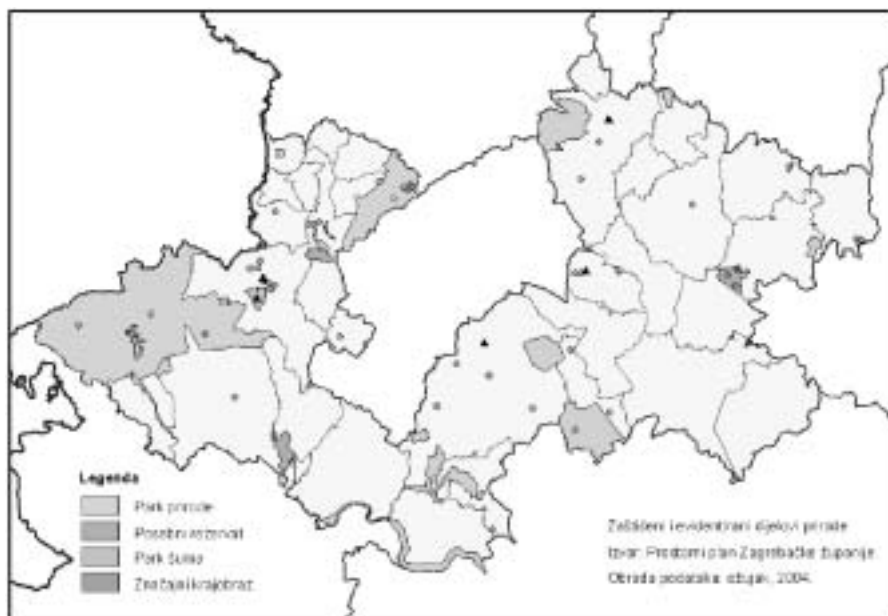
Izvor: Fotodokumentacija Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, 2003.

Na ovom se području razlikuju tri cjeline. To su još uvijek očuvani kompleks poplavnih šuma hrasta lužnjaka – Turopoljski lug, zatim vlažne livade uz rijeku Odru te prirodni tok rijeke Odre. Ova staništa se osobito ističu brojnošću i raznolikošću vrsta ptica – u njima obitava oko 220 vrsta ptica, a od onih najugroženijih treba istaknuti kosca (*Crex crex*) koji se gnijezdi na vlažnim livadama uz Odru. Ove livade predstavljaju jedno od deset prirodnih europskih gnjezdilišta ove vrste. U bogatoj fauni Turopljskog luga, uz ptice kao što su orao štekavac, crna žuna, sova jastrebača i dr., značajno mjesto imaju i sisavci kao što su šišmiši i alpski voluharić. Rijeka Odra, osim što je nužna za održanje ovih staništa koja prije svega ovise o režimu podzemnih i poplavnih voda, također se odlikuje i vrijednom ihtiofaunom.

Tako su danas, na području Zagrebačke županije, zaštićene ukupno trideset i dvije prirodne vrijednosti, su-

kladno Zakonu o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03). Zaštita je provedena u kategorijama parka prirode, posebnog rezervata, značajnog krajobraza, park šume, spomenika prirode i spomenika parkovne arhitekture. Još toliko prirodnih vrijednosti prepoznato je u Prostornom planu Županije i predloženo za zaštitu temeljem navedenog Zakona. Prostorni raspored zaštićenih i evidentiranih prirodnih vrijednosti na području Zagrebačke županije prikazan je na slici 21. Površinom veća područja prikazana su poligonom, a manja točkastim simbolom.

Detaljan opis, uvjeti korištenja i lokacije zaštićenih i evidentiranih dijelova prirode, kao i prirodnih i kultiviranih krajobraza, vidljivi su u Prostornom planu Zagrebačke županije. Ukupna površina svih zaštićenih i evidentiranih dijelova prirode na području Zagrebačke županije iznosi visokih 13,45%, dok je za Hrvatsku prosjek 10,36%. Standard Europske Unije iznosi 15%.

Slika 21: Prostorni raspored zaštićenih i evidentiranih prirodnih vrijednosti u Zagrebačkoj županiji. Izvor: Prostorni plan Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/02).

Županijska je skupština u proteklom razdoblju donijela i Odluku o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 6/03). Djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenih dijelova prirode na području Zagrebačke županije, osim zaštićenih dijelova prirode koji se nalaze na prostoru parkove prirode. Za zaštitu, održavanje i promicanje parkova prirode osnovane su već ranije (1999. godine) JU Park prirode Medvednica i JU Park prirode Žumberak-Samoborsko gorje. Za parkove prirode, međutim, još nisu izrađene stručne podloge koje inventariziraju i kartiraju biološku raznolikost područja, a nisu izrađeni ni planovi upravljanja. Zakonom propisani prostorni planovi parkova prirode još su u izradi: Prostorni plan Parka prirode Medvednica nalazi se pred javnom raspravom, a Prostorni plan Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje u početnim je fazama izrade.

Županijsko poglavarstvo donijelo je u travnju 2002. godine Mjere zaštite za spomenik prirode – rijetki primjerak drveća: hrast lužnjak u dvorištu škole u Rakitovcu, radi njegove zaštite, očuvanja i promicanja. Odluka o proglašenju spomenikom prirode objavljena je 2001. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 22/01), a Mjere zaštite objavljene su u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 7/02.

Na razini Države započela je izrada Preliminarne nacionalne ekološke mreže, kao dio sveeuropske ekološke mreže. Svrha joj je dugoročno očuvanje ekoloških sustava staništa, vrsta i krajobraza europske važnosti.

5.5. Zaštita kulturnih dobara

Dokumenti prostornog uređenja, temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99 i 151/03), obavezno sadrže podatke iz konzervatorske podloge sa sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana. Konzervatorsku podlogu utvrđuje nadležno tijelo – Konzervatorski odjel Ministarstva kulture na čijem se području kulturna dobra nalaze. Konzervatorska podloga sadrži opće i posebne uvjete zaštite i očuvanja kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana. Dokument prostornog uređenja može se donijeti samo uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela kojom se potvrđuje da je sukladan konzervatorskoj podlozi ili utvrđenom sustavu mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara.

Za potrebe izrade Prostornog plana Zagrebačke županije izrađena je, u svibnju 2000. godine, konzervatorska podloga pod nazivom: "Studija zaštite kulturne baštine Zagrebačke županije" (Ministarstvo kulture – Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu). Provedena analiza i valorizacija kulturne baštine na području Županije u okviru izrade ove studije rezultirala je listom prijedloga samo najviših kategorija, uzimajući u obzir njihov doprinos i značenje u kulturnoj, umjetničkoj, arhitektonskoj, urbanističkoj i etnološkoj topografiji.

Prostornim planom Zagrebačke županije određene su, tako, mjere za očuvanje kulturno-krajobraznih cjelina te opće mjere zaštite nepokretnih kulturnih dobara nacionalnog i regionalnog značaja. Navedene mjere zaštite, kao i popis zaštićenih, preventivno zaštićenih i za zaštitu predloženih kulturnih dobara na prostoru Županije, ujedno su i smjernica za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina u kojima, osim navedenih, treba prikazati i kulturna dobra lokalnog značaja, kao i uvjete njihova korištenja, odnosno mjere zaštite.

U ovom ćemo izvješću dati pregled izrade konzervatorskih podloga za one prostorne planove čije je donošenje u nadležnosti općina i gradova, a na koje suglasnost u postupku donošenja izdaje nadležni Ured državne uprave, odnosno mišljenje Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Stanje izrade konzervatorskih podloga za potrebe izrade prostornih planova uređenja općina i gradova na području Zagrebačke županije je zadovoljavajuće. Od 34 jedinice lokalne samouprave njih 25 ima izrađenu konzervatorsku podlogu za Prostorni plan uređenja. To su gradovi Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić i općine: Bedenica, Bistra, Brdovec, Dubrava, Dubravica, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Kloštar Ivanić, Križ, Luka, Marija Gorica, Pisarovina, Preseka, Pušća, Rakovec i Sveta Nedjelja.

Od toga je 6 Planova doneseno uz suglasnost Ministarstva kulture (Jastrebarsko, Vrbovec, Marija Gorica, Pušća i Pisarovina), a njih 22 je u različitim fazama izrade, odnosno donošenja. Četiri jedinice lokalne samouprave tek su započele sa izradom podloge, odnosno Plana (Brc-kovljani, Rugvica, Kravarsko i Pokupsko), a samo Općina Orle nije započela niti izradu podloge niti izradu Plana. U posebnu skupinu možemo svrstati pet jedinica lokalne samouprave koje su Prostorni plan uređenja donijele prije i tijekom 2000. godine, a koji je, dakle, izrađen prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara iz 1999. godine. Za njih nisu izrađene konzervatorske podloge sukladno novom Zakonu, ali su kod izrade Plana korišteni svi tada dostupni podaci Ministarstva kulture. Riječ je o općinama Žumberak, Krašić, Klinča Sela i Stupnik te o Gradu Samoboru (za koji je u tijeku izrada novog prostornog plana, a konzervatorska je podloga za Plan izrađena).

Nešto je lošija situacija sa konzervatorskim podlogama za izradu generalnih urbanističkih planova i urbanističkih planova uređenja. U Zagrebačkoj županiji izrađene su tek dvije podloge i to za Generalni urbanistički plan gradova Samobor i Velika Gorica. Za UPU središnjeg naselja Jastrebarsko podloga je u izradi, a za gradove Zaprešić i Vrbovec tek se priprema njezina izrada. Ako uzmemo u obzir činjenicu da je Zakonom o prostornom uređenju i Prostornim planom Zagrebačke županije propisana obveza izrade četrdesetak urbanističkih planova na području Zagrebačke županije, tada je jasno da veliki posao na izradi kako planova, tako i njihovih konzervatorskih podloga, tek predstoji.

Na grafičkom prikazu dajemo pregled izrade konzervatorskih podloga za sve navedene prostorne planove na području Zagrebačke županije. Stanje izrade ažurirano je u travnju 2004. godine.

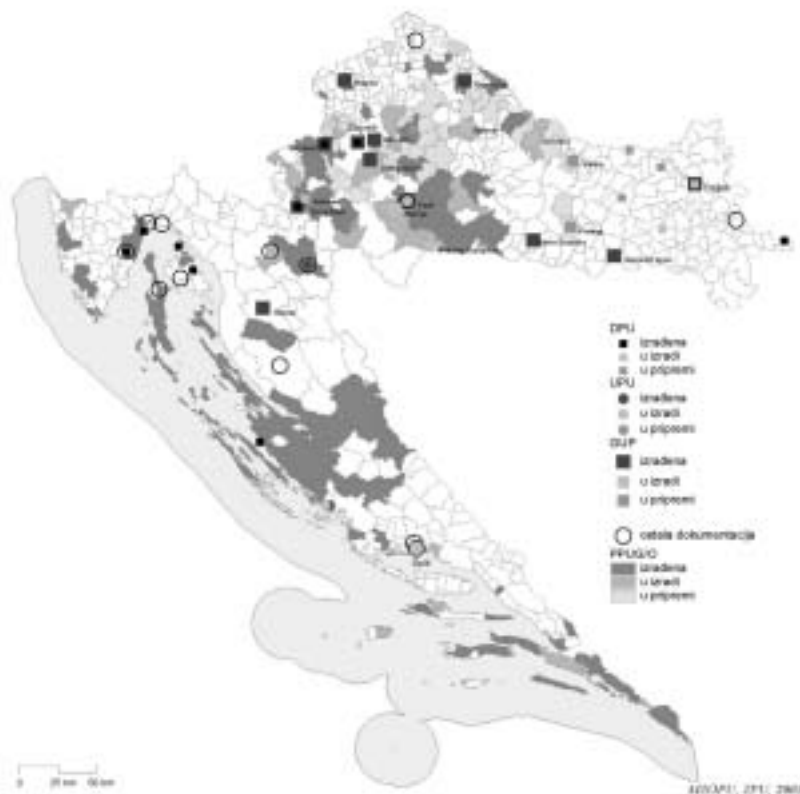
Stanje izrade konzervatorskih podloga na prostoru Zagrebačke županije usporedit ćemo, u nastavku, sa stanjem izrade na prostoru čitave Republike Hrvatske. U tu svrhu koristimo podatke iz netom dovršenog Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske, koje je izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u prosincu 2003. godine. U poglavlju Zaštita kulturnih dobara navedenog Izvješća daje se pregled izrade konzervatorskih podloga za gradove, općine i naselja na područje Republike Hrvatske. Podaci su pribavljeni od Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, 2002. godine. Navodi se da su, od 1998. godine, konzervatorski odjeli izradili 114 konzervatorskih podloga za dokumente prostornog uređenja, od toga 53 za potrebe izrade PPUO/G, dok ih je 38 u fazi izrade ili pripreme.

Slika 22: Konzervatorska dokumentacija za gradove, općine i naselja u Zagrebačkoj županiji
 Izvor: Dokumentacija Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, travanj 2004.

Iz grafičkog priloga koji slijedi vidljivo je da se Zagrebačka županija nalazi među četiri županije u Hrvatskoj na čijem je području izrađeno ili je u izradi najviše konzervatorskih podloga, što dakako znači i najbolju sustavnu reviziju i revalorizaciju stanja kulturnih dobara u prostoru.

Napominjemo da je od prikupljanja podataka za područje Države do danas protekla već cijela godina, te da je većina podloga na području Zagrebačke županije uz koje stoji oznaka "u izradi" danas izrađena.

Slika 23: Konzervatorska dokumentacija za gradove, općine i naselja u Republici Hrvatskoj
 Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.)

5.6. Zaštita okoliša

Zakonom o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 82/94, 128/99) utvrđena je obveza izrade Programa zaštite okoliša, kao i četverogodišnjeg Izvješća o stanju okoliša za područje županije. Izvješće o stanju okoliša Zagrebačka je županija donijela 1999. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 17/99), a svoj prvi Program zaštite okoliša krajem 2003. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 20/03). Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša izrađuje drugo Izvješće o stanju okoliša na području Zagrebačke županije.

Program zaštite okoliša

Program zaštite okoliša Zagrebačke županije izrađen je i donesen u proteklom dvogodišnjem razdoblju. Javno nadmetanje za izradu Programa provedeno je u rujnu 2002. godine, a Ugovor o izradi sklopljen s najpovoljnijim ponuditeljem, tvrtkom Oikon d.o.o. iz Zagreba, u prosincu 2002. godine. Program je izrađen na temelju Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o otpadu ("Narodne novine" broj 34/95), te usuglašen sa Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja za okoliš ("Narodne novine" broj 46/02). Pri izradi je korišteno Izvješće o stanju okoliša, sva važeća prostornoplanska dokumentacija, kao i prihvaćene studije i elaborati zaštite okoliša izrađeni za područje Županije. Kontaktirana je većina subjekata zaštite okoliša na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini, te održani radni sastanci u većini upravnih odjela Zagrebačke županije. Koordinaciju izrade Programa zaštite okoliša vodio je Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije utvrđene su mjere zaštite okoliša u skladu s regionalnim i lokalnim obilježjima, a posebno:

- stanje onečišćenja okoliša po sastavnim dijelovima i prostornim cjelinama,
- mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćavanja okoliša,
- subjekti koji su dužni provoditi mjere i ovlaštenja u svezi s provođenjem mjera zaštite okoliša,
- smjernice i mjere za očuvanje i unapređenje zaštite okoliša,
- način provođenja interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćavanja okoliša,
- rokovi za poduzimanje pojedinih mjera,
- izvori financiranja za provođenje pojedinih mjera i procjena visine potrebnih sredstava.

U okviru Programa zaštite okoliša, a sukladno članku 8. Zakona o otpadu, utvrđene su i mjere postupanja s otpadom koje sadrže osobito:

- mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada,
- mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja,
- program odvojenog skupljanja opasnog otpada,
- gradnju građevina namijenjenih skladištenju, obradivanju ili odlaganju otpada,
- mjere saniranja odlagališta otpada i otpadom onečišćenog tla,
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom,
- izvore i visinu financijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera,
- rokove za izvršenje utvrđenih mjera.

U posebnom poglavlju Programa izdvojene su prioritetne mjere kojima će se u sljedećem četverogodišnjem razdoblju na najučinkovitiji i najdjelotvorniji način una-

prijediti sustav zaštite okoliša i stanje okoliša Zagrebačke županije. Od petnaestak prioritetnih mjera za ovo ćemo Izvješće izdvojiti sljedeće:

1. Mjere koje se odnose na zaštitu voda u Zagrebačkoj županiji (izrada i donošenje Županijskog plana zaštite voda, izrada uređaja za tretman otpadnih voda, mjere veza ne uz zaštitu podzemnih voda, mjere smanjivanja onečišćenja najugroženijih vodotoka; Črnc, Lonja i dr.),
2. Mjere za uspostavu cjelovitog i funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom na području Zagrebačke županije,
3. Mjere zaštite okoliša pri eksploataciji mineralnih sirovina,
4. Unapređenje prometnog sustava,
5. Racionalno korištenje prostora i rješavanje problema neplanske izgradnje,
6. Izrada Županijskog plana intervencija,
7. Uspostava bliže suradnje s Gradom Zagrebom i drugim susjednim županijama, kao i suradnje među svim segmentima sustava,
8. Izrada lokalnih programa zaštite okoliša – za područje općina i, osobito, gradova Zagrebačke županije, ali i za uža područja ili područja posebnih obilježja.

Detaljan prikaz realizacije ovih i drugih mjera zaštite okoliša, kao i prikaz stanja okoliša u protekle četiri godine, dati će se u novom, za ovu godinu planiranom, Izvješću o stanju okoliša na području Zagrebačke županije.

Studija međuutjecaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec

Jedna od najvažnijih mjera zaštite okoliša na području Zagrebačke županije svakako je zaštita podzemnih voda, kao strateškog resursa Županije i šire regije. Prostornim planom Zagrebačke županije prepoznat je širi prostor potencijalnog vodocrpilišta Črnkovec kao prostor izuzetne vrijednosti za područje Županije (i Grada Zagreba), ali i prostor sa najviše potencijalnih konflikata između postojećih sadržaja i planiranih zahvata. Stoga je Županijskim prostornim planom određena obveza izrade najprije Studije međuutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec, a potom i Prostornog plana posebnih obilježja za navedeni prostor.

Izrada Studije međuutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec započela je početkom 2004. godine, nakon provedenog javnog nadmetanja po kojem je za izrađivača odabrana tvrtka Ekonerg – intitut za energitiku i zaštitu okoliša d.o.o. iz Zagreba.

Studija će cjelovito sagledati moguće međusobne utjecaje postojećih sadržaja i Prostornim planom Zagrebačke županije planiranih zahvata na ovom prostoru tijekom njihovog korištenja i nakon prestanka korištenja, njihove pojedinačne utjecaje na okoliš, ocijeniti prihvatljivost utjecaja te ponuditi najprikladnije moguće varijante rješenja usuglašavanja i smještaja sadržaja i zahvata na ovom području uz poštivanje mjera zaštite okoliša, koje proizilaze iz posebnih zakona, propisa i uvjeta iz Odredbi Prostornog plana Zagrebačke županije.

Osim navedenih postojećih sadržaja i planiranih zahvata Studija će analizirati i tzv. interesni zahvat – izgradnju druge uzletno – sletne piste Zračne luke Zagreb, koji nije predviđen Prostornim planom Zagrebačke županije. Studijom će se stručno razmotriti i mogućnost realizacije, u smislu potrebe za ovim zahvatom i utjecaji koje bi takav zahvat imao.

I na kraju, Studija će uzeti u obzir i utjecaje zagađivača izvan obuhvata – odlagalište otpada Jakuševac i ranžirni kolodvor, koji se nalaze sjeverozapadno od promatranog

obuhvata na području Grada Zagreba, te odnos grada Velike Gorice, kao urbane cjeline, i postojećih sadržaja, planiranih i interesnih zahvata.

Slika 24: Prikaz planiranih i interesnih sadržaja na prostoru vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb
Izvor: Dokumentacija Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, 2003.

Studija zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije

Sljedeća se jednako važna mjera zaštite okoliša odnosi na uspostavu cjelovitog i funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom na području Zagrebačke županije. Prostornim planom Zagrebačke županije određena je obveza izrade Studije zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije koja će "cjelovito obraditi uvjete postupanja s otpadom (prikupljanje, obradu, skladištenje i odlaganje komunalnog i inertnog tehnološkog otpada, kao i prikupljanje, obradu i skladištenje opasnog otpada) za područje cijele Županije. Studija treba obraditi količine i vrste otpada, tehnologiju obrade i vrednovati prirodne uvjete (geološke, hidrološke, pedološke i druge), predložiti moguće lokacije odlagališta, te procijeniti prihvatljivost postojećeg načina zbrinjavanja opasnog otpada, uvažavajući posebne zakone i propise te uvjete iz Odredbi Prostornog plana Zagrebačke županije".

Izrada Studije započela je krajem 2002. godine, nakon provedenog Javnog nadmetanja i sklapanja ugovora s najpovoljnijim ponuditeljem, tvrtkom Ekonerg holding d.o.o. iz Zagreba. Opseg i sadržaj Studije temeljeni su na odredbama Zakona o otpadu, Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Zagrebačke županije.

Pri izradi navedene Studije izrađivač je, osim gore navedene zakonske regulative i prostornoplanske dokumentacije, koristio još i Prijedlog Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Nacionalnu strategiju zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš, Zakon o zaštiti okoliša, kao i druge propise i odluke koji iz tih zakona proizlaze. Također su korišteni svi važeći prostorni planovi uređenja općina i gradova na području Zagrebačke županije, planovi u izradi, studije, projekti i druga dokumentacija izrađena za odlagališta otpada na području Županije.

Izrađivač je kontaktirao subjekte nadležne za postupanje s otpadom na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini. Radni sastanci održani su sa predstavnicima jedinica lokalne samouprave i komunalnih poduzeća na području Zagrebačke županije. Koordinaciju izrade Studije vodio je Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Studijom zbrinjavanja otpada na području Zagrebačke županije obrađeni su, prvi puta za područje čitave Zagrebačke županije, svi oblici postupanja s otpadom – za svaku kategoriju otpada (komunalni, industrijski, opasni) i za svaku vrstu postupanja posebno (obrada, skladištenje, odlaganje). Studijom su, također, nakon procjene postojećeg stanja i detaljnih prostornih analiza, predložene nove potencijalne lokacije za gospodarenje otpadom na području Zagrebačke županije.

Studija predlaže koncept sustavnog gospodarenja otpadom, usklađen sa strateškim usmjerenjima cjelovitog gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, čija je bitna značajka uspostava Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) kao središnjeg županijskog prostora za gospodarenje komunalnim i neopasnim industrijskim otpadom (predobrada, obrada i odlaganje), te sabirnog mjesta za skladištenje i razvrstavanje opasnog otpada. Sukladno Strategiji prostornog uređenja RH, potencijalne lokacije za odlaganje opasnog otpada istražiti će se na nivou cijele Hrvatske, i takve se lokacije ovom Studijom ne određuju.

U skladu s navedenim konceptom, Studijom su ponajprije ocijenjene postojeće lokacije odlagališta komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada, kao i lokacije predložene Prostornim planom Zagrebačke županije kao potencijalne buduće lokacije za odlaganje otpada. Izmijenjena polazišta ove Studije u odnosu na polazišta pri izradi Prostornog plana (prije svega se to odnosi na prostorno zahtijevan županijski centar – ukupne površine 30 do 50 ha, ali i na koncept postupnog smanjivanja broja odlagališta u Županiji), zahtijevali su kao ključnu zadaću ove Studije iznalaženje povoljnih, dovoljno velikih zona za uspostavu budućeg centra.

Stoga se pristupilo detaljnoj analizi cjelovitog prostora Županije, temeljenoj ponajprije na geološko-pedološkim, ali i prostorno-planskim kriterijima, što je u konačnici rezultiralo prijedlogom nekoliko novih potencijalnih zona/lokacija za ŽCGO, unutar kojih su predložene moguće mikrolokacije.

6. UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU

6.1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

Na temelju Zakona o prostornom uređenju, kao i Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostornim je planom Zagrebačke županije utvrđena potreba izrade sljedećih dokumenata prostornog uređenja na području Zagrebačke županije:

- prostornih planova područja posebnih obilježja,
- prostornih planova uređenja gradova i općina,
- generalnih urbanističkih planova,
- urbanističkih planova uređenja,
- detaljnih planova uređenja.

Prostorne planove područja posebnih obilježja treba izraditi za:

- Park prirode Medvednica,
- Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje,
- Područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb.

Prostorne planove uređenja gradova ili općina treba izraditi za sve gradove i općine na području Zagrebačke županije.

Generalne urbanističke planove treba izraditi za:

- grad Samobor,
- grad Veliku Goricu,
- grad Zaprešić.

Urbanističke planove uređenja treba izraditi za:

- gradove Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Sveti Ivan Zelina i Vrbovec,
- središnja naselja svih općina.

Urbanističke planove uređenja ili detaljne planove uređenja treba izraditi za:

- prostore namijenjene eksploataciji mineralnih sirovina,
- prostore građevinskih područja izdvojene namjene površine veće od 25 ha i
- prostore športsko – rekreacijske namjene površine veće od 25 ha.

6.2. Potreba izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja u nadležnosti Zagrebačke županije

U sljedećem se dvogodišnjem razdoblju predviđa izrada Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, s ciljem dopune prostornoplanskih rješenja zbrinjavanja otpada i eksploatacije mineralnih sirovina, kao i izmjena i dopuna odredbi za provođenje, koje će se temeljiti na spoznajama aktualiziranim tijekom praćenja i stručno-savjetodavne suradnje na izradi prostornih planova uređenja općina i gradova u Zagrebačkoj županiji.

Izmjene i dopune prostornih planova (bivših) općina u manjem će se obimu i dalje provoditi, sukladno člancima 57. i 63. Zakona o prostornom uređenju. Izmjene i dopune navedenih prostornih planova donosi Županijska skupština.

6.3. Potreba izrade studija i stručnih podloga potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja u nadležnosti Županije

Za potrebe izrade novih dokumenata prostornog uređenja u nadležnosti Županije, kao i za potrebe izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, potrebno je dovršiti izradu sljedećih studija i stručnih podloga, čija je koordinacija u nadležnosti Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša:

- Studija međutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec,
- Izvješće o stanju okoliša Zagrebačke županije (2. izvješće),
- Plan intervencija u zaštiti okoliša Zagrebačke županije,
- Studije i stručne podloge za čijom će se izradom, eventualno, ukazati potreba pri izradi Prostornog plana Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje.

Za potrebe izrade navedenih prostornih planova koristit će se i podaci iz studija i stručnih podloga čiju će koordinaciju voditi drugi upravni odjeli u Zagrebačkoj županiji, a Županijski će zavod surađivati pri izradi. Riječ je, prije svega, o sljedećim studijama i stručnim podlogama:

- Studija društveno-gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na prostoru Zagrebačke županije,
- Studija razvoja turizma Zagrebačke županije,
- Studija odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,
- Studija zaštite voda Zagrebačke županije,
- Plan zaštite voda Zagrebačke županije.

Županijski zavod, u okviru uspostave geografsko-informatičkog sustava prostornog uređenja i zaštite okoliša, treba nastaviti s objedinjavanjem i ažuriranjem svih vrsta prostornih podataka koji se odnose na područje Zagrebačke županije. To podrazumijeva, osim prikupljanja i metodološkog sređivanja prostornoplanskih dokumenata i dokumenata praćenja stanja u prostoru, još i prikupljanje svih vrsta studija, stručnih podloga, projekata, kartografskih podloga i snimaka relevantnih za stanje u prostoru Zagrebačke županije.

7. ZAKLJUČAK

Na kraju ovog Izvješća o stanju u prostoru možemo zaključiti da je, u razdoblju od 2002. do 2004. godine, na području Zagrebačke županije realiziran značajan broj projekata. Riječ je o projektima iz područja gospodarstva, poljoprivrede, turizma, prostornog uređenja, zaštite okoliša, prometne, komunalne i društvene infrastrukture i dr. U ovom smo se Izvješću osvrnuli samo na neke od tih projekata, koji svojom temom dotiču "stanje u prostoru", mada bi, u širem smislu, Izvješće o stanju u prostoru moglo obuhvaćati i brojne druge aktivnosti ostvarene u proteklom razdoblju na području Zagrebačke županije.

I, dok smo u prethodnom Izvješću koristili podatke prilagođene izradi Prostornog plana Zagrebačke županije, a koji su analizirali prostor u duljem vremenskom razdoblju, u ovom smo se Izvješću osvrnuli na nove aktivnosti – realizirane na prostoru Županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju. Tako smo izvijestili o novoj demografskoj slici Županije (na temelju najnovijeg Popisa 2001. i uspoređujući je sa stanjem u Republici Hrvatskoj), zatim o projektima realiziranim na području gospodarstva u protekle dvije godine (s naglaskom na najnoviju strategiju gospodarskog razvoja, projekte u poljoprivredi, šumarstvu i turizmu), izvijestili smo o aktivnostima realiziranim na području prometne i komunalne infrastrukture, zaštite prirodne i kulturne baštine i zaštite okoliša.

Istu smo metodologiju primijenili i kod analize provođenja Prostornog plana Zagrebačke županije, stavivši naglasak na izrađenu i donesenu prostornoplansku dokumentaciju, dokumentaciju praćenja stanja u prostoru, izrađene stručne podloge, studije i projekte – u proteklom dvogodišnjem razdoblju. Iz Izvješća je vidljivo da je stanje izrade i donošenja prostornih planova "nove generacije" znatno povoljnije u odnosu na stanje opisano u prethodnom Izvješću; do travnja 2004. godine doneseno je jedanaest prostornih planova uređenja, jedan generalni urbanistički plan i sedamnaest urbanističkih planova uređenja, a znatan broj planova u nekoj je od faza izrade i donošenja. U izradi su i dva prostorna plana područja posebnih obilježja – to su planovi parkova prirode Medvednica i Žumberak–Samoborsko gorje.

Posebno poglavlje posvećeno je realizaciji Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje od 2002. do 2004. godine. Najveći broj obveza utvrđenih Programom mjera realiziran je u cijelosti, a tek se manji broj prenosi u sljedeće dvogodišnje razdoblje. U tijeku je izrada svih prostornih planova utvrđenih Programom mjera, osim Prostornog plana područja posebnih obilježja za prostor vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb. Za to je područje, međutim, u tijeku izrada Studije međuutjecaja, na temelju koje će se u sljedećem razdoblju prići i izradi navedenog Plana. Izrada izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije također se prenosi u sljedeće razdoblje, jer se dopuna prostornoplanskih rješenja zbrinjavanja otpada i eksploatacije mineralnih sirovina također treba temeljiti na prethodno izrađenim i utvrđenim studijama i stručnim podlogama.

Na temelju ovog Izvješća izrađuje se Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za sljedeće dvogodišnje razdoblje. Program mjera donosi, temeljem Zakona o prostornom uređenju, Županijska skupština Zagrebačke županije, a potom se objavljuje u "Glasniku Zagrebačke županije". Objavljeni Program mjera bit će tako dostupan svim jedinicama lokalne samouprave za njihove potrebe, a jedan primjerak usvojenog Izvješća i

donesenog Programa mjera Zavod će, temeljem navedenog Zakona, dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Po donošenju i objavi navedenih dokumenata, oni će biti dostupni korisnicima i putem Interneta, na službenim stranicama Zagrebačke županije: www.zagrebacka-zupanija.hr.

13 Na temelju članka 11. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98 i 61/00 i 32/02), članka 19. Statuta Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 16/01) i članka 63. Poslovnika Županijske skupštine Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 18/01), Županijska skupština Zagrebačke županije na 30. sjednici održanoj 30. lipnja 2004. godine donijela je

PROGRAM MJERA

ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2004.–2006. GODINE

I. OPĆE ODREDBE

- 1 -

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Zagrebačke županije za razdoblje 2004.–2006. godine (u nastavku teksta: Program mjera) temelji se na Izvješću o stanju u prostoru za područje Zagrebačke županije za razdoblje 2002.–2004. godine (u nastavku teksta: Izvješće).

Izvješće sadrži analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata prostora, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom i na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, kao i druge elemente od važnosti za prostor Zagrebačke županije.

- 2 -

Programom mjera određuje se potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja, potreba izrade i pribavljanja podataka, stručnih podloga, kartografskih podloga ili drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja, kao i druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

- 3 -

Za područje Zagrebačke županije do sada su donesena dva Programa mjera: prvi Program mjera donijela je Županijska skupština 18. veljače 1999. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 4/99), a drugi 22. travnja 2002. godine ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 8/02).

II. TEMELJNA ODREĐENJA PROGRAMA MJERA

- 4 -

Zagrebačka županija ovim Programom mjera osigurava provođenje politike prostornog uređenja, temeljene na zakonskim načelima, a sukladno Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 50/99), Prostornom planu Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 3/02), te Izvješću o stanju u prostoru Zagrebačke županije.

Učinkovitost prostornog uređenja osigurat će se donošenjem potrebnih dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata određenih posebnim propisima.

Dokumentima prostornog uređenja utvrdit će se svrhovita organizacija, korištenje i namjena površina, kao i mjerila i smjernice za uređenje i zaštitu prostora na području Zagrebačke županije.

- 5 -

Zagrebačka je županija, prema svojim globalnim geoprometnim karakteristikama, valorizirana u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske kao prostor križanja europskih i regionalnih prometnih pravaca, na kojem je smješteno i važno prometno čvorište: Zračna luka Zagreb. U njoj se također nalazi i važan prsten gradova srednje veličine oko Zagreba, te mreža malih gradova kao osnova za unapređenje prostorno razvojne strukture policentričnog tipa, ali i znatan dio ruralnog te zaštićenog područja prirode.

Izradom i donošenjem Prostornog plana Zagrebačke županije, u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, Zagrebačka je županija stvorila prostorne i druge uvjete za gospodarski i društveni razvitak na osnovi valorizacije svog geoprometnog položaja na razini države.

- 6 -

U Prostornom planu Zagrebačke županije posebno je razmotren i određen položaj Županije u odnosu na prometne i infrastrukturne koridore od državnog značaja s priključenjem na iste.

Sačinjena je detaljna analiza dosadašnjeg razvoja gospodarskih kapaciteta. Uvažavajući nove društveno-gospodarske odnose i tržišne zakonitosti, planiran je prostorni razvitak primjeren tim odnosima i zakonitostima.

Na području zaštite prostora poseban je interes iskazan prema zaštiti okoliša, te zaštiti i uređenju prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina.

- 7 -

S ciljem osiguranja kvalitetne izrade i provođenja dokumenata prostornog uređenja na području Zagrebačke županije, uspostaviti će se geografsko-informatički sustav s bazom podataka temeljenom na dokumentima prostornog uređenja, dokumentima praćenja stanja u prostoru, kao i drugim dokumentima relevantnim za stanje u prostoru Zagrebačke županije.

III. POTREBA IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

1. Potreba izrade i donošenja novih dokumenata prostornog uređenja

1.1. Prostorni plan Parka prirode "Žumberak-Samoborsko gorje"

- 8 -

Člankom 180. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03), člankom 21. Zakona o prostornom uređenju, te Odredbama za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije propisana je obveza izrade prostornih planova područja posebnih obilježja za parkove prirode.

Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora na sjednici 28. svibnja 1999. donio je Zakon o proglašenju Žumberka i Samoborskog gorja parkom prirode ("Narodne novine" broj 58/99).

- 9 -

Nositelj i koordinator izrade Prostornog plana Parka prirode "Žumberak-Samoborsko gorje" je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Ovim se Programom mjera utvrđuje nastavak započete izrade i postupka donošenja navedenog prostornog plana.

- 10 -

Prostornim planom Parka prirode "Žumberak-Samoborsko gorje" utvrdit će se, s obzirom na zajednička prirodna i kulturna obilježja, temeljna organizacija prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te po potrebi obveza izrade detaljnih planova uređenja za njegova uža područja.

- 11 -

Izrada i donošenje Prostornog plana Parka prirode "Žumberak-Samoborsko gorje" provodit će se sukladno Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" broj 106/98, 39/04) i Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova ("Narodne novine" broj 101/98).

U skladu s ovim podzakonskim aktima izradit će se Nacrt prijedloga Plana i provesti prethodne rasprave, potom slijedi izrada Prijedloga plana, javna rasprava, izrada izvješća o javnoj raspravi, pribavljanje mišljenja predstavničkih tijela općina i gradova s područja Parka prirode, izrada i utvrđivanje konačnog prijedloga Plana, pribavljanje suglasnosti od nadležnih tijela državne uprave i na kraju donošenje Plana po Hrvatskom Saboru.

1.2. Prostorni plan Parka prirode "Medvednica"

- 12 -

Zapadni dio Medvednice zaštićen je 1981. godine u kategoriji parka prirode, Zakonom o njegovu proglašenju ("Narodne novine" broj 24/81).

Na području Zagrebačke županije nalazi se tek manji dio ukupne površine Parka prirode (4.593,22 ha od ukupno 22.826 ha), stoga je nositelj izrade, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, povjerilo izradu navedenog prostornog plana Gradskom zavodu za planiranje razvoja grada i zaštitu okoliša Grada Zagreba.

Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije i nadalje će surađivati u njegovoj izradi, prema potrebi i u odgovarajućem opsegu.

1.3. Prostorni plan područja posebnih obilježja za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb

- 13 -

Obveza izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb proizlazi iz Odredbi za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije.

- 14 -

Svrha izrade i donošenja ovog Plana je planersko rješenje složene problematike zaštite podzemnih voda budućeg glavnog vodocrpilišta Zagrebačke županije i Grada Zagreba, proširenje Zračne luke Zagreb, zaštite područja arheološkog nalazišta "Andautonija", zatim cestovnog prometa u funkciji povezivanja šireg prostora na planirani Do-

movinski most na rijeci Savi, zaštite izvorišta rijeke Odre i daljnjeg razvoja postojećih naselja na tom području.

Stručna podloga za izradu Plana bit će Studija međutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec, čija je izrada u tijeku.

- 15 -

Postupak izrade i donošenja Plana naveden je u točki 11. ovog Programa mjera, uz napomenu da ovaj Plan donosi Županijska skupština Zagrebačke županije.

Nositelj izrade ovog Plana je Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije.

1.4. Prostorni planovi uređenja gradova i općina

- 16 -

U sljedećem dvogodišnjem razdoblju predviđa se dovršetak izrade i donošenje prostornih planova uređenja gradova i općina za sve jedinice lokalne samouprave koje još nisu donijele navedeni Plan.

Nositelji izrade ovih dokumenata prostornog uređenja su gradovi i općine Zagrebačke županije uz stručno-savjetodavnu suradnju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije. Dinamika izrade i donošenja ovih prostornih planova određena je Programima mjera gradova i općina.

1.5. Ostali prostorni planovi

- 17 -

Prostornim planom Zagrebačke županije utvrđena je obveza izrade još i sljedećih prostornih planova:

– generalnih urbanističkih planova za gradove Samobor, Veliku Goricu i Zaprešić (od kojih je u prethodnom razdoblju donesen samo generalni urbanistički plan za Veliku Goricu),

– urbanističkih planova uređenja za gradove Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Sveti Ivan Zelina i Vrbovec, te za središnja naselja svih općina,

– urbanističkih planova uređenja ili detaljnih planova uređenja za prostore namijenjene eksploataciji mineralnih sirovina, prostore građevinskih područja izdvojene namjene površine veće od 25 ha i za prostore športsko – rekreacijske namjene površine veće od 25 ha.

Dinamika izrade i donošenja ovih i drugih urbanističkih i detaljnih planova odredit će se Programima mjera gradova i općina.

2. Potreba izrade i donošenja izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

2.1. Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije

- 18 -

U sljedećem se dvogodišnjem razdoblju predviđa izrada Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, s ciljem dopune prostornoplanskih rješenja zbrinjavanja otpada i eksploatacije mineralnih sirovina, kao i izmjena i dopuna odredbi za provođenje, koje će se temeljiti na spoznajama aktualiziranim tijekom praćenja i stručno-savjetodavne suradnje na izradi prostornih planova uređenja gradova i općina u Zagrebačkoj županiji.

Ovaj postupak izrade i donošenja provest će se u skladu s Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova i Uredbom o javnoj raspravi

u postupku donošenja prostornih planova, iz koje proizlaze osnovne faze rada i donošenja – nacrt prijedloga plana, prethodne rasprave, prijedlog plana, javna rasprava, izvješće o javnoj raspravi, mišljenja predstavničkih tijela gradova i općina, konačni prijedlog plana, suglasnosti propisane Zakonima i donošenje Izmjena i dopuna po Županijskoj skupštini.

2.2. Izmjene i dopune prostornih planova (bivših) općina

- 19 -

Na temelju članka 63. Zakona o prostornom uređenju, prostorni planovi (bivših) općina ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja svih gradova i općina na području obuhvata tih planova.

Donošenje prostornih planova uređenja gradova i općina predviđa se u sljedećem dvogodišnjem razdoblju za sve gradove i općine na području Zagrebačke županije.

Stoga se i u sljedećem dvogodišnjem razdoblju omogućuje realizacija izrade i donošenja isključivo manjih pojedinačnih ("točkastih") izmjena i dopuna prostornih planova (bivših) općina, i to samo u slučaju potrebe za urgentnim rješavanjem problema u prostoru.

Izmjene i dopune navedenih prostornih planova donosi Županijska skupština.

2.3. Izmjene i dopune ostalih prostornih planova

- 20 -

Dinamika izrade i donošenja izmjena i dopuna ostalih prostornih planova, čije je donošenje u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, odredit će se Programima mjera gradova i općina Zagrebačke županije. Riječ je o izmjenama i dopunama sljedećih prostornih planova:

- prostorni planovi uređenja gradova i općina,
- generalni urbanistički planovi,
- urbanistički planovi uređenja,
- detaljni planovi uređenja,

– te prostorni planovi doneseni u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine: generalni urbanistički planovi i provedbeni urbanistički planovi.

IV. POTREBA IZRADE STUDIJA I STRUČNIH PODLOGA POTREBNIH ZA IZRADU DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA U NADLEŽNOSTI ŽUPANIJE

- 21 -

Za potrebe izrade novih dokumenata prostornog uređenja u nadležnosti Županije, kao i za potrebe izrade Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, potrebno je dovršiti izradu sljedećih studija i stručnih podloga, čija je koordinacija u nadležnosti Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša:

– Studija međutjecaja Prostornim planom Zagrebačke županije predviđenih sadržaja na prostoru Zračne luke Zagreb i vodocrpilišta Črnkovec,

– Izvješće o stanju okoliša Zagrebačke županije (2. izvješće),

– Plan intervencija u zaštiti okoliša Zagrebačke županije,

– Studije i stručne podloge za čijom će se izradom, eventualno, ukazati potreba pri izradi Prostornog plana Parka prirode Žumberak–Samoborsko gorje.

- 22 -

Za potrebe izrade gore navedenih prostornih planova koristit će se i podaci iz studija i stručnih podloga čiju će koordinaciju voditi drugi upravni odjeli u Zagrebačkoj županiji, a Županijski će zavod surađivati pri izradi. Riječ je, prije svega, o sljedećim studijama i stručnim podlogama:

- Studija društveno-gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na prostoru Zagrebačke županije,
- Studija razvoja turizma Zagrebačke županije,
- Studija zaštite voda Zagrebačke županije,
- Plan zaštite voda Zagrebačke županije.

- 23 -

Županijski zavod, u okviru uspostave geografsko-informatičkog sustava prostornog uređenja i zaštite okoliša, treba nastaviti s objedinjavanjem i ažuriranjem svih vrsta prostornih podataka koji se odnose na područje Zagrebačke županije. To podrazumijeva, osim prikupljanja i metodološkog sređivanja prostornoplanskih dokumenata i dokumenata praćenja stanja u prostoru, još i prikupljanje svih vrsta studija, stručnih podloga, projekata, kartografskih podloga i snimaka relevantnih za stanje u prostoru Zagrebačke županije.

V. OSTALE MJERE OD ZNAČAJA ZA IZRADU I DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU

- 24 -

Tijekom izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom provođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, osobito pažnju i nadalje treba posvetiti sljedećem:

- zaštititi vodonosnika, odnosno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta i vodocrpilišta,
- racionalnom korištenju poljoprivrednog zemljišta, osobito smanjenju korištenje kvalitetnog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe,
- racionalnom planiranju građevinskih područja naselja i građevinskih područja izdvojene namjene,
- problematici gospodarenja otpadom, kako na području gradova i općina, tako i pri iznalaženju cjelovitog rješenja za područje čitave Županije,
- zaštititi i sprječavanju prenamjene šumskih površina,
- zaštititi prirodnih vrijednosti i kulturnih dobara,
- realizaciji i drugih Prostornim planom Zagrebačke županije utvrđenih načela organizacije prostora za izradu planova užih područja,
- kao i realizaciji Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije utvrđenih mjera zaštite okoliša.

- 25 -

Osim obveza Županijskog zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša koje proizlaze iz zakona i propisa i koje su, dijelom, navedene i u prethodnim točkama ovog Programa mjera, Zavod treba i nadalje:

- Pratiti i poticati provođenje odredbi Prostornog plana Zagrebačke županije, s ciljem učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora Zagrebačke županije,
- Sudjelovati u izradi prostornih planova užeg područja, osobito planova na koje, temeljem Zakona o pro-

stornom uređenju, daje mišljenje o usklađenosti sa Prostornim planom Županije i to kroz pružanje stručno-savjetodavne podrške i suradnju s općinama i gradovima i stručnim izrađivačima prostornih planova,

- Voditi dokumentaciju prostora za čitavo područje Zagrebačke županije, u analognom i digitalnom obliku,
- Pratiti način korištenja građevinskih područja naselja i građevinskih područja izdvojene namjene te predlagati mjere za njihovo učinkovito korištenje,
- Rješavati moguće konflikte u prostoru – prije svega na području eventualnog proširenja Zračne luke Zagreb i planiranog vodocrpilišta Crnkovec,
- Pratiti planiranje i izgradnju kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju, te valorizirati planirane koridore u cilju zaštite prostora i interesa Županije,
- Pratiti stanja, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima u cilju revitalizacije i gospodarskog razvoja,
- Pratiti stanje ugroženosti okoliša i predlagati mjere za poboljšanje istog.

VI. SADRŽAJ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

- 26 -

Sadržaj, mjerila kartografskih prikaza prostornih planova, obvezni brojevi i grafički prostorni pokazatelji, plansko znakovlje i standard elaborata koji se primjenjuju u izradi prostornih planova, određen je Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" broj 106/98, 39/04).

VII. DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

- 27 -

Način i postupak provođenja javne rasprave o prijedlogu prostornih planova, te način i sudjelovanje u javnoj raspravi, određen je Uredbom Vlade Republike Hrvatske o javnoj raspravi i postupku donošenja prostornih planova ("Narodne novine" broj 101/98).

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

- 28 -

Danom stupanja na snagu ovog Programa mjera prestaje važiti Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 8/02).

- 29 -

Ovaj Program mjera stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Glasniku Zagrebačke županije".

Klasa: 021-01/04-01/138
Urbroj: 238/1-01-04-42
Zagreb, 30. lipnja 2004.

Potpredsjednik
Županijske skupštine
Ivan Rijetković, v. r.